The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVI | Kaina 3c | Chicago, Ill., Trečiadienis, Rugsėjo-September 13 d., 1939 | No. 215

University of Illinois
Library (gr.)

Chamberlain Ir Daladier Turėjo Konferenciją

BRITAI IR FRANCUZAI TEIKS VISĄ GALIMĄ PAGALBĄ LENKAMS

Francuzai paėmė daugiau vokiečių teritorijos

PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 12. — Antradienį Britanijos premjeras Chamberlain atskrido į Franciją. Jis čia turėjo konferenciją su Francuzijos premjeru Daladieru. Kurioj vietoje konferencija įvyko, nepranešta.

Konferencijoje taipgi dalyvavo Francuzijos armijų vyriausias komanduotojas, gen. Gamelin, ir Britanijos apsaugos koordinuotojas, lordas Chatfield.

Po konferencijos išleistas oficialus britų ir francuzų komunikatas. Jis painformavo, kad įvyko britų ir francuzų vyriausios tarybos pasitarimas Francuzijos teritorijoje.

Toliau komunikatas sako, kad konferencija pilnai patvirtino Francuzijos ir Britanijos pasiryžimą pavartoti visas abiejų šalių pajėgas konfliktui, į kurį jos tapo įstumtos.

Konferencija nutarė teikti visą galimą pagalbą Lenkijai, kurią dabar puola nacių pajėgos.

Tuo pačiu laiku, kai šitas komunikatas tapo išleistas, neoficialūs pranešimai paskelbė žinią, kad Francuzijos kariuomenė atkirto dar vieną vokiečių teritorijos išsikišimą apylinkėje tarp Saar ir Blies upės.

Taikos Aikštėje, New Yorko pasaulinėje parodoje, susi rinko tukstančiai žmonių Lietuvių Dieną apvaikščiojant. Nors tą dieną lijo, bet liutys nesulaikė minių nuo apvaikščiojimo.

Submarinas sulaikė Jungt. Valstijų laivą

MOBILE, Ala., rugs. 12. — Waterman Ship kompanijos (Amerikos korporacijos) atstovas pirmadienį pareiškė, kad vokiečių submarinas sulaikė kompanijos laivą Wacosta Airijos pakraščiuose ir darė kratą tris valandas. Laivas plaukė iš Glasgowo į New Yorką.

Japonija pakeitė karo vadovybę

TOKIO, Japonija, rugs. 12. — Nesenai Japonijos ministerių kabinetas tapo perorganizuotas ryšium su Hitlerio-Stalino sutartimi. Dabar paskelbta, kad Japonijos valdžia pakeitė karo vadovybę. Generolas Nichi paskirtas vyriausiuoju japonų jėgų komanduotoju Kinijoj ir Mandžurijoj. Generolas Itagaki, buvęs Japonijos karo ministeris, paskirtas generalinio štabo viršininku. Generolas Umezu, iki šiol buvęs komanduotojas karo lauke, paskirtas Kwantung armijos komanduotoju. Padaryti kitoki armijos vadovybės pakeitimai.

Fašistai tikisi pagrobti kariaujančiųjų prekybą

ROMA, Italija, rugs. 12. — Italai tikisi, kad jie išliks neutralūs Hitlerio iššauktame kare. Pasitikėdami tuo, jie studijuoja galimumus gauti žaliavų, gaminti fabrikų produktus ir užkariauti užsieniuose tas rinkas, kurias iki šiol dominavo Britanija, Vokietija ir Francuzija.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Nepastovus; šilta; apystipriai pietų vakarų vėjai; saulė teka 6:27 v. r., leidžiasi 7:05 val. vak.

Įsakė karo korespondentams apleisti frontą

HAILAR, Mandžurija, rugs. 12. — Japonijos armijos vadovybė įsakė taip užsienių, kaip ir pačios Japonijos karo korespondentas pasitraukti iš fronto Mongolijoj per ateinančias dešimtį dienų. Kodėl įsakymas duotas, nepaaiškinta. Japonijos karininkai atsisakė painformuoti, kas yra planuojama veikti Mongolijos fronte per ateinančias dešimtį dienų.

Laivo kapitoną nubaudė

ALGECIRAS, Ispanija, rugs. 12. — Britai nubaudė Holandijos laivo kapitoną. Tas kapitonas komandavo prekybinį laivą Gibraltaro apylinkėje. Britai paliepė jam sustoti. Kapitonas nepaklausė. Tuomet Gibraltaro patrankos ėmė šaudyti. Laivas sustojo, o britai padarė kratą ir nubaudė kapitoną sumokėti tiek, kiek buvo verti patrankų iššauti sviediniai.

Italija siunčia kariuomenę į Afriką

ROMA, Italija, rugs. 12. — Į Neapolį atvyksta daug Italijos kariuomenės. Gandai plinta, kad šita kariuomenė bus siunčiama į Lybiją ir kad Mussolinis gal mėgins užpulti Tunisiją, kai dabar francuzai grumiasi su vokiečiais Hitlerio iššauktame kare.

Naciai stato stovyklas belaisviams

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 12. — Arti Goerlitz miesto vokiečiai stato milžinišką stovyklą 12,500-ms belaisvių sutalpinti. Stovykloj bus įrengtos 50 palapinės, kurių kiekvienoje sutilps po 250 belaisvių.

NEW YORK, N. Y., rugs. 12. — Britų laivo Arandora Star įgula, pasiekusi New Yorką pranešė, kad ji pastebėjusi netoli Bostono nežinomai šaliai priklausantį submariną.

LIETAUS SEZONAS PRASIDĖJO LENKIJOJE

ŽADA KLIUTIS VOKIEČIAMS

PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 12. — Lietaus sezonas prasidėjo Lenkijoje. Lenkijos keliai ir lygumos, per kurias vokiečių tankai, šarvoti sunkvežimiai, patrankos ir bendrai motorizuotos kariuomenės dalys riedėjo lengvai pirmyn, numatoma, susidurs kliutys, kai vieškeliai ir laukai pavirs į dumblyną. Bus vargo vokiečiams ir karo reikmenas į frontą gabenti.

Lenkai gi tikisi, kad keliams pairus, jų išgarsinta kavalerija turės geresnę dirvą operacijoms prieš vokiečius.

KARIAUJANČIOS ŠALYS SKUBINA PIRKTIS REIKMENAS BALKANUOSE

BUDAPEST, Vengrija, rugs. 12. — Kariaujančios šalys skubina pirktis reikmenas Balkanų valstybėse. Ryšium su karu, Balkanuose kilo naujos prekybos problemos. Tenka išrišti klausimai: 1 — ar pildyti jau seniau duotus Vokietijos užsakymus? jeigu vokiečių užsakymai bus pildomi, tai ar galima tikėtis, kad vokiečiai užmokės kada nors; 2 — ar ne geriau parduoti reikmenas britams ir francuzams už auksą? 3 — o gal tiksliau bus mainyti savo produktus į Italijos prekes?

Vokietija reikalauja, kad Balkanų šalys išpildytų visus pirmiau duotus kontraktus ir palaikyti normalią su Vokietija prekybą. Vokietijai ypač reikalingas Rumunijos aliejus.

Suvaržė Vokietijos bažnyčių veiklą

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 12. — Ryšium su karu Vokietijos katalikų ir protestonų veikla tapo suvaržyta. Apkarpytas skaičius katalikų spaudos leidinių, nes truksta popieros. Kai kurios bažnyčios uždarytos, nes jos esančios pertoli nuo vietų pasislėpti, jeigu priešų lėktuvai užpultų.

Iškraustys 7,000 valdžios darbininkų iš Londono

LONDONAS, Anglija, rugs. 12. — Paskelbta antradienį, kad tarp 7,000 ir 8,000 valdžios darbininkų bus iškelta iš Londono. Kai kurie valdžios departamentai betgi pasiliks Londone.

Skiria lenkams $50,000

CHICAGO, rugs. 12. — Amerikos Raudonasis Kryžius paskyrė $50,000 lenkų Raudonajam Kryžiui. Amerikiečiai pasiųs Lenkijon ligoninių palapinių, vaistų ir paklodžių.

Landis pabaigė Bridges bylos tyrinėjimą

SAN FRANCISCO, Cal., rugsėjo 12. — Pirmadienį kvotėjas James Landis pabaigė klausinėjimą liudininkų ir klausymą argumentų Harry Bridges byloje. Pasilieka dar liudymas vieno asmens, tulo Stanley M. Doyle, kurio pareiškimus priims kitas kvotėjas.

Landis pareiškė, kad svarbiausia problema dabar bus išspręsti, ar Bridges yra komunistas ir ar komunistų partija varo propagandą tikslu smurto priemonėmis nuversti Jungt. Valstijų valdžią. Nuo to, kaip bus išspręsti šitie klausimai, priklausys Bridges deportavimas arba palikimas Amerikoje.

Naciu submarinai arti Kanados

OTTAWA, Kanada, rugs. 12. — Kanados premjeras Mac Kenzie King įspėjo parlamentą, kad vokiečių submarinai stovi netoli Kanados pakraščių Atlantiko ir Pacifiko vandenynuose.

Francuzai įeina Saar sostinėn

MOTORIZUOTOS FRANCUZŲ DALYS SAARBRUECKENO PRIEMIESČIUOSE

PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 12. — Gautas pranešimas, kad francuzų kariuomenės motorizuotos dalys antradienio vakare pasiekė Saarbreuckeno, Saar srities sostinės, priemiesčius.

Saarbruecken skaitomas kaipo raktas į pirmasias Siegfried linijas 100 mylių ilgio vokiečių tvirtovių fronte.

Siegfriedo tvirtovės ties Saarbruecken esančios ypatingai stiprios. Jos tačiau neina per patį miestą. Jos yra septynių mylių atstumoje nuo Saarbrueckeno, giliau vokiečių teritorijoj.

Ankstyvesni francuzų armijos pranešimai antradienį sakė, kad francuzai įvarė kylį į vokiečių tvirtovių liniją rytuose nuo Saarbrueckeno.

Nuo užimtų prieš keturias dienas Warnd augštumų francuzų artilerija apšaudo vokiečių tvirtoves.

Kraštutinėje fronto daly vakaruose, prie Luksemburgo, vokiečiai nustumė francuzus keletą šimtų jardų atgal. Bet francuzai jų atakas čia sulaikė. Manoma, vokiečiai puola francuzus vakaruose, pagal Luksemburgą, tikslu atitraukti dalį francuzų pajėgų nuo Saarbrueckeno.

MUŠIAI LENKIJOJ TRIJUOSE FRONTUOSE

VOKIEČIAI TIKISI PAIMTI VARŠUVĄ Į 24 — 48 VALANDAS

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 12. — Vokietijos karo vadovybė antradienį sako, kad lenkų ir vokiečių mušiai eina trijuose frontuose — į šiaurės rytus nuo Varšuvos, šiaurėjo nuo Lodz miesto ir į rytus nuo Radomo.

Radomo sektore, sako vokiečiai, lenkų keturios divizijos pradedančios pasiduoti. Mušis šiaurėjo nuo Lodz jau eina trečią dieną. Pirmą dieną vokiečiai čia užmušę 2,000 lenkų ir sužeidę 5,000. Kitas dienas mušis buvęs dar smarkesnis. Lenkų padėtis esanti desperatiška. Taip pat Lodz sektore, tiktai toliau į šiaurę, viena vokiečių divizija mėgina sulaikyti tarp 50,000 ir 60,000 apsuptų lenkų kareivių, kurie stengias prasimušti į rytus ir susijungti su svarbiausiomis lenkų jėgomis. Bet vokiečiai sako, jeigu šitie lenkai ir prasimuštų Lodz sektore, jiems teks susiremti su Vokietijos kariuomene, kuri yra vakaruose nuo Varšuvos.

Vokietijos karo vadovybė reiškia pasitikėjimą, kad Varšuva teks vokiečiams į 24 — 48 valandas. Tačiau tenka atminti, kad tai yra vokiečių pranešimai ir todėl palankūs Vokietijai.

Dar vienas, vėlesnis pranešimas sako, kad vokiečių mechanizuotos dalys pramušė lenkų frontą į rytus nuo Varšuvos ir pasistumė pietų link. Šitų dalių tikslas yra izoliuoti lenkų armiją, kuri gina Varšuvą.

Republikonai tariasi kovoti neutralumo įstatymo pakeitimą

WASHINGTON, D. C., rugs. 12. — Prez. Rooseveltas ketina sušaukti specialią Jungt. Valstijų kongreso sesiją neutralumo įstatymui pakeisti arba panaikinti.

Kai kurie prezidento priešininkai republikonai, jų tarpe senatorius Borah, pirmadienį turėjo konferenciją ryšium su nužiurėta kongreso sesija. Borah ir jo bendrai duoda suprasti, kad jie visu smarkumu kovos prezidento Roosevelto reikalavimus specialioje kongreso sesijoje.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

LIETUVOS NEUTRALUMAS NEPAŽEISTAS.

KAUNAS, rugsėjo 9 dien.— Iki šiol Lietuvos neutralumo niekas nepažeidė. Jokios mobilizacijos nebuvo, o tik neutralumui išsaugoti pašaukti kelių metų atsarginiai.

PRADĖTAS GRIEŽTAS TAUPYMAS VISOSE SRITYSE.

KAUNAS, rugsėjo 9 dien.— Pastarųoju laiku Lietuvos Vyriausybė pradėjo griežto taupymo politiką visose srityse.

ATŠVĘSTA TAUTOS ŠVENTĖ.

KAUNAS, rugsėjo 8 dien. visame krašte atšvęsta su dideliu pasiryžimu saugoti neitralitetą Tautos Šventė. Atsižvelgiant į rimtą pasaulio padėtį Krašto Apsaugos Ministras Generolas Černius ir Kariuomenės Vadas Generolas Raštikis savo kalboje pareiškė, kad esame neutralūs ir pasiryžę tą neutralumą ginti patys.

1939/IX/9 d.

Vokiečiai nustumti nuo Varšuvos

BUDAPEST, Vengrija, rugs. 12—Lenkų generalinio štabo pranešimas sako antradienį, kad vokiečiai užpuolikai nustumti nuo Varšuvos centro tolokai į priemiesčius. Lvovo radijo pranešimas sako, vokiečių avangardas esąs šešių mylių atstumoje nuo Varšuvos centro. Vokiečiai stumiami tolyn, Varšuvai sulaukus sustiprinimų.

Latvija pašaukė tarnybon kariuomenės rezervus

RIGA, Latvija, rugs. 12. — Latvijos vyriausybė pašaukė tarnybon trijų klasių kariuomenės rezervus. Tačiau Pabaltijo valstybėse nematyti didelio susijaudinimo dėl paskelbtos rusų mobilizacijos. Vokietijos piliečiams, gyvenantiems Pabaltijo valstybėse, įsakyta pasilikti tose vietose, kuriose jie gyvena.

Latvija sustiprinsianti sargybą Lietuvos ir Lenkijos pasieniais.

BUCHAREST, Rumunija, rugs. 12. — Rumunija pašaukė kariuomenėn dar 750,000 rezervų. Rumunija koncentruoja savo kariuomenę Rusijos pasieny.

Dabar—
Sekmadieniais
NAUJIENŲ RAŠTINĖ
bus
ATIDARYTA
nuo 9 val. ryto iki
1 val. popiet.

Kitomis Dienomis—
ATIDARYTA nuo 8 val.
ryto iki 8 val. vakaro.
—NAUJIENŲ ADMIN.

Svečious pas chicagiečius

Rašo Liet. Verslininkų S-gos Ekskursijos Vadovybės Narys J. Valentukonis

Nors Amerikos lietuviams yra tiek pat toli į jų tėvynę Lietuvą, kaip ir Lietuvos lietuviams pas brolius į Ameriką, bet iki šiol vieni kitus lankydavo palyginti labai neproporcingai. Amerikos lietuviai, tiek pavieniui, tiek ekskursijomis Lietuvą lankė žymiai gausiau, negu Lietuvos lietuviai Ameriką. Mat, Amerikonams yra daug lengiau ir tai ne vien tik del to, kad jie pusiturinčiau gyventų, bet dar ir del to, kad jiems parvykstant į Lietuvą, nereikalaujama tiek daug formalumų. Amerikonai tur but neturi duoti pasižadėjimų, kad nepasiliksią Lietuvoje, kai tuo tarpu mes, norėdami patekti į A. J. V., turime duoti ne tik iškilmingą priesaiką, kad neliksime Amerikoje arba čia atvykę neieškosime kokio nors uždarbio, bet reikia atlikti ir eilę kitokių formalumų, kurių išsirupinimas yra gana sunkus, ir atbaido net aistringiausį turistą nuo kelionės. Tačiau nežiurint to, šiais metais Lietuvių Verslininkų S-gos Valdybos rupesčiu pavyko suorganizuoti pirmąją iš Lietuvos ekskursiją į A. J. Valstybes. Iš atvykusios 27 asmenų grupės daugumą tuojau pat iš laivo buvo pasiimti giminių ar draugų. Ekskursijos vadovybei, kurią sudarėme: komerc. dr. J. Kaškelis, redakt. A. Briedis ir aš, Amerikos Lietuvių Vaizbos Butų dėka, buvo sudarytos palankios sąlygos aplankyti ir kitas lietuvių kolonijas, ir plačiau susipažinti su Amerikos, o ypač lietuvių biznierių gyvenimu. Iki šiol jau aplankėme brooklyniečius, philadelfiečius, pittsburgiečius, cevelandiečius, ir chicagiečius. Visur mes buvome nuoširdžiai priimti, pavaišinti, supažindinti su vietos lietuvių ir nelietuvių stambesnėmis įmonėmis bei kitomis apylinkės įdomesnėmis vietomis. Negana, to, mes buvome lietuvių biznierių automobiliais miestas nuo miesto vežiojami, padarant po kelis šimtus mylių atstumo. Už tokį Amerikos lietuvių biznierių pasišventimą bendram Lietuvos ir Amerikos lietuvių biznierių suartėjimo labui, mes esame daugiau negu dėkingi. Tai mokės įvertinti ir Liet. Verslininkų S-ga, kuri mus siuntė.

Kadangi Chicagoje, kaip didžiausioje lietuvių kolonijoje, mums buvo sudaryta proga ilgiausiai paviešėti ir gal but chicagiečiams daugiausia rupesčio sudaryti, manau, kitų kolonijų biznieriai, vienu ar kitu budu mus globojusieji, nepalaikys už bloga, kad aš čia, vietiniam dienrašty, kiek plačiau aprašysiu tik Chicagoje patirtus įspudžius.

Kai mus p. Vilkelis daugiau kaip tris šimtus mylių veže iš Clevelando, mes vis galvojome, kaip chicagiečiai mus priims, nes apie tai jokios žinios neturėjome. Tačiau jau pat pirmus susitikimas su pp. Steponavičiais ir su pp. Kuraičiais, padarė įspudį, kad mes taip greit iš Chicagos neištruksime. Ir kada mus išlaikė daugiau dešimt dienų ir visą laiką rupinosi, kad laikas butų kuo tikslingiausiai išnaudotas, mes įsitikinome, jog neklydome. Mus tiesiog stebino pp. Kuraičių pasišventimas, matant, kaip jie, užleidę mums savo miegamuosius, patys pasitiesę matracus ant grindų, per tas 10 naktų miegojo, dienomis tai vienas tai kits pasimainydami, vežiojo, o jei jie patys negalėjo, tuoj skambindavo savo geram draugui. Steponavičiui ar švogeriui Bulovui, kurie taip pat labai noriai musų pageidavimus tenkino.

Jau pat pirmąją dieną aplankėme "Naujienų", "Vilnies" ir "Margučio" redakcijas, kur taip pat širdingai broliškai buvome sutikti, kaip senai laukiami svečiai iš Lietuvos. Simpatingas, jau kiek senstelėjęs, bet dar energingas "Naujienų" redaktorius p. Grigaitis, papasakojo įdomių dalykų apie Amerikos tautinių ir politinių grupių problemas, kurios šiandien domina ne vieną kiek daugiau galvojantį amerikoną ir net svetimšalį. Chicagiečiai jau senai žino, o mums tik dabar paaiškėjo, kad p. Grigaitis yra kalbus žmogus ir kas svarbiausia, kad jo kalbos klausytis — vienas malonumas, tik gaila, kad nors Chicagoj ir ilgai užtrukome ir dar kelis kart su juo susitikome, bet kažkaip patogios progos su juo pasikalbėti jau nebebuvo. Mat esant didesnėje draugystėje, nepatogu vienam okupuoti, nes ir kiti su juo nori mielai pabendrauti.

"Vilnies" redakt. p. Pruseika taip pat malonus vyras, dar juokaudamas paklausė, ar mes nebijome pas komunistus eiti. Kada atsakėme, kad mums visi lietuviai, nežiurint kokių jie politinių pažiurų bebutų ar kam betikėtų, svarbu, kad jie naudingą lietuvių kulturos darbą dirba, yra vienodai brangus, jis mums dar per petį paplojo. Tai visiems žinomas amerikoniškas nuoširdumo pareiškimo budas.

—Gerai, vyrai, užtat einam nors alaus išgersim, ir kone už rankos paėmęs nusivedė mus į čia pat priešais esantį lietuvio saliuną.

"Margučio" redakt. visiems žinomas kompozitorius p. Vanagaitis yra tikrai fotogeniško veido, baltų, kaip obelies žiedai, plaukų vyras, kuris ne tik per savo laikraštį, bet ir per radiją bei per lietuviškus spektaklius, chicagiečius jumoru užkrečia ir savo dainomis linksmina.

Kiek rimčiau, nors irgi ne visai be jumoro, teko kalbėtis ir su Chicagos lietuviais biznieriais, — finansininkais bei prekybininkais. Mums labai malonaus įspudžio padarė amerikonų demokratiškumas ir paprastumas. Štai kad ir toks pavyzdys. Nuvažiuojam lankyti pp. Brenzų ar p. Mackevičiaus finansų įstaigas. Direktorių bei viršininkų čia nereikia ieškoti pasislėpusių kažkur nuošaliai esančiuose kabinetuose, kaip kad dažnai yra Europoje ar kad ir toje pačioje Lietuvoje, bet randame juos čia pat, beveik prie įėjimo, sėdinčius. Ir iš tikrųjų jie, o ne kas kitas, turi savo klijentus pirmiausia priimti ir pasveikinti. Valdininkas ar tarnautojas gali tik jo nurodytas pareigas atlikti.

Neatsimenu kelintą iš eilės dieną aplankėme "Draugo" redakciją. Redakt. p. Šimutis mus taip pat nuoširdžiai ir draugiškai pasveikino.

—Taigi girdėjau, kad jau senai Amerikoj ir berods kelinta diena Chicagoj. Gerai kad nepamiršote ir pas mus užsukti, tarė, spausdamas kiekvienam iš musų dešinę.

(Bus daugiau)

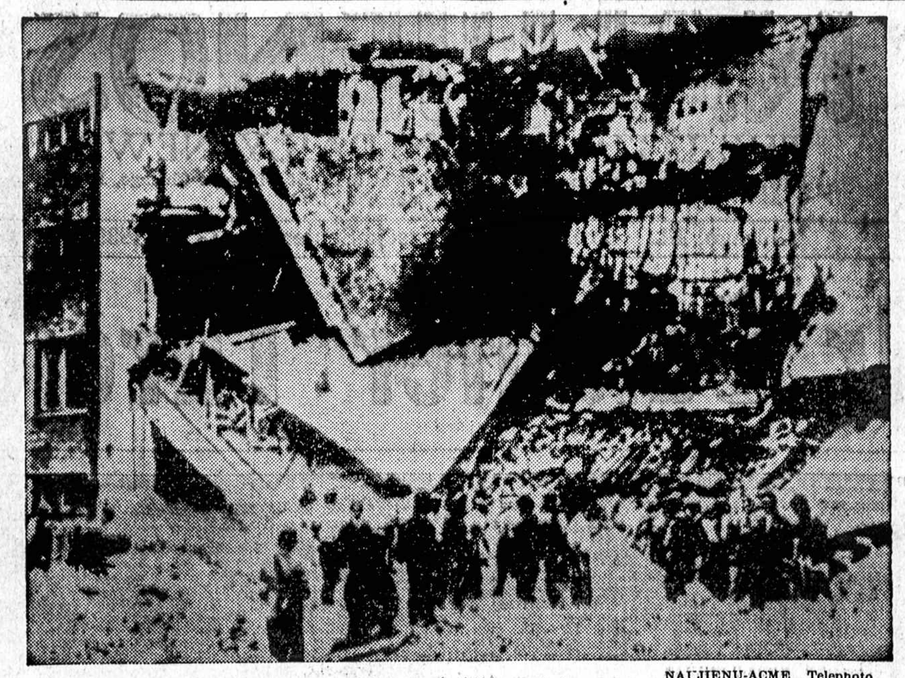

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Daug žmonių žuvo, kai vokiečių bombonešiai sunaikino apartmentinį trobesį Varšuvoje.

JUOKAI

Tik Vylius.

"Ar tai teisybė, kad Tamsta vedei Oną? Juk ji vis sakydavosi niekad netekėsianti."

"Taip, tai buvo tiktai vylius, ant kurio ir aš papuoliau."

Nuostolis.

Gėlių pardavėja rinkoje stovi nuliudusi.

—Kodėl taip raukaisi?—teiraujasi draugė.

—Šiandien praradau savo geriausią pirkėją.

—Ar jis mirė?

—Ne, jis vedė!

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atnigę

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką,—gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run (Screened) Tonas $7.25
SMULKESNĖS $7.00
PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonus ar daugiau Tonas $7.25
Sales Tax ekstra.

SAMUEL HELMAN SERVICE WITH A SMILE
1411 So. Halsted Street
Tel. CANAL 5063

DIDELIS IŠPARDAVIMAS

SPECIALĖ MALEVA ..... 97¢
4 VAL. SPAR VARNIŠIUS ..... $1.10 auksč.
SIENŲ POPIERIUS ..... 5¢ auksč.
VIENO KAUTO ENAMELIS $1.65

PRISTATOME MIESTE VISUR.

Spausdinam

PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse
Klausykite musų Lietuvių radio programų Antradienio ir Šeštadienio vakarais 6:30 val. vakaro iš W. H. I. P. stoties (1480 K.)
—Pranešėjas P. ŠALTIMIERAS.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place — Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street — Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. — Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue — Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. — Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court — Cicero — Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue — Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street — YARDS 1419

I. J. ZOLP — Phone Yards 0781
1646 West 46th Street — Yards 0782

S. P. MAŽEIKA — Yards 1139
3319 Lituanica Avenue — Yards 1138

AKIŲ SPECIALISTA

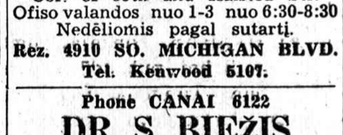

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Telefonas DORchester 7200 — Rez. Tel. STEwart 3316
Dr. William J. Charm
DENTISTAS
Ofiso valandos: 10-12, 1-5, 7-9
1957 E. SEVENTY-FIRST ST.
prie Jeffery Ave.

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. — Hemlock 8699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7339
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. Yards 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m 7-8:30 p. m.
DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994.
Antrad., Ketvirtad., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Daktarai

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1—4 po pietų, 7—8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 38 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakare ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

Joseph V. Mockus
ADVOKATAS
Chicago, Illinois
1664 W. Madison St.
Telefonas MONROE 0701
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

LIETUVOS DIENA PASAULINĖJ PARODOJ

Lietuvos Generalinio Konsulo Jono Budrio kalba pasakyta Pasaulinėje Parodoje Court of Peace Rugsėjo mėn. 10 d. Lietuvos Dienos proga (anglu kalba):

Mr. World's Fair President, Mr. Federal Commissioner General, Guests of Honor, Ladies and Gentlemen:

As Acting Commissioner General, I feel it my pleasant duty to thank you most sincerely for your presence here today, for your hearty greetings and for the cordiality which you have shown to us.

Through the whole-hearted operation and patronage of the World's Fair Corporation, our work was considerably alleviated, and on this occasion, I would like particularly to express our deep gratitude to Mr. President and his Assistants.

And now a word to my Lithuanian friends:

(tolia lietuvių kalba)

Didžiai gerbiamas Pone Ministre, Brangus Kolegos, Brangus Tautiečiai:

Ryšium su Lietuvos dalyvavimu Pasaulinėje Parodoje, jai paskirta ir Lietuvos Diena. Per tą Dieną Lietuva pagerbiama ir Pasaulinės Parodos Vadovybės ir Jungtinių Valstybių Valdžios. Šiandien iškilmingai pasitiktas Lietuvos Atstovas, kuriam buvo prezentuojama kariuomenė, ir į musų šventę atsilankė aukšti svečiai, kurie tarė savo pasveikinimo žodį; mes turime svečių arpe ir broliškos Latvijos bei draugingos Estijos atstovus. Yra svečių ir iš Lietuvos. Jų tarpe yra tautos veteranas, Daktaras Šliupas. Europos padėtis pakenkė Pasaulinei Parodai—ji pakenkė ir mums. Pasigendame svečių, kurie ruošėsi tai šventei atvykti. Šios dienos šventė surinko minių minias lietuvių iš įvairiausių Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados vietų.

Lietuvos Dienai ruošti ir remti Komitetui, Dirigentui, Chorvedžiams, choristams bei šokėjams, visiems kurie dirbo, kad ta Diena pasisektų, dirbusiems ir aukojusiems savo tautos garbei ir Jums visiems atsilankusiems, tariu nuoširdų ačiu!

Komitetas Lietuvoj, kuris ruošė Parodą, atsiuntė savo pasveikinimą, kurį čia ir perduodu:

"Negalėdami dalyvauti Lietuvių Dienoje, nuoširdžiai sveikiname Parodos Valdybą, Amerikos Lietuvių Komitetą ir visus Lietuvių Dienos dalyvius, linkėdami kuogeriausios kloties.

Lietuvos Komitetas New Yorko Parodai."

Daugumas Jusų, mano brangus tautiečiai, jau aplankėte Lietuvos Paviljoną šioje Parodoje. Likusieji dar aplankys. Kiti grįžta į jį po kelius kartus.

Kas sužadina musų visų jausmus, patraukia širdį, kai kam ir ašarą išspaudžia? Tai, kad jis yra sąvas. Kuklus—bet sąvas. Prisiminkite Vyskupą Valančių. Apylinkės šlekta, manydama, kad vyskupo motinai netinka dėvėti paprastos kaimietės rubus, sumanė ją įvilkti į miestiškus drabužius ir štai, Vyskupas, pamatęs taip "pasipuošusią" motiną, pareiškė: "tai ne mano motina, mano yra kaimietė." Tokia ji jam buvo meiliausia, tokią jis sodindavo už stalo šalia savęs garbingiausioje vietoje. Jei musų Paviljonas butų brangiausiai, kad ir auksu išpuoštas, jis neatvaizduotų Lietuvos.

Noriu atkreipti Jusų dėmesį į du dalyku: tai tinkamai simbolizuojančią musų parodą, lyg gražios pasakos antgalvis, kuklios lietuvaitės stovylą prieš Paviljoną ir Paviljono širdį—"Vargo Mokykla". Visos šalys pagerbė "Nežinomą kareivį". Mes lietuviai, šalia to "Nežinomo kareivio" ir šalia tų pilkų didvyrių, padėjusių galvas už Lietuvos laisvę, turime gerbti ir tą "Nežinomą Lietuvę Motiną", įskiepyjusią meilę Lietuvai ir išlaikiusią musų vieną iš seniausių pasaulyje gražią lietuvių kalbą ir lietuvišką dainą. Kas įsidėmės į dar netaip tolimą praeitį simbolizuojančią "Vargo Mokyklą", atsižvelgs į visas apystovas atgimusios Lietuvos ir dar trumpą laisvo gyvenimo laikotarpį—tas supras ir įvertins viską kitą Parodoje.

INSURANCE

(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

ŠTAI JUMS PROGA

"Naujoji Gadynė"—Vienas Doleris Metams

DEVYNI METAI kaip leidžiamas populerus savaitraštis "Naujoji Gadynė". Dabar nutarta leisti du kartu į savaitę. Tuo tikslu musų bendrovės direkcija paskelbia vajų ir tikisi gauti 1,000 naujų skaitytojų.

"NAUJOSIOS GADYNĖS" reguliarė kaina 2 doleriai metam. Bet dabar, ruošiantis prie du kart savaitinio laikraščio, naujiem skaitytojam toji kaina ant pusės nukertama—už vieną dolerį metams.

VIENAS DOLERIS metams už savaitinį aštuonių puslapių laikraštį—pirmas tos rųšies bandymas Amerikos lietuvių spaudos istorijoj.

NAUDOKITĖS tuo musų pasiulymu šiandien ir rytoj; nelaukit ir neatidėliokit, nes terminas gaut "Naująją Gadynę" už vieną dolerį metams yra trumpas ir nebus prailgintas.

PRIEŠINGAI, musų bendrovės direkcija rezervuojasi teisę savo pasiulymą atšaukti, kaip greitai ji matys reikalą tatai daryti.

RAŠYDAMI MUMS kartu įdėkite vieną dolerį—jųs gausit populerų 8 puslapių laikraštį. Adresuokite taip:

NAUJOJI GADYNĖ
20 Leonard Street Brooklyn, N. Y.

SIMNO LAISVAMANIŲ ATSIŠAUKIMAS

Šį laišką gavau šiomis dienomis iš Laisvamanių Etinės Kulturos Draugijos Simno skyriaus valdybos. Iš laiško turinio jųs patirsite apie patį reikalą, kuris, manau, yra pilnai remtinas. Amerikoje gyveną simniečiai turėtų subrusti ir savo brolius paremti, kad jie galėtų laisvas kapines įsteigti.

Dr. A. L. Graičunas

L. Et. Kulturos Draugija Simno skyrius 1937.VI.4 d. Vid. Reik. Ministerijos patvirtinta ir įrašyta į draugijų registrą Nr. 2525. Skyrius narių turi 41. Susirinkimų vietinė policija neleidžia daryti. Laisvąsias nekonfesines kapines visi pageidauja, kad įsteigti, taip pat knygyną bei biblioteką įrengti ir pastatyti — skaityklą, bet, deja, visi nariai kaimiečiai neturtingi, vargingai labai gyvena ir neišsigali dėl to nieko įsteigti. Be to, vietos klebonas su policija labai persekioja ir kursto kitus fanatikus prieš laisvamanius, visokiais budais kenkia laisvamanybės reikalams.

Nesant lėšų ir negalint iš niekur surinkti, nes neduoda leidimo dėl bet kokių susirinkimų ir abelnai kaimo žmonės labai skurdžiai gyvena ir juos labai vargina viešpataująs juodas kleras su savo agentais.

Nepaisydami daromų mums kliučių, mes visgi norėtum įsteigti nekonfesines kapines ir kapinių žemės sklypą nupirkti. Taip pat įsteigti biblioteką — skaityklą ir pastatyti liaudies namus, kur galėtum daryti susirinkimus ir paskaityti literaturos. Šiems tikslams pasiekti reikalinga pinigų, kurių musų skyrius neturi ir nenumatoma jų surasti. Vietos kunigai pastatę kelis namus, turi puikias sales ir kas sekmadienis daro susirinkimus, o mes gi negaunam niekur salės ir už pinigus dėlei juodo klero pastangų.

Kadangi atsidurėm keblioje padėtyje ir negalime pajėgti savo jėga ką nors kulturiniai veikti, tai dėl to nutarėm kreiptis į Amerikos lietuvius ir prašyti jų sudaryti fondą įsteigimui laisvų kapinių, aptverti ir pagražinti, pastatymui liaudies namams ir įsteigti biblioteką — skaityklą, — todėl nuolankiai prašom mums padėti kuo gali Suvalkiečių klubo valdyba bei gerb. Dr. A. L. Graičunas virš paminėtiems tikslams įvykdyti ir prisiųsti musų skyriui pinigų ir literaturos kiek kas išsigali laisvamanybės reikalams.

Nuoširdžiai sveikinam Tamstas ir kitus geros valios tautiečius.

Viso labo linkėdami, pasiliekam su tikra pagarba,

J. Judzentavičius,
V. Janeckienė,
P. Gudynas.

P.S. Visais susirašinėjimais, reikalais ir kitais dalykais siuntinėti musų skyriui šiuo adresu. Lietuva. Simnas. Buktininkai. L. Et. Klt. Dr-jos Simno skyriaus valdybos pirmininkui, J. Judzentavičiui.

Radio

BUDRIKO RADIO PROGRAMAS

Pereitą septintadienį buvo gražiai išpildytas Budriko radio programas. Jis buvo trumpas, bet gražus. Gražios ir visų mėgiamos lietuvių dainos ir graži muzika skambiai ir linksmai plaukė oro bangomis, suteikdamos smagumo klausytojams.

Programas susidėjo iš šitų numerių: Maršas—Valio, tegu gyvuoja lietuviai, Kur bakužė samanota, Polka, Kad galėčiau, Dainų vainikas ir Kada noriu verkiu, kada noriu dainuoju.

Programą išpildė radio orkestra ir žymi dainininkė Ona Juozaitienė.

Kitas gražus Budriko programas bus ketvirtadienio vakare nuo 7 iki 8 val. Chicagos laiku. Bus graži akordeonų muzika ir parinktinės lietuvių liaudies dainos; taipgi svarbus asmenų ir draugių pranešimai, linksmi juokai ir svarbesnės tos dienos žinios. Nepamirškite pasiklausyti.

—Radio Mėgėjas

Krautuvės Vėl Turi Cukraus, Miltų

Mėsos Kainos Krinta

Karui prasidėjus, tarp šeimininkių kilo "panika" ir jos ėmė pirkti dideles cukraus ir miltų atsargas. Kadangi krautuvės tam nebuvo pasirengusios, tai vietomis cukraus pritruko, ir kainos ėmė kilti.

Dabar valdžia ir urmo sandėliai praneša, kad Chicagoj vakar buvo gauti dideli kroviniai ir cukraus, ir miltų, taipgi kitų maisto produktų, todėl jų galima be vargo gauti visur.

Vakar taipgi pasireiškė kai kurių kainų atslugimas. Mėsa, pavyzdžiui, šiek-tiek atpigo.

Prezidento Rinkimai Lapkričio 5, 1940

Teisėjas Jarecki ir apskričio klerkas Michael J. Flynn vakar paskelbė, kad ateinanti prezidento rinkimai įvyks lapkričio 5, 1940 metais. Birželio 8 d., 1940, Chicagoj turėtų įvykti teisėjų rinkimai, bet teisėjas Jarecki kreipsis į gub. Hornerį prašydamas tuos rinkimus sujungti su prezidentiniais, kad butų galima išvengti bereikalingų išlaidų.

Jarecki ir Flynn toliau paskelbė, kad kandidatų registracijos prasidės vasario 3 d., 1940.

MASTER WINDOW SHADE CO.
S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
Langam Uždangalus Padarom ant Užsakymo
FIRANKOM LAZDAS..MES NUMIERUOJAM IR UŽKABINAM TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

Turtas virš - - - $3,500,000.00
Atsargos kapitalas - $250,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

4192 ARCHER AVENUE
SAVINGS FEDERALLY INSURED

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE
Insurance and Loans

Statau visokios rųšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokį taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Companijų dėl taisymo apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

ŠAUKIT CALUMET 6969
UNIVERSAL PLUMBING & HEATING SUPPLY COMPANY Not Inc.
10 West 18th Street Į VAKARUS NUO STATE STREET

Ir musų patyręs inžinierius atvažiuos į jusų namus ir suteiks DYKAI apskaičiavimą del namų apšildymo reikmenų (plant), garu arba karštu vandeniu šildomą... NEREIKIA PINIGŲ ĮMOKĖTI—36 MĖNESIAI IŠMOKĖJIMUI—ŽEMA PALUKANŲ KAINA
Lietuvis Salesmanas

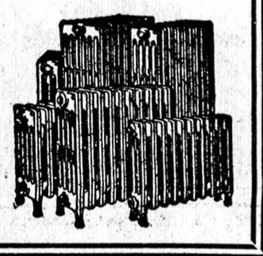

Atdara vakarais iki 7 val.
Nedėliomis iki 1 v. dieną

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

ŽIURĖK!..

GALIMA PASIDĖTI PINIGUS ANT GERŲ NUOŠIMČIŲ

SKOLINAM PINIGUS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ

BETO kiekvieno indėlis yra apdrausta iki $5000.00 - - - -

LITHUANIAN BUILDING, LOAN & SAVINGS ASS'N
NAUJIENŲ SPULKA
1739 So. Halsted Street Tel. CANal 8500
Atdara kasdien nuo 8 v. iki 8 v.

COOK COUNTY PASIULO

ATIMTŲ AUTOMOBILIŲ IŠPARDAVIMĄ, KOKĮ CHICAGA ILGAI MINĖS.

Užtikriname, kad Sutaupysite Šimtus Dolerių.

Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbysčių naujutėlių karų tokiomis kainomis, kokių negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti. Nelaukite. Musų įstaiga yra didžiausia finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai.

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokią kainą, kokią išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jusų senąjį, o likusią dalį

GALITE IŠSIMOKĖTI PER DVEJUS METUS.

Musų parodos kambarys yra atdaras kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sekmadienį.

Nesvarbu kur gyvenate, nepraleiskite šios progos. Mus aplankykite pirma ir sutaupykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY
1340 West 63rd Street
prie Loomis.

Sophie Barcus

RYTINĖ RADIO VALANDA

— iš stoties —

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 vakaro.

Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklelius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI
●
Pelnas eina
LIETUVOS AERO KLIUBO NAUDAI.

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 10 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas.....
Adresas.....
Miestas.....
Valstija.....

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta)	
Metams	$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Lietuvos ateitis

Kiekvienam lietuviui šiandien rupi, kas atsitiks. Daugiausia, žinoma, jiems rupi, ar kariaujančiųjų valstybių armijos nenuterios Lietuvos žemės, nesugriaus jos miestų, neapiplėš jos gyventojų. Paskui, jau ne vienas galvoja, kokio likimo susilauks Lietuvos valstybė — ar ji nebus sunaikinta, ar ji atgaus prarastas savo teritorijas.

Šiuo antruoju klausimu jau prabilo **Dr. Jonas Šliupas.** Gerbiamas svečias duoda tam tikrų pasiulymų. Mums atrodo, kad tie pasiulymai yra per daug siauri (žiur. apie tai plačiau Apžvalgoje). Jau jeigu mes nutartume reikalauti, kad Lietuvai butų grąžintas Vilnius, tai nieku budu neturėtume užmiršti ir Klaipėdos.

Bet yra abejotina, ar dar iš viso nėra per anksti formuluoti Lietuvos reikalavimų programą. Karas dar tiktai prasidėjo. Kaip ilgai jisai tęsis, niekas nežino, lygiai kaip niekas negali pasakyti, kuo jisai baigsis. Aišku yra tiktai viena: **po šio karo Europa bus visai ne tokia, kokia ji yra dabar.**

Pereitasis Pasaulio karas atnešė Europai milžiniškų atmainų. Dabartinis karas gali ją pakeisti dar labiau.

Bus visai kitokia, negu šiandien, Vokietija. Bus kitokia Lenkija ir, veikiausiai, Rusija. Vargiai išvengs stambių atmainų ir Anglija su Francuzija, jau nekalbant apie Italiją.

Toje pasikeitusioje aplinkumoje ir Lietuvos padėtis, be abejonės, pasikeis. Bet kaip pasikeis, šiandien dar negalima numatyti.

Šioje valandoje galima, rodos, pasakyti tiktai tiek, kad **pokarinėje Europoje Lietuvai teks vaidinti svarbesnę rolę, negu kad ji vaidino iki šiol, — jeigu tik jai pavyks išsaugoti savo neutralumą.** Lenkų ir vokiečių jėgos bus išsisėmusios. Jų pramonė bus sugriauta.

Be to, viena kariaujančiųjų pusių neišvengiamai turi pralaimėti karą. Mes manome, kad jį pralaimės Vokietija, nors Lenkija ir bus laikinai parblokšta. Bet, nežiurint kuri pusė laimėtų, Lietuvai bus proga bent iš tos pusės, kuri bus sumušta, atgauti savo prarastas žemes. **Jeigu bus paklupdyti vokiečiai, Lietuvai bus grąžintas Klaipėdos kraštas,** veikiausia, dar ir su priedu; **jeigu karą prakiš Lenkija, Lietuva gaus Vilnių ir kitas lenkų pagrobtas teritorijas.**

Čia gali buti tiktai vienas pavojus Lietuvai: **iš Rusijos pusės.** Jeigu karą laimėtų Hitleris, tai **jisai su "draugu" Stalinu pasidalintų Lenkiją ir Pabaltės kraštus.**

Taigi šiame momente dar nėra jokio reikalo Lietuvai savo reikalavimus konkretižuoti. O kai dėl Amerikos lietuvių, tai jų vaidmuo Lietuvos politikoje dabar bus daug **menkesnis,** negu kad buvo pereitojo Pasaulio karo metu.

Pereitasis karas ir dabartinis

Dabar gyvuoja nepriklausoma Lietuva, o 1914 m. jos nebuvo.

Kai prasidėjo pereitasis Pasaulio karas, Amerikos lietuviai šaukė seimus ir steigė labdaringus ir politinius fondus Lietuvos žmonių pagalbai.

Brooklyno seime socialistai užėmė tokią poziciją, kad galutino programo Lietuvai nustatyti dar negalima. Jie siulė delegatams pasisakyti tiktai už **bendrą principą:** kad Lietuvai turi buti pripažinta **tautinio apsisprendimo teisė.** Šita teise pasiremdami, Lietuvos žmonės galės, jei bus proga, paskelbti savo kraštą, kad ir visai nepriklausomu nuo kitų valstybių.

Tuo tarpu liberalai tautininkai stojo už aiškų programo suformulavimą ir reikalavo Lietuvai **autonomijos, Rusijos imperijos ribose.**

Pasirodė, kad socialistų nusistatymas buvo teisingas. Karas taip sužalojo rusų ir vokiečių imperijas, kad Lietuva pasiliuosavo nuo svetimo jungo ir apsisprendė, kaipo nepriklausoma valstybė.

Bet dabar, kai ta valstybė gyvuoja, tai aišku, kad jau ji, o ne kas kitas, turės tarti nusveriantį žodį Lietuvos sienų klausime, kai ateis valanda daryti Europoje taiką. Amerikos lietuviai galės Lietuvą tiktai **paremti,** kuomet ji pareikš savo nusistatymą. Reikia manyti, kad ji tai padarys, sulaukus tinkamą progą.

APŽVALGA

SĖKMINGAS PAŽANGOS VAJUS

SLA. Pažangos Vajus, kurį vedė "Tėvynės" redaktorius, Kl. Jurgelionis, kaip matyt, buvo labai sėkmingas. Apskaičiuojama, kad jisai duos Lėšų Fondui **netoli $10,000 gryno pelno,** apmokėjus visas vajaus išlaidas. Apskaičiavimas yra padarytas vienų metų pamatu. Išlaidos apima komisus organizatoriams, vieno extra-darbininko metinę algą, naujų narių priėmimo bankietus, spaudos darbus ir t.t.

Prirašyta viso 1,241 naujas narys. Iš jų centro raštinė gavo įstojimo mokesčių $1,889.00 ir į pašalpos ligoje įstojimo — $199.00. Vaikų įstojimo mokesčių, atėmus organizatorių komisus, $9.15. Į Lėšų Fondą per 12 mėnesių įplauks $2,084.88. Į pašalpos ligoje fondą per 12 mėnesių įplauks (nuo 627 narių) $752.40.

Tokiu budu visos Pažangos Vajaus įplaukos — $21,501.15.

Prie to dar kiti fondai (tautiškų centų ir našlių bei našlaičių) gaus $397.12.

Išmokėjimai organizatoriams: $6,902.80. Generaliniems organizatoriams $1,203.17. Dovanos pinigais $286.00. Kitokios dovanos $180.00. Stenografistės alga per metus (nors ji dirbo vajui tiktai dalį laiko) $1,040.00. Kelionių išlaidos, spauda ir t.t. daug-maž $760.00.

Viso išlaidų $11,613.42. Atėmus išlaidas nuo pajamų, gryno pelno lieka $9,887.73.

Tas planas, kurį pagamino Pažangos Vajui redaktorius Jurgelionis, buvo vartotas Susivienijime dar pirmą kartą. Be to, daug kliučių vajui darė mokesčių lentelių keitimas. O betgi rezultatai pasirodė labai geri.

Antrą kartą toks vajus duotų dar geresnių vaisių.

Reikia čia pastebėti, kad redaktorius Kl. Jurgelionis, kuris padarė vajaus planus ir pats jį vedė, atliko tą didelį darbą, **neimdamas už jį jokio atlyginimo.** Už šitokį jo pasišventimą priklauso jam didelė padėka nuo visų SLA. narių.

BROWDERIS PADEDA HITLERIUI

Amerikos komunistų fiureris pirmiaus sakė, kad nacių-sovietų sutarties pasirašymas esąs **"puikus taikos ginklas".** O dabar, kai jau visas pasaulis žino, kad tuojaus po tos sutarties pasirašymo Hitleris pradėjo karą, tai jisai kaltina dėl taikos sulaužymo ne Hitlerį, bet — Angliją!

Štai kokį pareiškimą jisai davė spaudai:

> "Visa pažangioji visuomenė jaučia giliausį pasipiktinimą karo kurstytojais ir lygią simpatiją Lenkijos žmonėms, kurie dabar turi užmokėti savo krauju už savo valdžios kriminališką politiką, kurią jai padiktavo Chamberlainas, atmetant Sovietų Sąjungos siulytą pagalbą, kuri butų pašalinusi karo pavojų."

Čia visų-pirma Browderis meluoja, nes sovietų pagalbos nei Lenkija, nei Anglija neatmetė. Jos norėjo, kad rusai padėtų **aeroplanais, amunicija ir įvairiomis karo medžiagomis.** O bolševikai reikalavo, kad už šitą pagalbą jiems butų suteikta teisė pasiųsti Lenkijon **"raudonąją" armiją** ir, jeigu jie matys reikalą, **okupuoti Baltijos valstybes.**

Kai Lenkija ir jos sąjunginin-kai atsisakė tokią kainą užmokėti Maskvai (tam priešinosi ir Baltijos respublikos), tai Stalinas susitarė su Hitleriu.

Bet Browderis ne tiktai meluoja. **Jisai atvirai remia Hitlerio propagandą,** versdamas kaltę dėl dabartinio karo ant Anglijos. Browderis pasidarė tikras nacių agentas.

DR. J. ŠLIUPO SUMANYMAS

Senas Amerikos lietuvių visuomenės veteranas, Dr. Jonas Šliupas, atvyko į New Yorką pamatyti Lietuvių Dieną pasaulio parodoje, bet vos suspėjus jam įkelti koją į Dėdės Samo žemę, Europoje prasidėjo karas.

Dr. Šliupas mano, kad Amerikos lietuviai dabar turėtų jau pradėti rupintis Lietuvos klausimais, kurie iškils, atėjus taikai. Jisai ragina lietuvius reikalauti, kad Lietuvai butų grąžintas Vilniaus kraštas kartu su Gardinu ir Suvalkijos dalim, kuriuos lenkai pagrobė smurtu. Jisai rašo:

> "Nelaimėn patekusiai tautai (t. y. Lenkijai) mes jaučiame nuoširdžią simpatiją. Tačiau žmones ir jų laisvę užtardami, mes negalime neprisiminti valandų, kur lenkų valstybė darė skriaudas mums ir kitiems kaimynams. Vilnijos su Gardinu ir Seinijos pagrobimo mes negalime užmiršti. Lenkijos imperializmas nesidrovėjo ultimatumu prieš Lietuvą pasinaudoti, reikalaudamas gerų santykių, nors padarytos žalos neatitaisius. Taip pat ir čekams lenkų valstybė neparodė širdies. Gudai ir ukrainiečiai kentėjo priespaudą; mat, lenkai, gyvenę po carų letena, neišmoko kitų tautų laisvės pagerbti.
>
> "Tad ir užjausdami lenkų liaudžiai šioje sunkioje valandoje, mes privalome savo tautos teisių ieškoti, beje, grąžinimo lietuviškųjų žemių ir teisingo bei galutinio ribų nustatymo."

Čia yra pasakyta daug tiesos. Bet gerb. daktaras visai neužsimena apie skriaudą, kurią Lietuvai padarė **Vokietijos naciai,** atplėšdami nuo jos Klaipėdos kraštą. Vokiečiai, be to, turi Tilžę, Eitkunus, Stalupėnus ir daug kitų lietuvių gyvenamų vietų Prusuose.

Daugelis rimtų žmonių mano, kad, jeigu Lietuvai reikėtų pasirinkti, tai jai butų naudingiau atsiimti Klaipėdos uostą su lietuviškomis žemėmis Prusuose, negu Vilniją.

Dr. J. Šliupas toliaus rašo:

> "Tam tikslui reikėtų Amerikos lietuvių visuomenei jau dabar susirupinti, susirinkimus laikant, išnešant rimtas rezoliucijas, pareiškiančias Europos valstybėms, kad nelabumų ateityje išvengimui, Lietuvai butų grąžintos lenkų valstybės pagrobtosios žemės (Vilnija, Gardinas ir Seinija), nes ten lietuviškas kraujas vyrauja, nors gyventojai nėra nei vienos tikybos, nei vienos kalbos: istoriškai ir etnografiškai ten gyvena musų artimi gentainiai. Dabar yra tautų atsiribojimo laikmetis, ir teisingas atsiribojimas suteiks ateityje ramybę, taiką ir visiems palaimą."

Apie Klaipėdą, vadinasi, nė žodžio. Jeigu lietuviai statytų reikalavimus **tiktai Lenkijai,** tai jie tuo patim parodytų savo šališkumą, kuris galėtų dargi pakenkti.

KAUNAS. — Žemės ukio ministras dr. J. Krikščiunas išvyko į SSSR žemės ukio parodą Maskvoje ir ta proga aplankys įvairias Sovietų Sąjungos žemės ukio tyrimo įstaigas bei kolchozus.

Dr. Jono Šliupo laiškas

DR. JONAS ŠLIUPAS
atvyko Amerikon

Po carų valdžia kentėjome mes lietuviai persekiojimą ir priespaudą; taip pat kentėjo musų kaimynai lenkai. Abu galėjova išmanyti, kame tvylojo nelaimė... Laisvė buvo musų šukiu!

Liaudis lietuvių ir liaudis lenkų laisvės, lygybės, ir gerovės troško. Bet pasiturinčioji klasė laisvės troško tik tam, kad laisviau galėtų engti prastuomenę.

Ir kada susikurė Nepriklausoma Lietuva ir Nepriklausoma Lenkija, tuojau pasireiškė skirtumai. Lietuva panoro eiti demokratijos keliu, ir nors vėliau įsiviešpatavo oligachija, visgi oligarchijai nepavyko nusmaugti laisvės troškulys ir, kada šalį smaugė skauduas smugiai (Lenkijos ultimatumas ir Klaipėdos pagrobimas), mėginama vėl grįžti į demokratiškąją tvarką, ir reikia tikėtis, kad mes sulauksime šviesesnės ateities, jei didžiųjų grobikų užmačios aprims po dabartinio pasaulinio subruzdimo ir kraujo latakais praliejimo.

Lenkija — gi svajojo apie pasaulinį, imperialistinį svorio įgijimą. Iš pačių pradžių grąsė kuo daugiau žemių. Nepasitenkino prisijungusi ukrainiečių didelius žemės plotus, pagrobė gudus ir Vilniją, lietuvių (gal vietomis sulenkėjusių pagal kalbą) žemes, Seiniją; nesitenkino nė tuomi, dar čekams pašlijant šoko sumaumoti Tešeną. Visoje viešpatijoje liaudis didžiausiame skurde gyveno, tik ponijai, valdininkijai ir kunigijai rojus tebuvo. Lietuviams buvo uždaromos draugijos, mokyklos, ir varžomas gyvenimas visokiomis priemonėmis, net daugelis buvo ištremiami iš savo gimtinės. Pilsudskis ir jo įpėdiniai svajojo apie Lenkijos imperiją po lenkiškąja letena.

Aš simpatizuoju lenkų liaudžiai ir man jos skurdo, vargo, ir priespaudos gaila. Visuomet užtardavau Lenkijos laisvę ir nepriklausomybę jos etnografinėse ribose, ir šiandien tą pačią mintį turiu. Jokiu budu nepritariu, kad nuo lenkų atimta taptų laisvė ir nepriklausomybė, nors įsitikinęs esmi, kad kaimynų imperialistai kėsinsis Lenkiją nuo žemėlapio nubraukti. Demokratiškoji liaudinė Lenkija bus visuomet mano pagerbiama.

Kaip ilgai dabartinė karė prasitęs, nenumatau, nors rodosi išmintinga butų baigti greitai su mažesniu kraujo praliejimu ir žmogiško triuso padarinių sunaikinimu. Gal patarpininkaus Mussolinis ar kas nors kitas paliauboms įgyvendinti ir taikos deryboms pradėti tarp Europos karėn įsivėlusių tautų.

Nelabai tikim, kad Tautų Sąjunga čia daug ką reikš, daugiau už viską nusvers kapitalistai ir militaristai.

Tačiau kas bebus tie, kurie spręs karės baigtuves ir busimąjį Europos sutvarkymą, mes lietuviai negalime rankas sudėję laukti. Kepti karveliai neatlėks mums į burną patys. Jau dabar mes turime susirupinti taikos derybomis. Ir čion Amerikos lietuviai gali suvaidinti garbingą vaidmenį. Jau dabar vadovaujantieji žmonės turi rengti rezoliucijas, pareiškiančias išeivijos norą, kad taikos konferencija apkarpytai Lietuvai grąžintų tas teritorijas, kurios jai pagal kalbą ir kraują priklauso, ir kad galiaus taptų Lietuvos valstybei ribos nustatytos teisingai. Suprantama, kodėl aš kalbu apie lietuviškąjį kraują: priespaudos laikais daug lietuvių kalbiškai nutolo nuo tautos kamieno; yra lietuvių, kalbančių lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir kitomis kalbomis. Taigi kur gyslose tvaksi lietuviškasai kraujas, tos šalys turi buti priskirtos Lietuvai. Nerupi man, kokių tikybų ir pasaulėžvalgų gyventojai prisilaiko, jų siela yra artima, ir demokratiškoji dvasia juos kruvon riša.

Tokios krypties rezoliucijas reikia ruošti, tegul žmonių susirinkimai jas užgiria, ir tinkamų laiku reikia tas rezoliucijas įteikti J. Valstybių valdžiai Washingtone, prašant, kad Amerikos atstovai Taikos Konferencijoje paremtų lietuvių tautos nusistatymą, ir prieg tam pareiškiant, kad mes neimperialistai, svetimų gaivalų netrokštame pavergti, ir kad patys norime gyventi demokratiškai pagal obalsį: Laisvė, Lygybė, Brolybė, ir Teisingumas. Mes trokštame visam pasauliui gerovės ir laimės, ir etinio atsigimimo, tai kad tarptautinės teisės ir sutarty butų šventai laikomos ir aukštai gerbiamos.

Toks musų elgesis parodytų Amerikos valdžiai, kad lietuviai nenori svetimo turto, kad politiškai yra pribrendę, ir tiksta kurti medžiaginę ir dvasią kultūrą, nors ir Amerikoje gyvendami. Mes esame smulki tauta ir nesvajojame ką nors ginklais įsigyti, bet taikos ir darbo keliu eidami, pageidaujame laisvės, gerovės, šviesos ir teisingumo visame pasaulyj. O tai atsiekti tėra galima tik ne priesvartos bei smurto keliais, o remiantis etika ir teisingumo pagrindais.

Dr. J. Šliupas

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO CENTRO KOMITETO REZOLIUCJA

Kadangi šių metų rugsėjo mėn. 1 d. pasidėjo naujas Pasaulio Karas, kai Vokietijos diktatoriaus Hitlerio armijos įsiveržė Lenkijos teritorijon ir jo karo lėktuvai ėmė bombarduoti Lenkijos miestus;

Kadangi Vokietijos militarizmas jau yra sunaikinęs Austrijos nepriklausomybę, sutrempęs demokratinę Čekoslovakijos respubliką ir atplėšęs nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą ir dabar grėsia pavergti visas nepriklausomas tautas Europoje, jų tarpe ir Lietuvą;

Kadangi šioje pavojaus valandoje Rusijos sovietų valdžia padarė sutartį su Vokietijos naciais, begėdiškai apgaudama Vakarų Europos demokratijas, su kuriomis ji vedė ilgas derybas sudarymui bendro fronto prieš fašistinius agresorius;

Kadangi šituo susidraugavimu su hitlerininkais sovietų diktatorius Stalinas sustiprino jų grobuoniškus siekimus ir tuo budu žymiai prisidėjo prie sukurimo karo gaisro, tai —

Tebunie nutarta, kad A. L. K. Centro Komitetas reiškia didžiausią pasipiktinimą ir pasibaisėjimą šiuo nauju Vokietijos smurto žygiu ir šaukia visus laisvę mylinčius žmones kelti prieš jį savo balsą; toliaus —

Tebunie nutarta, kad A. L. K. Centro Komitetas reiškia griežčiausią protestą prieš komunistinę Rusijos sovietų valdžią ir sako, kad ta valdžia, su diktatorium Stalinu priešakyje, nusimaskavo viso pasaulio akyse, kaipo agresorių talkininkas ir demokratijos priešas; ir toliaus —

Tebunie nutarta, kad A. L. K. Centro Komitetas ragina lietuvių išeiviją veikti kartu su demokratinėmis kitų tautybių grupėmis, kad jos galėtų bendromis pastangomis padėti savo viengenčiams Europoje apginti savo gyvybę ir laisvę; pagalios —

Tebunie nutarta, kad ši rezoliucija butų paskelbta laikraščiuose ir jos kopijos butų išsiuntinėtos visiems A. L. K. skyriams, prašant juos supažindinti su jos turiniu visas prisidėjusias draugijas.

1939 m. rugsėjo 6 d. Chicago, Ill.

Lietuvos Naujienos

KAUNAS. — Centrinio Statistikos Biuro duomenimis, natūralinis gyventojų judėjimas Lietuvoje 1939 m. sausio-birželio mėn. buvo toks: per 1939 m. birželio mėn. visoje valstybėje buvo 1,189 jungtuvės, gimė — 4,396 kudikiai, mirė 2,237 asm. ir priaugo 2,159 asm. Iš viso per 1939 m. pirmus 6 mėnesius buvo 10,638 jungtuvės, gimė 28,753 kudikiai, mirė 18,445 asm. ir priaugo 10,308 asm.

KAUNAS. — Nauju "Eltos" direktoriu paskirtas Velentinas Gustainis, paskutiniu metu buvęs Eltos atstovu Paryžiuje ir Londone. Laikinai ėjęs direktoriaus pareigas Viktoras Kamantauskas gauna kitą paskyrimą. Gustainis yra baigęs Lietuvos universitetą ir studijavęs Heidelbergo ir Paryžiaus universitetuose filosofiją ir valstybės mokslus, ir yra parašęs dvi dideles knygas apie Lenkiją ir Prancuziją.

KAUNAS. — Šiuo metu, nežiurint tropiškų karščių, Kaune vieši labai daug užsieni pirklių iš užsienio. Yra atvykeli olandai, kurie norėtų u pirkti javų, bei kitų ž. u. pr duktų, prekybininkai iš Vokitijos, Lenkijos, Turkijos, Prancuzijos, Belgijos, Švedijos kitų kraštų. Be to, Kaune vieši anglų ir danų firmų inžinieriai bei atstovai, kurie užsiėmę prie statomų ir projektuojamų valstybinių statybų — telefono ir radijo stočių, cemento fabriko ir kt.

KAUNAS. — Liepos mėn. eksportas siekė 17,2 mil. Lt, o importas 17,4 mil. Lt. Tuo budu prekybos balansas jau antras mėnuo išlaiko lygsvarą. Per š.m. septynis mėn. išvežimas pasiekė 124,4 mil. Lt, o įvežimas 110 mil. Lt ir balanso aktyvas 14,4 mil. Lt. 1938 m. pirmųjų septynių mėn. respektyvus skaitmenys buvo 137,5 mil. Lt, 128,5 mil. Lt ir 9 mil. Lt.

ĮSPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS Į LIETUVĄ LAIVU "GRIPSHOLM"

Rašo: Vl. Mučinskas

VILNIEČIAI LIETUVOJE

(Tęsinys)

Devynias dienas po Lietuvą važinėjo Vilniaus studentai, kurie buvo pakviesti Lietuvos Matininkų ir Kulturtechnikų Sąjungos. Minėtoji sąjunga padengė visas su kelione susidariusias išlaidas ir globojo laike kelionės po Lietuvą, jie apkeliavo apie 1,500 klm. Vilniečiai džiaugėsi nepaprastu Lietuvos vaišingumu. Kur tik toji ekskursija pasirodė visur juos nuoširdžiai sutiko ir vaišino, kai kurią dieną tekdavę net po 10-12 kartų valgyti.

Man buvo nepaprastai įdomu su jais pirmu kart susitikti, su tais žmonėmis apie kuriuos visa lietuvių tauta svajoja taip čia Lietuvoj ir mes budami svetur—Vilnius musų idealas. Susitikau per pačias atsisveikinimo iškilmes kurios buvo surengtos Žemės Ukio Ministerijos rumuose surengtose išleistuvėse į kurias buvau pakviestas p. A. Šuto. Del laiko stokos neteko plačiai susipažinti, bet ant greitųjų kaip su kuriais vienas iš jų buvo "Vilniaus Žodžio" redaktorius Jonas Latvys, p-lė Čepulyte ir J. Spėčių.

Siunčia Sveikinimus Amerikon

Viso ekskursantų buvo 40 asmenų. Vilniečiai manęs prašė perduoti sveikinimus Amerikos lietuviams nuo studentijos ir bendrai Vilniaus pavergto krašto lietuvių. Kai kurie pareiškė, kad pas juos yra mintis greitu laiku atsilankyti su paskaitomis į Ameriką po lietuvių kolonijas iš kokių dviejų ar trijų asmenų, nušviesti Amerikos lietuviams jų padėtį ir bendrai užmegsti artimesnius ryšius su mumis. Jie dėkoja Amerikos lietuviams už teiktą didelę paramą dar netolimoj praeity, norėtų, kad ir vėl bendras veikimo darbas pradėtųsi musų tarpe Vilniaus vadavime.

Po vaišių ir atsisveikinimo kalbų vilniečiai autobusais buvo nuvežti į stotį ir traukiniu apie 9 val. vakare išvyko į pavergtą musų Vilnių. Ovacijos didžiausios. Stoty skambėjo įvairios patrijotinės dainos, vilniečiai dar kartą buvo apiberti gėlėmis. Orkestrui grojant minia sugiedojo Lietuvos Himną ir traukinys pajudėjo. Aš negalėjau atsigėrėti matant tokį jaudinantį vaizdą. Neabejoju, kad ir daugiau iš amerikiečių buvo atvykę į stotį, pasidžiaugti su vilniečiais, bet del didelės minios negalima buvo pasimatyti. Stoty minia visą laiką dainavo "Į Vilnių", "Pirmyn, pirmyn" ir "Trimitai šaukia", šias tris aistringasias dainas. Toks susijaudinimas, kad tiesiog žodžiais negalima atpasakoti, bet labai tvarkingai elgėsi. Jei tokiu momentu kas nors pareikštu, kad čia kur tai koks musų skriaudikas slankioja visa minia taip vyrai taip ir moterys imtų ginklą į rankas. Jei kas mano, kad Lietuvos visuomenė nepasirengusi ginti savo kraštą, tam persitikrinti, reikėjo pamatyti momentą atsisveikinant su Vilniaus lietuviais studentais liepos 21 d.

Lenkos Profesorius

Pažymėtina, kad su ekskursija kartu buvo atvykęs ir Vilniaus universiteto lenkas profesorius, kuris, kiek teko patirti, dėsto Lietuvos istoriją. Jis matydamas tokį nuoširdų lietuvių laisvosios Lietuvos ir pavergtojo Vilniaus susitikimą buvo irgi labai susijaudinęs. Jam įteikta stovylėlė vaizduojanti lietuvišką suktinį. Studentai visi apdovanoti knygomis ir brošiuromis, prie to Vilniaus universiteto knygynui padovanota atatinkamos knygos susipažinti su Lietuvos kultura ir jos pažanga.

(Bus daugiau)

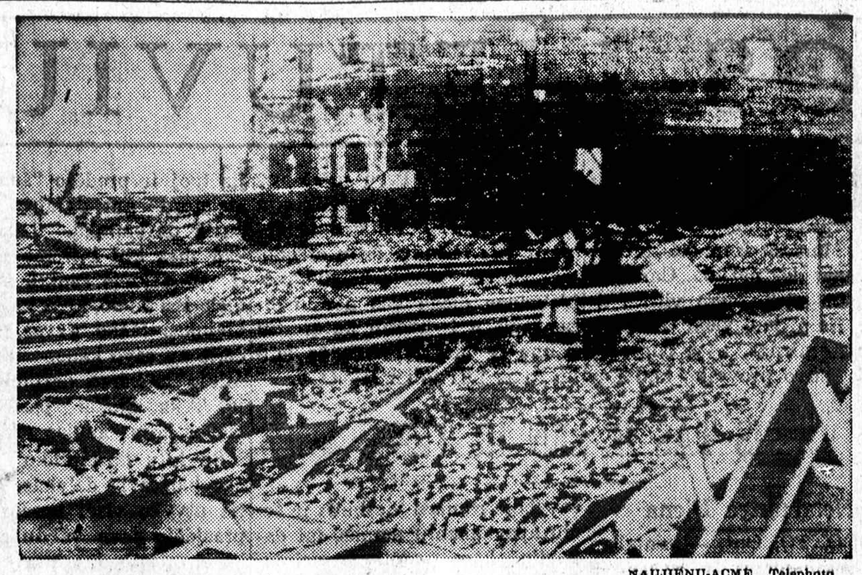

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Vokiečių bombonešių pasėkos. Paveiksle parodomas Lenkijos miestas, kurio vardą cenzura nepraleido.

Žemaičių Diena Roselande

Roselando Žemaičiai Rengia Vakarą su Programu

Sekantį sekmadienį žemaičiai "užkariaus" Roselandą. Apie 4-tą valandą po pietų visi Chicagos žemaičiai trauks linkui Roselando, nes čia Žemaičių Kulturos Kliubas rengia vakarą su gražiu programu. Šio parengimo komisijos pirmininkas, N. Radys viską jau yra prirengęs.

Vakaras įvyks rugsėjo 17-tą dieną Lithuanian Workers Hall, 10413 So. Michigan ave. Visi žemaičiai ir jų draugai skaitykite sau už pareigą skaitlingai dalyvauti. Žemaičiai, pajudinkime žemę.

—*Steponas Narkis.*
Žemaičių Kulturos Kl. pirm.

Cicero

Cicero Liet. Kulturos Draugija turės savo paprastą susirinkimą šio mėnesio 15 dieną, 7:30 val. vakaro, Liet. Liuosybės Svetainėje, 14th St. ir 49th Ct. Visi Chicagos Lietuvių Draugijos nariai gyveną šioj apylinkėje kaip antai: Oak Parke, River Side, Berwyn, Stickney, nekalbant apie patį Cicero, turi atsiminti, kad čia ant vietos yra draugijos skyrius. Tik del skyriaus palaikymo moka kožnas narys 25c per metus, o kaikurie skleidžia paskalus, kad del skyriaus palaikymo reikia mokėti labai daug. Tai netiesa. Skyriaus palaikymui imama tik 25c, o kurie neturi, tai ir to nemoka.

Praeities praktika parodo, kad ant vietos savo reikalus atlikti daug piglau atsieina ne tik pinigiškai, bet ir praktiškai. Tad neklausyk jokių paskalų, o ateik pats ir parsitikrink. O jeigu kuris dirbdamas naktims ar šiaip del kokios kliuties ir negalėtų buti susirinkime, tai kreipkitės į sekretorių-iždininką K. Jakubka, 1614 S. 50th Ave. (second fl.), Jisai yra draugijos apdraustas! Su spalio mėnesio susirinkimu vėl pradėsime programas po kožno susirinkimo. Rengkitės visi ir bandykite savo talentus. Gali ateiti ir ne nariai.

Chicagos Lietuvių Draugijai, kuri yra didžiausia iš lokalių draugijų, priklauso ne tik vyresnio amžiaus vyrai ir moterys, bet ir geras skaičius jaunuomenės. Mokesčiai visiems vienodi. Trys skyriai ligos pašalpos. Dabar eina vajus visuose kolonijose. Yra kontestantų musų kolonijoje net keturi: M. Ascillienė, J. Augaitis, J. Činikas ir K. Jokubka. K. Jokubka vėliausiai stojo darban, bet savo konkurentus pralenkė. Palaikydami Ciceros garbę, remkime savo kontestantus. Nurodykime jiems prospektus. Visi žinome, jog vienas žmogus nors ir gabiausias visų ir visur negali apeiti, o kožnas po vieną naują tai jau gali. Tik reikia noro.

—*K. P. Devetkis*

Pasisekė Cicero L. N. Bendrovės Piknikas

Kitos Žinios iš Cicero

CICERO — L. L. N. Bendrovės piknikas pasisekė. Taipgi ir visi kiti piknikai buvo pasekmingi, nes oras pasitaikė nepaprastai puikus. Ta proga visi pasinaudojo ir važiavo į laukus kas kuom turėjo, nes išvažiavimai neužilgo pasibaigs.

Liet. Liuosybės Namo Bendrovė turi per 5 šimtus dalininkų. Tai nemenkas skaičius. Vienok pačių dalininkų didelė dalis savo parengimų nelanko, o visgi tikisi gauti pelno ant savo šėrų.

Šis piknikas galėjo duoti pelno keletą šimtų dolerių. Juk buvo serijos, bet ar visi dalininkai jas ėmė, platino? Ne. Tik labai maža dalis nuoširdžiai pasidarbavo. Buvo ir tokių "geraširdžių", kurie kaip paėmė, taip ir sugražino.

Žinoma, rengimo komitetas ir patys direktoriai turėjo vartoti paskutines savo jėgas, kad nors kiek padarius pelno. Ačiu jiems. Visiems biznieriams ir visiems svečiams pelno liks.

Atostogauja

Iš po ilgų atostogų jau grįžo namo pp. Paugai, tik p. C. Paugaitė dar "vandravoja" po rytines valstijas.

"Surumburum"

Praeitą šeštadienį Al. Wastak turėjo "šurumburum" savo alinėj. Atsilankė daug vietos biznierių. Buvo ir iš toliaus svečių, gerų draugų. P. Wastak turi plačią pažintį visoj apylinkėj, jau seniai kaip stovi biznyj. H. Wastak, jaunesnis brolis, visiems pristato anglių, ledo ir kitko. *D.*

Šiandien Bus Karšta

Oro pranašas Chicagoj vakar paskelbė, kad šilti vėjai iš pietų šiandien Chicagoj temperatūrą iškels iki 90-95 laipsnių virš zero.

Smagus Lietuvių Kalbos Mokyklėlės Išvažiavimas

Sutraukė Daug Publikos

Rugs. 10—įvyko smagus Lietuvių kalbos, muzikos ir akrobatiškų šokių mokyklos išvažiavimas Spaičio darže, Willow Springs, Ill.

Į daržą pribuvo jaunų ir paaugusių skaitlinga publika. Mačiau dalyvius netik vietos, bet ir iš apylinkės miestelių. Su savo šeimomis ir grupėmis dalyvavo Alex Pocius, 61 River St., Aurora, Ill., J. Sakalauskas iš DeKalb, Ill., St. Jonaitis, Star Route, Pnnell, Florida, etc.

Pikniko šeimininkais buvo: Vincas Adams, Jonas Sutkus, Marė Petrauskas, Vincenta Sliažas, Marė Endžiulis, Vincenta Budrikas, K. Keresukas ir p. Bružienė. Jų maisto ruoša ir aptarnavimas buvo gyvas ir širdingas. Akrobatiškų šokių programą pildė mokyklo sjaunuoliai, o šokiams grojo Prano Kuzmarskio orkestra, 2635 W. 39 Pl.

Lietuvių kalbos ir šokių mokyklos Taryba širdingai dėkoja pikniko dalyviams, rėmėjams ir bendradarbiams.

—*AŠ*

Į LIETUVĄ

KELIAUKITE VIKINGŲ LAIVAIS

Per Gothenburgą, Švediją

Laivų išplaukimai

Iš New Yorko	Iš Gothenburg
Rugsėjo 16	KUNGSHOLM Rugs. 30
——	GROPSHOLM Spalių 12
Rugs. 25	DROTTNINGHOLM Lapk. 2
Rugsėjo 30	GRIPSHOLM——
Spalių 24	GRIPSHOLM Lapkr. 13
Spalių 31	KUNGSHOLM Gruod. 9

Tamstos kelionei niekas nepatarnaus geriau prisirengti kaip Tamstos vietinis laivakorčių agentas, arba

SWEDISH-AMERICAN LINE

181 N. Michigan Ave. Chicago, Ill.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

DABAR GALITE GAUTI AKORDEONO LEKCIJAS SAVO NAMUOSE—

Andrius Norbutas, žymus akordeonistas, yra prisiruošęs duoti jums privatiškas akordeono lekcijas jusų namuose. Pasinaudokite šia proga duoti savo vaikams muzikalį mokslą. Del platesnių informacijų šaukite—

YARDS 4799

arba rašykite

ANDY NORBUT

734 W. 35th Street

Lietuvis Plumberis

— Laisniuotas —

GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS ĮRENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES

2422 West 69th St.

Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St.

Šaukit Tel. YARDS 3408

• LIGONINĖS—HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠIMAMI už $13.50
GYDYMAS LIGONINĖJ $50.00
RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena dieną Ligoninėje ... $15.00
REUMATIZMAS $2.00
Greitai Palengvinama ....
VISAS LIGAS GYDOMA $1.00

Ekzaminaciją iskaitant vaistus

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago
Tel. Lawndale 5727.

• FOTOGRAFAS

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.

420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

EGG	$6.00
NUT	$6.00
BIG LUMP	$6.00
MINE RUN	$5.75
SCREENINGS	$5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.

Tel. ARDMORE 6975

DAKTARO FORMULA

Didi Pasekmė Spuoguotam Veidui

PIMPLES

IŠGIRTA VISAM KRAŠTE

Nenusiminkit dėl neregėtai dėmėto, spuoguoto ir suteršto veido. Štai yra tikra PAGELBA pajėgiai švelninąs skystimas ZEMO (Daktaro formula) greit pašalina niežėjimą ir tuoj pradeda gamtai gelbėt GREIT gydyt. Štai, kodel—Zemo turi 10 iš labiausiai veikiančių vaistų, senai gerųjų odos specialistų pripažintus. Netepąs, neregimas! Vienas bandymas įtikins! 35c, 60c, $1. Tikrai rimtam

ECONOMICAL
EFFICIENT
Use only one level teaspoonful to a cup of sifted flour for most recipes.
KC BAKING POWDER
Same price today as 48 years ago
25 ounces for 25¢
Manufactured by baking powder specialists who make nothing but baking powder—under supervision of expert chemists of national reputation.
MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

DIDELĖ NUOLAIDA, PERKANT DABAR

200 gražiausių Parlor Setų, padarytų užsisakyman, verti po $125. už $59.00 ir dar duodama nuolaida už senąjį setą.

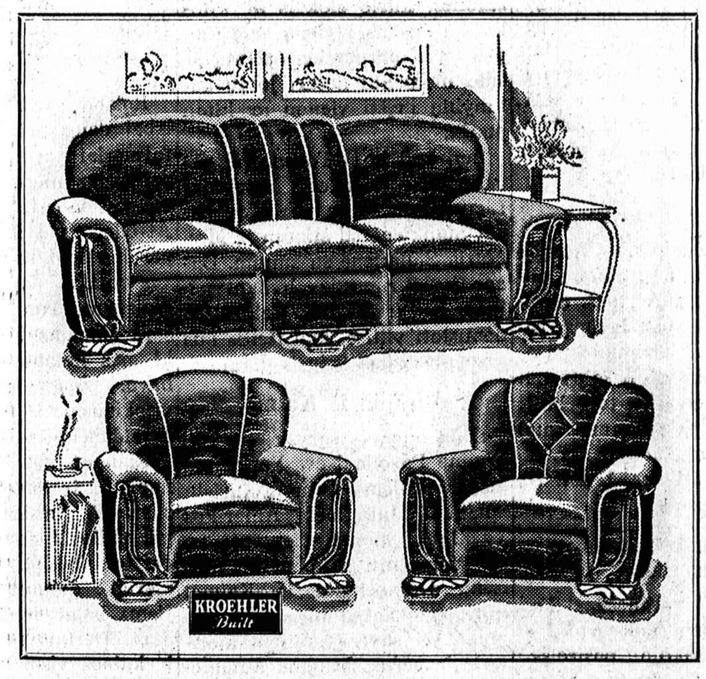

Angliniai Pečiai, Aliejiniai Pečiai, Gaziniai ir Elektriniai Pečiai — ant ju sutaupoma vienas trečdalis.

Naujos 1940 metų Radios parodomos Budriko Krautuvėje visu geriausių Amerikos išdirbysčių ir kainos prieinamos—nuo $5.95 iki $99.00. Senos radijos yra pataisomos. Pašaukite: YARDS 3088.

JOS. F. BUDRIK

FURNITURE HOUSE

3409-21 SOUTH HALSTED STREET

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI:

WCFL 970 K. Nedėlios vakarais 9 val. WAAF 920 k. Panedėliais ir Petnyčiomis 4:30 p. p.
WHFC 1420 k. Ketvergais, kaip 7 val. vakare.

MADOS

4202—Dabar sezonas striukių ir sijonų. Sukirptos mieros 12, 14, 16, 18 ir 20, taipgi 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS

IŠ TORONTO PADANGĖS

Toronto Nacionalinė paroda jau pasibaigė

Su rugs. mėn. 9 d. minima paroda užsidarė; ji kasmet trunka dvi savaites. Šiemet, kaip ir kasmet, ji buvo įdomi ir įvairi. Tarp įvairių naujenybių daugelį viliojo televizija. Tai iš tikrųjų įdomus išradimas, — užsisukęs radiją gali ne tik girdėti, bet ir matyti, kas atlieka perduodamus dalykus. Tik vargu ar greit galima bus juo visiems naudotis?

Nepaprastai įdomus šiemet buvo Kanados indijonų paviljonas, — ten galėjai gerėtis jaunų indijonų gražiais rankdarbiais, kaip antai: mezginiais, siuviniais, audiniais ir įvairiais gabiai atliktais medžio drožiniais. Ypatingą lankytojų dėmesį kreipė jauno vienuolikos metų indijonuko tapytas paveikslas, vaizduojąs sunkią indijonų praeitį. Žiurint į jaunų indijonaičių užguitos ir skriaudžiamos tautos duktų rankdarbius, tiesiog stebėtis reikia, kaip jos, toli toli nustumtos nuo šio amžiaus civilizacijos, galėjo ir sugebėjo taip gabiai atlikti gražius siuvinius bei mezginius. Pavilijoną aptarnavo ir žiurovams aiškinimus teikė gražios ir mandagios indijonaitės, pasipuošusios tautiniais margais drabužiais. Gana įdomus buvo ir nacionalinis pavilijonas, kuriame turėjo po kamputį kelios ateivių tautos. Jų tarpe buvo Estijos tautos išstatytų rankdarbių, įvairių propagandinių paveikslų, estoniškų saldainių, konservų ir kitoniškų dirbinių. Tuo pačiu reklamavo savo šalį ir latviai, olandai, švedai, francuzai ir vokiečiai (pastarųjų skyrius, pradėjus karą su lenkais, dėl žmonių pasipiktinimo tapo uždarytas). Žinant, kad Toronte estų ir latvių yra nepalyginamai mažiau, negu lietuvių, buvo gaila ir liudna, kad musų kaimyninių valstybių tarpe stigo lietuvių skyriaus. Musų skyrius, galima drąsiai tvirtinti, butų žymiai pralenkęs estus ir latvius. Musų lietuvės moterys savo nepaprastai gražiais rankdarbiais, naminiais audiniais, gintarais ir kitais lietuviškais gaminiais butų galėję gražiai pasirodyti. Šio darbo, žinoma, turėjo imtis moterys, bet kągi padarysi, kad mes nesugebame įvertinti bendro ir svarbaus visuomeninio moterų klausimo, o kad rastųsi viena, kuri sugebėtų mus sujungti vieningam tautiniam darbui — mes neturime. Nenorėdamos bandyti darniai ir vieningai sueiti į glaudesnį bendradarbiavimą, negalime pakrikę budamos parodyti svetimtaučiams, ką mes mokame, ką sugebame ir kad lietuvės moterys gali daug ko naudingo nuveikti. Pamenu metai atgal viena torontietė lietuvė taipgi aplankiusi parodą ir pamačiusi kitų tautų gražų pasirodymą pasigedo lietuvių. Ji nurodė taipgi, kad tik bendromis jėgomis galima atlikti gražius ir sėkmingus darbus. Jos mintis, kad šiems metams pasirodymui parodoje imtųsi darbo visi lietuviai ir jei niekuo daugiau, tai nors dainomis bandytų pasirodyti kaipo lietuviai, — buvo remtina. Bet kas išėjo per metus? Lietuviai ne tik nesuartėjo, bet atvirkščiai— dar labiau pakriko...

Ar nebutų gražu, moterys, kad mes imtume rimtai svarstyti panašų klausimą ir ateityje pabandytume, kaip ir kitų tautų moterys, turėti savo kamputį parodoje? Pagalvokime ir pasisakykime, ką manome šiuo klausimu.

Remtinas clevelandiečių sumanymas

Iš rugsėjo 5 d. "Naujienų" laidos radome rašinį antrašte "Ar mums reikia vienybės ir susitarimo", kurį patiekė Clevelando SLA 136 kuopos ir SLD įgalioti veikėjai J. Jarus, St. Čerauka ir S. Mažanskas. Kad ten gerb. clevelandiečių mintys išdėstytos kilnios ir teisingos, tai apie tai negali, man rodos, buti nė kalbos. Jas reikėtų tik paremti ir vykdyti. Kaip jau žinome, kad šiais paskutiniais laikais, kuomet faktai, kuriuos mums teikia kasdieninė tikrovė darosi vis rimtesni, vis reikšmingesni, tai mums reikėtų daugiau rimtumo ir dar daugiau vienybės. Kad kuogreičiau susiartinti, lietuviams reikia visiems ieškoti kelių, kelių ne partiškumo principais grįstų, bet bendro vienybės ir savarankio gyvenimo kelių. Šiais sunkėjančiais laikais musų mažos tautos išeiviams nėra abejonės, kad gali pasunkėti ir organizacijų ekzistavimas. Todėl, kad butų lengvesnės laikimosi sąlygos, kad negręstų organizacijoms pavojus, laikymasis vienybėje bendrai santaikaujant mums labai reikalingas.

Kad clevelandiečių paliestas klausimas greičiau realizuotųsi reikia pabrėžti, kad visi norintis vienytis lietuviai pasistengtų pirmu žingsniu šalinti visokius nesklandumus vedančius ligi santykių pakrikimo, kurie dažnai pasitaiko dėl menkų įsiaistrinimų bei neapykantos įsidegimo, dėl kurių žmogus žmogui rodo neapykantą. Tokių absurdų išvengti gali mums padėti tie, kurie pasišventusiai ir atsidavusiai darbuojasi vienybės įgyvendinimui. Mesgi eiliniai nariai raukime su šaknimis pasėtą savo tarpe neapykantą ir darniai auginkime aktingąją vienybę, kada mes giliai įsisąmoninsime, kad tik vienybėje gludi didžiausia galybė, tuomet clevelandiečių pageidavimą įgyvendinti nebus sunku. Remiu šį kilnų sumanymą ir linkiu, kad visų SLA, SLRKA ir SLD narių susivienijimas butų greit vykdomas visų narių naudai.

Klaidos atitaisymas

Pereito trečiadienio "Naujienose" Kanados liet. žiniose aprašant Sunų ir dukt. paš. draugijos antrąjį suvažiavimą įsibriovė klaida. Ten, kur pasakyta, kad nuimta pašalpa nariams tris dienos", turi buti: nuimta paašlpa sekamai: nuo 1 skyr. 25 cent., nuo II skr. 50 centų ir nuo III skr. 1 dol. Už klaidą atsiprašau.

Staiga žuvo cukrus ir pas mus

"Naujienos" praneša, kad prasidėjus karui tarp lenkų ir vokiečių Amerikoje pasireiškė didelis pareikalavimas cukraus, kurio žmonės nori įsigyti atsargai. Toks pat "skandalas" su cukrum pasireiškė ir pas mus. Vos tik spėjo karą paskelbti, kaip tos pat dienos vakare staiga dingo cukrus.

Visose krautuvėse, rodos, jis tapo konfiskuotas ir kas nespėjo įsigyti dieną, tas vakare liko be cukraus. Visą šią savaitę krautuvėse beduoda tik po 2 ar 1 svarą, kaip kas bando net žymiai brangiau pardavinėti, nors brangiau pardavinėti draudžiama. Tas pats pasireiškė su miltais ir druska. Kalba žmonės, kad kavai ir kitiems dalykams gręsia toks pat pavojus. Kaip bus — nežinia, vienok žmonės, kas gali, darosi atsargą. Per porą pastarųjų dienų žymiai pabrango įvairus maisto produktai.

Kas bus su Kanada toliau, tuo tarpu dar nežinia. Gana to, kad gero nieko nėra vilties tikėtis. Kaip jau visur žinoma, nuo šios dienos, t. y. rugs. 10 dienos, buvo pravesta, kad Kanada paskelbė karą prieš vokiečius. Nors dar mobilizacija nepaskelbta, bet tai galime užgirsti bile minutę. Kaip atrodo, tai vieton karo sustabdymo, kiekvieną dieną kas nors naujas įsivelia į didesnį karą. Su baime ir liudesiu žmonės laukia, kas bus toliau? —O. I.

ŠIS TAS IŠ ŠEN IR TEN

Nelaiminga Diena

TORONTO, Ont. — Šiandien yra sekmadienis — rugsėjo 3 diena, nelaiminga diena Europai, o gal ir visam pasauliui, nes šiandien paskelbė karą Vokietijai dvi stambios valstybės, Britai ir Francuzija, taipgi gali buti įtrauktos ir Britų Dominijos, kurių tarpe ir musų naujoji tėvynė Kanada.

Per paskutinias 10 dienų kanadiečiai visaip spėliojo: vieni skverbėsi į realią ir baisią teisybę — neišvengiamo karo galimumų — kiti bandė save ir kitus raminti, jog esą vėl kaip nors susitaikys. Bet šioji diena atidarė duris į tą baisią realybę, išbraukdama taikos viltį iš pagrindų...

Kuomet gamta atneša nelaimes, pavidale žemės drebėjimo, žalingų liučių ar vėtrų, tai nuostolius ir kančias žmonės priima ir su jomis kovoja, kaip su atsitiktinomis, jokių reguliacijų nei pasipriešinimų nepripažįstančiomis skriaudėjomis — bet kuomet žmogus, šios žemės išmintingas valdovas, pats sau ir kitiems, ruošia baisią, baisesnę už visas gamtos galimas nelaimes, avariją, žudynes ne tik žmonių, kurie yra pasiruošę — pasipriešinimui, bet ir beginklių, ramiai gyvenančių, senelių, moterų ir vaikų, taipgi sunaikinimą aukštos civilizacijos pažymių, pagalbą sprogstančių medžiagų ir nuodingų dujų — tai jau ne tik nežmoniška, tai daugiau negu žvėriška!

Didelis rupestis

Didžiai susirupinę yra tie žmonės, kurie šiokais ar kitokiais reikalais į vieną ar į kitą pusę yra perplaukę Atlantą ir šiuo momentu neturi jokių galimybių grįžti vienon ar kiton pusėn.

Štai kad ir iš Toronto šį pavasarį išvyko keletas lietuvių į Lietuvą. Jų tarpe yra Mrs. Elma Stankienė su sunum ir Mrs. Sofija Stankienė su sunum. Dabar joms rupestis bunant užjury, o vyrams čia. Bet reikia nenustoti vilties, kad išeitis bus rasta ir viskas baigsis gerai.

Viešnia iš Kauno

Šiais metais sąryšy su Pasauline Paroda New Yorke nemažas skaičius lietuvių turistų aplankė Jungtines Amerikos Valstijas. Šiomis dienomis teko susipažinti su panele Franciška Dubinskaite iš Kauno, kuri irgi kaipo turistė atvyko aplankyti savo giminių Amerikoje ir gerus draugus Kanadoje, Toronte.

P-lė F. Dubinskaitė sveciavosi New Yorke, paskui Chicagoje pas brolį p. Dubinską, o kelios dienos tam atgal p. K. Pocius su savo sesute Onyte parsivežė p-lę F. Dubinskaitę į Toronto, į savo motinos p-los M. Pocienės namus paviešėti kurį laiką. Kartu su jais atvyko ir p-ia Adelė Pocienė iš Chicagos. Iš čia visi kartu žada važiuoti New Yorkan į Lietuvių Dieną Pasaulinėje parodoje. P-lė F. Dubinskaitė išvykdama iš Kauno vos tik pusantro mėnesio laikotarpiu nepasirupino sutvarkyti savo nejudomojo turto reikalus taip, kad kas nors rupintųsi jais ilgesnį laiką. O kadangi jos nuosavybėje randasi viešbutis ir šešių apartamentų namas, tai dabartinė karo padėtis ir neįmanomas grįžimas Lietuvon tikrai surupino p-lę F. Duginskaitę. Ji norėtų žutbutiniu budu grįžti kuo greičiau Lietuvon, bet tik dabar gautos žinios apie paskandinimą laivo "Athenia" parodo, kaip pavojinga yra dabar keliauti per juras.

"Aušros" choro parengimas

Rugsėjo 2 d. parapijos svetainėje įvyko choro išleistuvių į New Yorką vakaras. Kadangi pasitaikė labai šiltas ir tvankus oras, be to, Kanados Nacionalė Paroda, kuri dabar vyksta Toronte atitraukia daug žmonių, tai parengime publika nebuvo gausi, bet visi kas buvo, išsinešė malonų įspudį iš choro koncerto, o šokėjai buvo labai patenkinti smagia Vytauto Margio orkestra.

P-lė F. Dubinskaitė, kuri atsilankė į choro koncertą, keliais žodžiais, tartais į publiką, išreiškė didelį nustebimą ir džiaugsmą iki ašarų, kad lietuviai svetur turi tokius chorus, kurie palaiko lietuvybę ir gražiai dainuoja. "Aš su džiaugsmu papasakosiu Kauno chorams apie jusų gražų dainavimą", užbaigė p-lė F. Dubinskaitė.

Mums choristams buvo malonu turėti tokią viešnią, kuri mus taip gražiai pasveikino. Mes savo ruožtu linkime p-lei F. Dubinskaitei laimingai grįžti Lietuvon. —Frances.

Roland, Man.

Įvairios žinios iš farmerių bei darbininkų gyvenimo

Roland apylinkėje šiemet yra labai daug privisę žiogų. Kaip farmeriai sako, tai tik prieš penkerius metus jų buvo maždaug tiek pat, kaip šią vasarą. Atrodo, kad žiogų gausumas pareina nuo sausros: sausomis vasaromis paprastai jų daugiau yra. Tuo atžvilgiu ši vasara žiogams buvo labai palanki, nes lietaus visai mažai tebuvo. Žiogų galima pastebėti visokiausių: mažų, didelių, skraidančių ir šokinėjančių.

Kadangi javai beveik visi nupiauti ir suvežti, tai žiogai susimetė į sodybas ir jau baigia naikinti daržus. Bulvių lapai jau visiškai sunaikinti. Farmeriai dejuoja, kad sausros jiems labai daug nuostolių padarė. Derlius nekoks, o be to, ir kainos visai menkos.

Daugiausia skundžiasi tie farmeriai, kurie turėjo daug avižų prisisėję: jiems tiesiog iš laukų neapsimokėjo avižas valyti.

Žinoma, karui prasidėjus dalykai gali pasikeisti ir farmerių produktai žymiai pabrangti.

Du darbininkus ištiko nelaimė

Pas tą farmerį, kur aš dirbu, prie kuliamos mašinos esame dešimt darbininkų. Du darbininkus jau ištiko nelaimė: vieną arklys sužeidė, o kitas iš sutrintų rankose puslių gavo kraujo užnuodijimą.

Štai kaip visa tai atsitiko: ryto metą vienas darbininkas išvedė arklį pagirdyti. Kadangi tas arklys paėjo iš laukinių, tai jis tuoj ir pradėjo "šumyti",— atsistojo ant dviejų kojų ir puolė darbininką. Laimė dar, kad mes kiti buvome netoliese ir pradėjome šaukti. Arklys kiek išsigando ir dėka to darbininkas išliko gyvas. Bet vis dėlto su savo kanopomis jis sužalojo kalbamo darbininko kojį. Teks ilgokai pasirgti, nes vienos kojos kaulas yra trukęs.

Su kitu darbininku atsitiko dar blogesnis dalykas. Į farmą jis atvyko visai neseniai, kai prasidėjo javų valymas. Atvyko iš miesto, kur per kelis mėnesius buvo be darbo. Per tą laiką jo rankos pasidarė, taip sakant, "išlepintos": vadinasi, minkštos ir sunkiam darbui netinkamos.

Tuo tarpu farmoje jam tuoj teko, kaip sakoma, stoti "į ugnį": dirbti prie kulimo. Per visą dieną bedirbant su šake jo rankose pradėjo atsirasti puslės. Tačiau jis nepasidavė ir išsilaikė prie to darbo dar vieną dieną. Trečią dieną jis jau turėjo su daktaru pasimatyti. Pastarasis pradurė sutrintas puslės ir pareiškė, kad per kelias dienas turėsiąs susilaikyti nuo darbo.

Žinoma, darbininkui, kuris neturėjo iš ko gyventi, daktaro paliepimas nebuvo labai lengvai išpildomas. Į trečią dieną jis jau grįžo į darbą, tikėdamas, jog sužalotas rankas galėsiąs su pirštinių pagalba apsaugoti.

Išdirbęs pusantros dienos, kalbamas darbininkas priverstas buvo ir vėl į daktarą kreiptis, kadangi jo rankos ėmė tinti. Be to, jos lyg ir pajuodavo. Apžiurėjęs rankas, daktaras tuoj pasakė, jog reikalas čia gana rimtas, nes įsimetęs kraujo užnuodijimas.

Abu darbininkai, kuriuos ištiko nelaimė, palyginti, yra gana jauni vyrai. Jie yra Kanadoje gimę ir augę.

Vagia viščiukus

Vieną vakarą į musų farmą atvažiavo sukliurusiu trokiuku jaunas galicijonas (taip čia yra vadinami iš Galicijos kilę ukrainiečiai). Apsidairęs kieme, jis paklausė manęs kelio į vieną farmą. Tikrai nežinodamas kelio, aš privedžiau jį prie boso. Pastarasis jam paaiškino, kokiais keliais važiuoti, kur suktis ir t. t.

Ukrainietis padėkojo ir išvažiavo. Krito man į akį tik tas, kad jis labai jau dairėsi aplink. Tačiau niekas nieko blogo nemanė.

Kai atsikėlėm kitą rytą, tai tuoj pastebėjome, jog vištininko durys atidarytos. Vėliau paaiškėjo, jog išvogta apie 150 jaunų viščiukų. Prie vištininko buvo pėdsakai to paties trokelio, kuriuo vakare buvo atvažiavęs ukrainietis kelio klaustis.

Tuoj buvo pašaukta policija, kuri šoko vagies vytis. Ji nusivijo penkiolika mylių, bet grįžo tuščiomis, kadangi pėdsakai dingo.

Teko patirti, jog ir kiti farmeriai panašiai nukentėjo. Ir kiekvienu atsitikimu vis atvažiuoja ukrainietis kelio pasiklausti.

Vaisiai nesilaiko ant medžių

Dėl sausros vaisiai nesilaiko ant medžių. Pavyzdžiui, musų farmoje yra nemažai slyvų, kurios pradėjo be laiko kristi nuo medžių. Nuskinti jas ir parduoti, žinoma, nėra jokios galimybės.

Farmeriui tai sudaro nuostolį, bet darbininkai turi progos slyvų paragauti: vakarais jie susirenka nukritusias slyvas ir valgo.

Sau nuostolių pasidarė

Kaiminystėje yra farma, kurios savininkė pasižymi dideliu darbininkų išnaudojimu.

Paprastai farmose yra priimta vasaros metu darbininkams duoti užkandžiai. Tąja proga darbininkai gali ir šiek tiek atsikvėpti.

Kalbamoji farmerka tačiau nori, kad darbas nenutruktų. Štai kodėl atvežusi užkandžių ji sumanė kiekvieną darbininką pavaduoti: vadinasi, kol darbininkas užkandžiaus, tai ji jo darbą dribs.

Ji vieną gražią dieną pavadavo vieną darbininką, o paskui kitą. Tačiau, matyti, užsižiopsojo ir išleido iš rankų šakę. Šakė pateko į kuliamą mašiną ir išlaužė dantis. Nuostolių padarė už kelias dešimtis dolerių. Be to, truko pora dienų, kol mašiną sutaisė.

Taigi, daug benorėdama tik sau nuostolių pasidarė.

Farmerių Vergas.

IŠ WINNIPEGO Į TORONTO

(Žiupsnelis įspudžių)

Kai pavasaris ateina ir oras nuo saulės spindulių gerai sušyla, daug kas visur važiuoja, — važiuoja ten, kur kas išmano geriau laiką praleisti, sveikatos įsigyti ir vėl likusią metų dalį sunkiai dirbti ar savo profesijos reikalus tvarkyti. Sugrįžę daug kas iš visiems žinomos Kalifornijos pliažų rašo įspudžius. Dažnai jie buna sausi ir nubodųs, bet dažnai ir įdomųs, skaitytini. Mes kanadiečiai mažai turime progų pliažus lankyti dėl daug kam žinomų priežasčių. Retkarčiais aplankome Amerikoje ar Lietuvoje gyvenančias gimines ir tai iš didelio reikalo, o ne iš raškažių. Dėl to mes savo įspudžiais esame šykštesni. Ir šiuo kartu rašydamas nevarginsiu skaitytojų gražiomis moterų blauzdomis bei vyriškių pakinkliais, nežiurint į tai, kad laikraščio popieris kantrus ir jis neprotestuotų. Antra, tam ir pašaukimo neturiu. Mano atvykimas į Toronto surištas su ekonominio gyvenimo reikalais, kartu su tuo aplankymas gerų, pagarbos vertų ir visuomeninį darbą dirbančių draugų.

Kaip važiuoti?

Kanada yra plati šalelė. Jeigu imti domėn ir tai, kad gyvenu "Kanados širdy", o ne Pacifiko pakrašty Kanada prasideda nuo Atlanto ir tęsiasi iki Pacifiko), tai kelionė iki Toronto trunka dvejetą parų, arba mailėmis skaitant bus tarpe 1,500—1,700. Taigi, skaičiuojant už vieną kelionės mailę 3 centus (geležinkelio tarifas) susidaro pusėtina kruvą pinigų. Depresijos liesti ir dar liečiami žmonės, kad ir turėdami šiek-tiek pinigų su tokiais "tripais" skaitosi — nedaro išimties ir man. Aplankęs visas susisiekimo ir transportacijos įstaigas priėjau išvadą, kad važiuoti "Greyhound" kompanijos milžinišku autobusu bus geriau, nes pigiau. Kadangi autobuso keliai į Toronto veda per Chicago, antrąją lietuvių sostinę, pasaulinio didžio 5-tąjį miestą, o Amerikoje antras savo didumu, tai kas gi norės kitaip važiuoti, per Ontarijos Akmens kalnus, besiremiančius į padebesį, nuolatinius miškus, augančius ant tų kalnų ir ežerus ežerėlius. Tiesa, tai graži gamta, turinti puikių reginių. Nemačiusiam visa tai butų įdomu pamatyti. Bet aš kartą esu per Queveco ir Ontarijos teritorijas keliavęs ir visą tą įdomų gamtos grožį esu jau matęs.

Važiuoju

Gavęs Jung. Valstijų emigracijos įstaigoje reikalingus dokumentus per jos šalį pervažiuoti ir svečiuotis, rengiuos kelionei. Atsisveikinęs su draugais ir gerais pažįstamais nenoroms važiuoju į stotį. Kiekvieno atsisveikinamojo veide matosi didesnio-mažesnio susikaupimo ir nuoširdžių linkėjimų naujoje dar nežinomoje vietoje. Į stotį atvyko kai kas iš mano artimųjų draugų, nors tai buvo vidurnaktis. Už poros valandų pasiekiame Kanados-Amerikos rubežių, tos pasakiškos valstybės sieną. Po trumpos proceduros vežamų daiktų apžiurėjimo, važiuoju Dėdės Samo žemėn, apie kurią Lietuvoje žmonės mano žemišku roju esant. Iki pasiekiau antrąją lietuvių sostinę, teko pravažiuoti keturios Amerikos valstijos: Minnesota, dalį North Dakotos, Wisconsino ir Illinojaus; tuo pačiu pravažiuodamas didesniuosius miestus kaip Grandfork, Fargo, Minneapolis, St. Paulo (Minnesotos sostinė), Madison (Wisconsino sostinė) ir Chicago. Važiuojant Minnesotos valstija ir kertant kampą North Dakotos neatrodo didelio skirtumo tarp Amerikos ir Kanados. Žmonės verčiasi daugumoje žemės ukiu. Keliai šiek tiek geresni, kad ir pagal Kanados rubežių, o tolyn jie vis darosi geresni ir tik Minneapolį (jei neskaityti Fargo miesto) privažiavus pradedi jaustis Amerikoje esąs. Wisconsino valstija mažai tesiskiria nuo Minnesotos, nebent didesniu gamtos grožiu ir reginiais. Teko matyti akmens uolų kalnus apaugusius pušaitėmis, bet tokių skalos kalnų kaip Ontario provincijoje neteko matyti Atrodo, čia žmonės verčiasi žemės ir pieno ukiu. Illinojaus valstija vaizdingiau skiriasi nuo anksčiau pravažiuotų savo keliais, sodnais ir laukais. Kelių tinklas platus, judėjimas tirštesnis, gal dėl to, kad po poros šimtų mylių randasi beveik keturmilioninis miestas. Illinojaus gyventojai taipgi atrodo verčiasi ukio ir pieno gamyba. Laukuose daug matoma kukuruzų sodinant. Stebėtina, kad tokių didelių ukių šiose valstijose nesimato, kokių galima matyti Vakarų Kanadoje Saskatchevano provincijoje. Keliaujant jau trečiu kartu tais pačiais keliais pasakysiu, kad keliautoją neįdomina taip, kaip pirmą kartą keliaujant. Taip bestebint Amerikos žmones, jų laukus, kaimus, miestus ir miestelius pasieki visiems girdėtą ir daug kam kartais savotišku budu žinomą miestą

Chicago

Apie Chicago nerašysiu. Nors daug kartų esu buvęs joje, bet kad apie ją rašyti, dar daugiau joje reikia pabuvoti. Mums Kanados, o ir Amerikos lietuviams Chicago turėtų buti žinotina kitu atžvilgiu, butent: lietuvių visuomenės veikimo atžvilgiu. Chicago Šiaurės Amerikos ateivių kulturos centras. Ne todėl, kad čia ateivių lietuvių daugiau gyvenama nei kitur, bet todėl, kad čionai išeina 3 lietuvių kalba dienraščiai. Gaila, kad tik vienas iš jų yra darbininkiškos kulturos sąmoninotojas, nuoširdus visuomenės draugijos mokytojas ir vadas.

(Bus daugiau)

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinimų.

Diena Iš Dienos

Svečiai Iš Bostono, Mass.

Pereitos savaitės pabaigoje atostogoms Chicagoj atvyko inž. Juozas Gura ir p. Gurienė. Per kelias dienas svečiuosis pas tėvus, pp. Gurus Chicagoj, taipgi lankysis Rockforde, kur gyvena pp. Gurienės tėvai.

Inž. J. Gura tarnauja už inspektorių vienai apdraudos firmai Massachusetts valstijoje. Gyvendamas Chicagoj ir cidamas mokslus, jisai daug darbavosi lietuvių organizacijose.

Stasys Pieža Detroite

Detroite, Mich., šią savaitę viešėsi chicagietis laikraštininkas, p. Staesys Pieža. Laikraštis "Herald-American" jį paskyrė sekti eigą Lenkų Tautiško Susivienijimo konvencijos, kuri dabar ten vyksta.

Sugrįžo Iš Atostogų

TOWN OF LAKE. — Rugsėjo mėn., pradžioje, p. Zosė Weličkienė ir dukrelė Bernice, 4119 So. Ashland avenue, išvyko atostogoms pas p. Veličkienės brolį Joną Zelbą, Gleasone, Wis. Jisai turi gražų ukį ir yra patyręs ukininkas. Ukininkauja Gleasone per daug metų.

Budamas Wisconsine chicagietis aplankė daug įdomių vienų—miestų, miestelių, ežerų, upelių, o Rhinelander apylinkėje sutiko daug lietuvių, pp. Česnus, Dargužius ir kitus.

Taip pasigerėję gražiais miškais ir kitais gamtos reginiais, pakvėpavę tyru Wisconsino oru, abi keleivės turėjo grįžti skerdyklų sostinėn Town of Lake. Mat, p-lei Bernice atėjo laikas grįžti mokyklon, o p. Weličkienei pradėjo rupėti biznis. Weličkų įstaigoje daug skerdyklų darbininkų ateina pietauti arbb stiklą alaus ir skaitlingus išgerti. Pietus gauna labai gerus.

Drg. Stanley ir Zosė Weličkai yra seni ir geri naujieniečiai. Chicagos Lietuvių Draugijos nariai ir draugiški žmonės. Kalėdoms ir kitoms šventėms atėjus, jie visuomet atsimena savo draugus, įdėdami į "Naujienas" didžiulius skelbimus, ir neaplenkia nei vieno stambesnio parengimo.

—*Senas Petras.*

Širdingas Ačiu

Negaliu asmeniškai atidėtikoti visiems, kurie mane lankė ligoninėj ir namuose, ir tiems, kurie prisiuntė užuojautos laiškus, gėles ir kitas dovanas, kurių aš gavau tiek daug.

Tik nelaimei ištikus aš pažinau savo tikrus draugus. Aš nesitikėjau, kad aš turiu tiek daug tokių gerų ir nuoširdžių draugų. Tad meldžiu priimti nuo manęs širdingą ačiu. Aš niekuomet jus neužmiršiu ir kuomet pilnai pasveiksiu, tai prie progos mėginsiu jums atsilyginti. Dar kartą ačiu visiems.

—*P. Grybienė.*

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Seyfferth, 34, su Agnes Sokolis, 25

Americo Caruso, 22, su Bernice Pralgauskis, 20

John Stephens, 27, su Elizabeth Maloney, 25

Ray Miles, 39, su Viola Gabel, 35

Joseph Zenkevičius, 27, su rances Bucinski, 27

Stephen Kopec, 22, su Bernice Stulginskas, 19

Reikalauja Perskirų

Josephine Spilis nuo Walter Spilis

Elizabeth Zulwin nuo Joseph Zulwin

Gavo Perskiras

Lillian Dank nuo Louis Dank

Gali Sukelti $250,000,000 Naujais Taksais

Illinois Valstijos legislaturos speciali tyrinėjimo komisija vakar užbaigė raportą apie naujus mokesčius. Komisija pareiškė, kad reikalui esant, Illinois valstijoje galima sukelti $250,000,000 daugiau valstijinių taksų, negu dabar sukeliama.

Komisija aiškina, kad valstijos valdžia neplanuoja tuos mokesčius įgyvendinti, bet, reikalui esant, jais pasinaudotų.

Tarp naujų taksų, numatytų, raporte yra specialiai mokesčiai ant cigaretų, cigarų, kitos rųšies tabako, aliejaus, parengimų bilietų, nuosavybių, ir t.p.

Iškilmingai Palaidojo K. Ambrose

Žuvo Automobilio Nelaimėje.

18 APYLINKĖ. — Rugsėjo 9 d., Lietuvių Tautiškose kapinėse buvo palaidotas Kazimieras Ambrose, kuris buvo mirtinai sužeistas automobilių nelaimėje, rugsėjo 3 d. Laidotuvių apeigos buvo laisvos.

Nelaimė įvyko apie 4 val. ryto, 14 mylių už Grand Rapidsi Mich. Velionis važiavo pas brolienę p. C. Ambrose, į Peacock, Mich., kur pp. Ambrose turi vasarnamį, paviešėti per šventes.

Velionis pasimirė rugsėjo 5 d., Grand Rapids Saint Mary ligoninėje, iš kur kunas buvo parvežtas Chicagon, į brolio P. Ambrose namus, 1843 So. Halsted street.

Šeštadienį po pietų susirinko didelis burys giminių ir draugų velioniui suteikti paskutinį patarnavimą. Kuną išlydint, dainininkas Stasys Rimkus, pritariant trims muzikams, sudainavo kelias liudesio dainas, F. Abekas pasakė kalbą. Laidotuvių procesija sudarė apie 50 automobilių.

Kazimieras Ambrose buvo plačiai žinomas 18-toj apylinkėj. Su broliu Povilu per daug metų užlaikė garažą adresu 724 W. 19th street.

Padėka.

Broliai Povilas ir Jonas, taipgi brolienė Carrie yra labai dėkingi visiems giminėms ir draugams už gėles ir užuojautą taipgi laid. direktoriui J. F. Radžiui už gražų patarnavimą, dainininkui S. Rimkui už giesmes, F. Abekui už kalbą, grabnešiams ir visiems palydovams bei kitiems draugams, kurie koklu nors budu patarnavo Kazimiero Ambrose mirties valandoj.

—*Senas Petras.*

Buvo Moterų, Buvo Vaikų, O Štai Ir "Vyrų Išvažiavimas"

Rengia Chicagos Lietuvių Vyrų Choras.

Piknikų ir maudynių laikas baigiasi. Da vienas, kitas išvažiavimas, o po to ir vėl visas kulturinis darbas pereis į svetainių pastoges.

Jau savo išvažiavimus-piknikus atlaikė visokios organizacijos, laikraščiai, kompozitoriai, "atvertaizeriai", moterys, vaikai ir dabar tik liko—vyrai.

Taigi Chicagos Lietuvių Vyrų choras paėmė iniciatyvą sukviesti visus Chicagos ir apylinkių lietuvius į Vyrų išvažiavimą.

Įvyks Jefferson Miške.

Daržai, kur laikoma piknikai tiesiog virto dulkių aikštėmis ir jau mažai kas benori į juos važiuoti. Chicagos Lietuvių Vyrų Choras, sudaro dar vieną puikią vietą, liuosą nuo dulkių tai Jefferson miškai. Ir čia ne tik kad nėra dulkių ir puikųs pavėsiai, bet ir vienas iš patogiausių vietų privažiuoti. Čia prieina Chicagos gatvekariai, busai ir puikųs automobilių keliai. Vieta randasi prie Central ir Elston gatvių, Chicagos žieminėj dalyje.

Išvažiavimas įvyksta šį sekmadienį, rugsėjo 17 d., taip kad laikas yra trumpas ir bus sunkų užmiršti.

Taigi, visos ir visi, ateinantį sekmadienį trauksim į Jefferson miškus.

—*J. L. A.*

Pirkite savo apielinkės krautuvėse

VAKAR CHICAGOJ

● *Prie Elston ir North Sacramento gatvių kampo du parkų policistai suėmė du jaunuolius ir apkaltino juos automobilių vogimu. Vienas iš jų, Norbert Fisher, 17 metų amžiaus, nuo* 3412 *Seminary Avenue, buvo pašautas, kai bandė pabėgti. Antrasis jaunuolis yra Frank Conley, 18 metų amžiaus, nuo* 1310 *Roscoe Ave.*

● Vakar kriminalis teismas patraukė atsakomybėn šešis chicagiečius už tariamą išviliojimą $70,000 iš chicagiečių neteisingais real-estate "dylais". Svarbiausi kaltininkai esą Mrs. Katherine Morris, 63 metų moteriškė, ir jos 24 metų sunus Milton. Visi kiti keturi kaltinamieji yra tos pačios šeimynos nariai.

● *Buvęs republikonų kandidatas į Chicagos mėrus, Dwight H. Green, vakar paskelbė, kad kandidatuos į gubernatorius. Republikonai jau turi du kitus kandidatus, Richard J. Lyons, buvusį kandidatą į senatorius, ir Edward A. Hayes, buvusį Am. Legiono komandantą.*

● Prie River Forest priemiesčio yra urvai ir duobės, kur miestas meta išmatas. Ten tiek prisiveisė žiurkių, kad vienam gelininkui sunaikino kelių tukstančių dolerių vertės rožių krumų.

● 16 *metų berniukas Victor Mistretta, nuo* 2158 *N. Marmora Avenue, kalbėjo su* 14 *metų mergaite, Loretta Sypniewski, ant jos namų verandos, ties* 2100 *N. Mango Avenue. Netoliese pasirodė Viktoro draugas,* 21 *metų William Brozowski, nuo* 2107 *N. Monitor Avenue. Tyčiom ar netyčiom, Brozowski šovė revolverį kurį turėjo savo rankose ir Viktorą Mistrettą sunkiai sužeidė. Kulka atsidurė prie berniuko širdies. Pašautasis guli Danish-American ligoninėje, o Brozowski sėdi kalėjime.*

● Miesto airporto valdyba sako, kad per šių metų aštuonis mėnesius iš Chicagos lėktuvais išskrido arba atskrido viso 242,738 keleiviai, apie 50,000 daugiau negu pernai ir apie 80,000 daugiau negu užpernai.

● *Cook apskričio Superior teismas pašalino iš magistru (master-in-chancery) advokatą Fred Bernstein. Jisai ėjo tas pareigas per* 13 *metų. Bernstein įsivėlė į nesmagumus, kai pasisavino* $3,000 *svetimų pinigų.*

● **Franklin Parke nuo einančio Milwaukee gelžkelio traukinio nukrito gelžkelio tarnautojas Raymond Haden, ir užsimušė. Jisai buvo 55 metų amžiaus ir gyveno adresu 1656 N. Springfield avenue.**

● Nežinomas piktadaris naktį, iš pirmadienio į antradienį, gatvėj užpuolė ir skaudžiai sumušė 21 metų radio dainininkę, Eleanor Ostermeier. Užpuolikas pabėgo pabugęs praeivių. Mergina gyvena adresu 4253 Hirsch street.

Sprogimas Sužeidė Darbininkę

Boy White skalbykloje, 2739 West 26th street, vakar eksploduvo prosymo mašina. Sprogimas išmetė 37 metų darbininkę Emma Cusky per duris ir ją skaudžiai apdegino garu. Ji guli St. Anthony ligoninėje. Sužeistoji gyvena adresu 1747 West 18th street.

Darbai Kriaučių Dirbtuvėse Jau Pradeda Atsigauti

"Special" Šapos Pradeda Judėti

Penktadienį, rugsėjo 8 dieną, Amalgameitų centre, Van Buren ir Ashland Blvd., Lietuvių Kriaučių 269 lokalas laikė susirinkimą.

Kadangi tuo laiku pasitaikė šiltas oras, be to, pas kriaučius naujų įvykių nėra, tad susirinkimas buvo neskaitlingas.

Darbai "ready made" šapose per šį sezoną nebuvo pergeriausi, bet nebuvo nei taip prasti. Kol kas dar ir šiuo laiku ne visai prastai dirba. "Special" šapose darbai jau pradeda atsigauti po didelio "sleko", bet kokis bus šis sezonas, tai dar negalima spręsti. Manoma, kad nebus daleista dirbti viršlaikis, bet jei kuri šapa ir panorėtų, tai už viršlaikį turės darbininkams mokėti už laiką ir pusę.

Apdraudos dalykai, rodosi, jau eina prie užbaigos, bet kol kas dar nėra žinios, kada susirgę kriaučiai gaus pašalpas, o numirus — pomirtines.

Tom Mooney Chicagoj

Buvo pranešta, kad dabar Chicagoj lankosi Tom Mooney, kuriam yra rengiamos prakalbos rugsėjo 17 dieną Coliseum svetainėj. Tikslas Mooney prakalbų yra suvienyti darbininkus prieš jų išnaudotojus.

Tadgi, patartina visiems atsilankyti į jo prakalbas.

X. Š.

Ragina Vokiečius Laikytis Pilno Neitralumo

"Reikia Ginti Amerikos Demokratiją"

Stambi Amerikos Vokiečių organizacija, Steuben Society, vakar išleido prokliamaciją į visus savo narius, ragindama juos laikytis griežto neitralumo dabartiniam pasauliniam kare.

Organizacijos pirmininkas, Thomas H. Hoffman prokliamacijoje reikalauja, kad Amerikos vokiečiai turėtų drąsias širdis, vartotų šaltą protą ir valdytų savo nervus.

"Amerikos vokiečiai myli laisvę. Jie Amerikos istorijos pradžioj kovojo už demokratiją, ir trokšta, kad ji ir toliau gyvuotų be pavojaus iš oro ir iš vidaus."

"Todėl," baigė prokliamacija, "Amerikos vokiečiai turi laikytis neitralumo ne vien žodžiu, bet ir darbais."

Pasimirė Ona Kilnas

Iš Ladd, Illinois atėjo žinia, kad pirmadienį po pietų ten pasimirė lietuvė, Ona Kilnas.

Ji bus palaidota rytoj, ketvirtadienį, Spring Valley kapinėse.

Velionė turėjo daug pažįstamų Chicagoj.

Mokslininkų Konvencija

Šiandien Chicagos Field muziejuj prasidės 22-tra metinė konvencija gamtininkų, kurie studijuoja žuvis ir kitus vandeninius gyvunus. Jų organizacija yra, American Society of Ichtyologists and Herpetologists.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Diskusuoja Pramonės Mobilizaciją

Ruošiasi Karui

Jungtinės Valstijos nesirengia prisidėti prie Europos karo, bet anglių pramonė jau ruošiasi tai galimybei. Rytoj Chicagoj prasidės United Coal Merchants Association of Illinois konvencija.

Svarbiausia delegatų užduotis bus apsvarstyti kokia bus anglių pramonės rolė, kai valdžia paskelbs pramonės mobilizaciją Amerikoje ir pradės ruoštis karui.

Pasikorė Bedarbis

Savo kambaryje, ties Burley avenue, vakar pasikorė 68 metų bedarbis, John Ebberson. Per daug metų jisai dirbo plieno bendrovėj už klerką, bet kiek laiko atgal buvo paleistas. Draugai sako, kad jisai sirguliavo ir labai krimtosi.

Pradėjo Gembleriavimo Tyrinėjimą

Vakar Cook apskričio grand džiurė, kurioj šį kartą yra ir moterų narių, pradėjo Chicagos gembleriavimo tyrinėjimą. Tyrinėjimas daugiausia bus atkreiptas prieš įvairias pinigų lošimo įstaigas ir arklių lažybų biržas, kurių Chicagoj yra labai daug.

Nusižudė

Užvakar vakare savo namuose pasikorė Mrs. Antoinette Zola. Ji buvo 48 metų amžiaus ir gyveno adresu 3943 W. 55th Place.

Taipgi savo namuose nusišovė 24 metų moteriškė Mrs. Cabrera. Ji gyveno adresu 509 West 47th street.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

IEŠKO DARBO — HOTELY arba prie namų už handyman. Galiu visokį darbą dirbti. Moku karpenterystę ir plumbingystę. William Rukštela, 1808 So. Wabash Ave. Victory 5080.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

PATYRUSI MERGINA bendram namų ruošos darbui, buti, maža šeima, geri namai. Hollycourt 7156.

REIKALINGA MERGINA bendram ruošos darbui. Geri namai, $7.00. Briargate 1186, Marcus, 1605 Farwell.

REIKALINGA MERGINA arba moteris prie namų darbo. Pageidaujama, kad galėtų ant vietos gyventi. Šaukit vakarais J. Kuchinskas, Prospect 0933.

REIKALINGA PATYRUSIŲ operatorių dirbti 2 adatom mašina prie gorsetų, nuolat, gera alga. CHIC FORM MANUFACTURING, 333 South Market.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS VYRAS geležies atmatų jarde dirbti. 2133 South Sawyer Avenue.

REIKALINGAS SENYVAS porteris į tavernų pavienis, turi suprasti savo darbą, ne girtuoklis ir teisingas, geras mokestis ir pragyvenimas. 7132 So. Racine Ave.

SUSIRINKIMAI

ROSELANDO LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 13 d. 7:30 val. vakaro, Lietuvių Darbininkų svet., 10413 So. Michigan Ave. Prašau skaitlingai susirinkti. Turėsime ir šurum-burum.

—M. Naverauskienė.

BRIDGEPORTO DR-STĖS PALAIMINTOS LIETUVOS susirinkimas įvyks rugsėjo 13 d., 8 val. vakaro, Chicagos Liet. Auditorijoj.

— Valdyba.

PERSONAL
Asmenų Ieško

IEŠKAU APSIVEDIMUI VYRO nuo 40 iki 50 metų amžiaus, esu našlė, vaikas užaugęs. Kreiptis laišku. 1739 So. Halsted St., Box 1051.

FURNISHED ROOMS — TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDAI GYVENIMUI KAMBARIAI 437 E. 60th St. prieš parką, geras L ir gatvekarių susisiekimas. Su virtuvėlėmis pigiai kaip $4.00 savaitei. Mokėk už dvi savaite ir gauk vieną dykai. Miegami kambariai pigus kaip $3.00 savaitėje, švarus, gerai užlaikomas namas. Agentas vietoje.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

PARDAVIMUI LABAI nebrangiai baldai, lovos ir vartoti drabužiai suaugusiems ir vaikams. 1131 Hyde Park Blvd. Besement. 8:00 A. M. iki 4 P. M.

BUSINESS SERVICE
Biznio Patarnavimai

MELEVOJU ir popieruoju iš lauko ir vidui už prieinamą kainą. Darbą garantuoju. JOSEPH AUGAITIS, 1608 So. 50th Ave., Cicero. Tel. CICERO 2633.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI TAVERNAS, seniai išdirbtas, priežastį patirsite ant vietos. 3059 West 38th St. Lafayette 5036.

PARDAVIMUI TAVERNAS, geroj apylinkėj, prieinama kaina, turiu 2 biznius. 936 E. 75th St.

PARSIDUODA TAVERNAS — Turiu parduoti greitai. Priežastis —liga. 6600 So. Morgan.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

SUNKU ĮTIKĖTI. Parsiduoda 15 flatų muro kampas, dubeltavas oktagon frontas, metinės rendos paima $5,670 ir kaina tiktai $12,500. Šį namą nusipirkus galima gražiai gyventi be darbo ir automobilių turėti. Teisingas patarnavimas. CHAS URNICH (URNIKAS) 2500 W. 63rd St. Tel. Hemlock 6025 rytais.

NAMŲ BARGENAI: Marquette Parke, 10 fl. už 3 dalį kainos; 2 fl. po 5 kamb., kaina $5950; 5 kamb. murinis bungalow, kaina $4750: Medinis cottage, kaina $1900; 2 fl. mur. taverno biznis, kaina $7900. Brighton Parke:2 fl. po 4 ir 3 kb. kaina $3900 (rendos į mėn. $53.00); 6 kamb. medinis cottage. kn. $1800. Visus namus galima pirkti ant lengvų išmokėjimų. Taipgi turime visokių kitų bargenų, pardavimui arba mainui namus arba farmas. C. P. SUROMSKIS, 6816 So. Western Avenue. Grovehill 0306, vakarais Prospect 0176.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

8¼ AKRŲ FARMA, tinkanti vištininkystei, maži vaismedžiai arti Indiana Lake, Dowagiac, Mich. Moderni budinkai, naujas furnasas, nebrangiai. EARL REED, Union Pier, Michigan.

FINANCIAL
Finansai-Paskolos

AŠ MOKĖSIU AUKŠČIAUSIA kainą už pirmus morgičius už mokamus ar defaultuotus nuo $500.00 iki $6,000.00 ant nuosavybės, bet kokioj Chicagos ar priemiesčių sekcijoj. Rašyti ar telefonuoti. J. HESS, 201 N. Wells St. Randolph 8884

Kas diena . . .

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t.

• • •

Todėl jeigu turite ką parduoti, mainyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilios jusų gerąjį kostumerį, bet garsinkitės ŠIANDIEN NAUJIENŲ "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siuloma daug įvairių gerų bargenų.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų auksto vertybės classified skyriaus patarnavimu pašaukdami arba atveždami:

CANal 8500

"NAUJIENOS"
1739 S. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

A. A.
KASPARAS BELETSKIS

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 10 d. 3:00 valandą vakaro, 1939 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Lietuvoj, Šiaulių apskr., Kropių parap., Girkiškio kaime.

Amerikoj išgyveno 29 m.

Paliko dideliame nuliudime moterį Antaniną po tėvais Zlebitę, dukterį Marijoną ir žentą Roy Robinson, sunų Pranciškų, švogerį Aleksandrą ir švogerką Gee Žlibius, jų šeimyną ir k. gim. Amerikoj. Lietuvoje—brolį Vincentą ir brolienę Ievą, seserį Oną ir kitas gimines.

Kunas pašarvotas 3443 So. Morgan. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 14 d., 9:30 val. ryto, iš namų į Nativity parap. bažnyčią, 37th ir Union ave., kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą.

Visi a. a. Kasparo Beletskio giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Moteris, Duktė, Sunus ir kitos Giminės.

Laid. Dir. Antanas M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA
Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

NAUJAUSI IR GERIAUSI
RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA
LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

DARBAI CHICAGOS PLIENO ĮMONĖSE DIDĖJA ŠUOLIAIS

Visos Liejyklos Ima Daug Darbininkų

Depresija nyksta Chicagos plieno įmonių distriktuose.

Nuo Gary, Ind., iki South Chicagos, visos įmonės ima vis smarkiau dirbti, vis didesnis skaičius kaminų ruksta, ir tuo pačiu laiku — didėja dirbančių darbininkų skaičius.

Viso dabar jau dirba apie 62,000 darbininkų.

Bet netrukus, už kelių dienų, Carnegie-Illinois liejykla priimsianti atgal į darbą tarp 1,000 ir 1,200 darbininkų, kurie jau keli mėnesiai kaip be darbo.

United States Steel Corporation padidino savo darbininkų skaičių iki 26,000, ir žada priimti dar daugiau darbininkų.

Inland Steel ir Youngstown Sheet and Tube Company liejyklose dabar jau dirba 15,000. Ir jos taipgi žada didinti savo darbininkų skaičių.

Vaistininko Klaida Užmušė Žmogų

Pereitą penktadienį pasimirė chicagietis Manzer Goodrich, nuo 11946 Lowe avenue. Pasirodė, kad vienos vaistinės tarnautojas-mokinys, pildydamas receptą, padarė klaidą ir įdėjo į vaistus daugiau atrofinos, negu mirusiojo kunas galėjo pakelti.

Raudonas Kryžius Paskyrė $50,000 Lenkijai

Amerikos Raudonas Kryžius skelbia, kad paskyrė $50,000 auką Lenkijos Raudonam Kryžiui. Pinigai bus sunaudoti Amerikoj užpirkimui vaistų, bandažų, palapinių, užtiesalų, ir t. p.

Du Bankai Moka Dividendus

Valstijos auditorius vakar paskelbė, kad du bankai Chicagos priemiesčiuose išmokės dividendų. Vienas jų, Homewood State Bankas sugrąžins depozitriams $21,044—po 10%, o antras — Hubbard Woods Trust and Savings Bank — $19,177, po 10.8%.

Ateiviai Skuba Imtis Pilietybės Popierius

Chicagos naturalizacijos ir imigracijos (pilietybės) raštinė skelbia, kad karui prasidėjus, umai pakilo pilietybės aplikantų skaičius.

Visokių tautų ateiviai skuba imtis pirmus popierius, arba, jeigu juos turi, tai rupinasi išgauti antrus.

Pernai, per rugpiučio mėnesį, aplikacijų buvo 1,904, o šį rugpiutį — 2,422. Per vieną dieną raštinė dabar gauna apie 250 aplikacijų.

Nubaudė Tris Už Lietuvio Sumušimą

Turi Sumokėti Po $50

Miesto teisėjas Padden vakar paskyrė po $50 pabaudą trims jaunuoliams, kurie skaudžiai sumušė lietuvį, Kazimierą Rasimą, nuo 1352 N. Wolcott street. Jie bandė Rasimą apiplėšti.

Nubaustieji yra 18 metų Stanley Polesniak, nuo 1744 LeMoyne street, jo brolis Adam, 19 metų amžiaus, ir 17 metų Tony Porowski, nuo 1841 Evergreen.

Pamatykite Old Gold's Naują "ZIP - TOP" Pakelį!

Tik nuplėškite tą raudonąją juostelę prie vilyčios viršunės...

Juostelė nusiaučia aplink viršų — perpiauna dvi eile Cellophane...

Viršus nusiima švarus — dabar šviežiausi Amerikos cigaretai yra ir lengviausiai atidaromi.

Susyk Šviežųs Cigaretai!

NEBEREIKIA daugiau čiupinėtis su Celophanu. Pagarsėjęs Old Gold's šviežumas dabar ateina pas jus naujos rušies pakely, kuris atsidaro umiu laiku. Tos dvi eilės Cellophane... ta Old Gold's dviguba apsauga nešanti jums pilną, turtingą, puikiausio rinktinio derliaus tabako skonį, nepaliesta. Bet dabar, pakelis, kuris atsidaro dvigubai greičiau—teikia jums kvapius šviežius cigaretus *vienu žybterėjimu*. Pabandykite "Zip-Top" Old Gold's pakelį šiandien.

DABAR Dvigubas Cellophane Atsidaro Dvigubai Greičiau
2 Eilės — Persipiauna 1 Ypu

Copyright 1939, by Lorillard Co.

ORO BANGOMIS kas savaitę: "Melody and Madness" su Artie Shaw's orkestru. NBC Network

"Naujienos" vėl rinks gražuolę

1940 m. Automobilių Parodai

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, Automobilių Parodoje, kuri prasidės lapkričio (Nov.) 4 d., lietuvius atstovaus gražiausia ir tipiškiausia lietuvaitė išrinkta "Naujienų" pastangomis. Gražuolės rinkimai įvyks spalių (Oct.) 18 d., Lietuvių Auditorijoje.

Užsiregistruoti konkursui galima tuojau, tad lietuvaitės, skubėkite, nes laiko liko nedaug. Išpildykite šios dienos "Naujienose" telpantį kuponą ir priduokite "Naujienoms" kartu su savo paveikslu. Gerai padarytas paveikslas geriau atrodys ir laikraštyje.

Jeigu kuri mergaičių neturite tinkamo paveikslo, tai nueikite į New City Furniture Mart, po antrašu 1654-56 W. 47th St. Jie padarys jums tinkamą paveikslą.

ŠTAI KOKIAS DOVANAS SUTEIKS NEW CITY FURNITURE MART, 1654 W. 47 St., LAIMĖJUSIOMS GRAŽUOLĖMS.

PIRMA gražuolė gaus: Complete Bedroom setą, susidedantį iš Dresser, Chest, inner springs mattress ir springsų — vertės $175.00. Nuo Automobilių Show dar gaus Evening Gown ir $35.00 cash kaipo mokestį už išliktą laiką. Lietuvišką kostumą turės įsigyti pačios.

ANTRA gražuolė gaus $89.00 vertės radio.

TREČIA — gaus $45.00 vertės Cedar Chest.

KETVIRTA — gaus 3 šmotų bedroom lempas ir lovai užtiesalą, vertės $25.00.

PENKTA — 100 šmotų linen set, vertės $15.00. Be to, Syrena restaurantas visoms mergaitėms surengs iškilmingą bankietą.

Pirmutinė gražuolė dalyvaus Automobilių Parodoje, kuri prasidės lapkričio (Nov.) 4 dieną ir tęsis iki lapkr. 12 dienos.

Lietuvaitės nuo 18 iki 25 metų amžiaus tuojaus išpildykite "Naujienose" telpantį kuponą ir prisiųskite "Naujienoms", 1739 So. Halsted St.

GRAŽUOLIŲ KONTESTAS

ĮSTOJIMO KUPONAS

Vardas-pavardė .....

Antrašas .....

Telefonas ..... Amžius .....

Aukštis: .....pėd. .....coliai. Svoris: .....sv.

Užsiėmimas .....

Ar galėsit išlikti iš darbo, jeigu busite išrinkta dalyvauti Automobilių Parodoje per savaitę laiko .....

Kuriai Teks Laimė Buti Chicagos Lietuvių Gražuole 1940 Metams?

MISS LITHUANIA 1938

P-LĖ JULIJA KAZLAUSKAITĖ

?

MISS LITHUANIA

1940

ŽIURĖKITE ŽINIĄ ŠIAME PUSLAPYJE.

MISS LITHUANIA 1939

P-LĖ JULLIJA JANKEVIČIUTĖ

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVI | Kaina 3c | Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Rugsėjo-September 14 d., 1939 | No. 216

University of Illinois Library (gr.)

ŠAUKIA NEPAPRASTA KONGRESO SESIJA

PREZ. ROOSEVELTAS REIKALAUS JUNGT. VALSTIJŲ NEUTRALUMO ĮSTATYMĄ PAKEISTI

Kongresas susirinks spalio 21 d.

WASHINGTON, D. C., rugs. 13. — Prez. Rooseveltas trečiadienį pašaukė Jungt. Valstijų kongresą susirinkti nepaprastom sesijon ketvirtadienį, 21 rugsėjo, 12 valandą dienos.

Proklamacijoje prezidentas nesako, kokiam tikslui specialį kongreso sesija šaukiama. Tačiau neoficialiai jis davė suprasti, kad valdžia nori pakeisti esamąjį Jungt. Valstijų neutralumo įstatymą.

Prezidentas taipgi pasiuntė telegramas kongreso — abejų rumų — vadams, kviesdamas vadus pasitarti su juo neformalioje konferencijoje rugsėjo 20 d.

Kokius pasiulymus administracija kongresui duos, nepaskelbta. Nuomonė betgi vyrauja, kad prezidento pasiulymai, kaip ir pereitoje kongreso sesijoje, bus toki: pakeisti neutralumo įstatymą taip, kad jis leistų Jungt. Valstijoms parduoti kariaujančioms šalims reikmenas už pinigus (cash) ir kad nupirkusieji reikmenas išsivežtų jas iš Jungt. Valstijų savais laivais. Kitas pasiulymas buvo uždrausti Amerikos laivams ir piliečiams keliauti karo zonose.

Prez. Rooseveltas norėtų, sako pranešimai, kad kongresas tik neutraliteto įstatymo pakeitimus tesvarstytų ir kad speciali kongreso sesija pasibaigtų juo greičiau. Bet kongrese esanti grupė asmenų, kaip senatoriai Borah ir Vanderberg, kurie reikalaus juo platesnių debatų ir juo ilgesnės sesijos.

Vokietijos pranešimai tie patys — Varšuvos apgynimas griuvąs

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 13. — Naktį į trečiadienį įėjo smarkus mušis Varšuvos fronte. Tačiau miestas ir trečiadienį tebebuvo lenkų rankose.

Vokietijos karo vadovybė tvirtina, kaip tvirtino iki šiol, kad Varšuvos išorinis apgynimas griuva.

Vokiečiai yra įsitikinę, kad miesto paėmimas esąs tik artimos ateities dalykas. Todėl nacių karo vadovybė planuoja tolesnius žygius — ką veiks po to kai Varšuvą paims.

2,250,000 kareivių Hitlerio armijoj

PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 13. — Francuzijos karo ekspertai apskaičiuoja, kad Hitleris turi mobilizavęs 2,250,000 vyrų armiją.

Manoma, Vokietija yra sukoncentravusi apie 1,000,000 karių vakarų fronte. Kitas milionas karių veikiąs Lenkijoje.

Francuzų manymu Vokietijai stinga rezervų.

Naciai konfiskuoja tairus

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 13. — Hitlerio vyriausybė paskelbė antradienį, kad bus paimti šalies reikalams visi privačių Vokietijos piliečių tairai.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Bendrai giedra; šilta; lengvi ir vidutinio stiprumo vėjai; saulė teka 6:28 v. r., leidžiasi 7:03 v. v.

Vokiečiai parašiutais nusileidžia lenkų fronto užnugary

BUDAPEST, Vengrija, rugs. 13. — Patirta, kad vokiečių lėktuvai atgabena nacių kareivius į Lenkijos teritoriją ir čia tie kareiviai nusileidžia parašiutais žemėn.

Kai kurie suimti vokiečiai papasakojo, kad jiems buvo pavesta surasti, kur yra lenkų karo vadovybės patalpos, kokiose vietose įrengti aerodromai, kur sudėta karo medžiaga, ir tt. Be to, šitie nusileidę parašiutais vokiečiai yra įpareigoti padaryti žalos lenkų susisiekimo linijoms, ypatingai tose zonose, į kurias vokiečių kariuomenė veržiasi.

Milionai dolerių komunistų rankose

WASHINGTON, D. C., rugs. 13. — William Browder, Earl Browderio, Amerikos komunistų partijos sekretoriaus brolis, aiškino antradienį Jungt. Valstijų kongreso ne-amerikoniškai veiklai tyrinėti komitetui, kad 1937-38 metais New Yorke per jo rankas perėjo $1,302,000 komunistų fondų.

Kiti liudymai rodo, kad tuo pačiu laiku 40-tų kitokių komunistų organizacijų sąskaitų apyvarta siekė $10,164,000.

Vokietijos inžinieriai atvyko į Rusiją

MASKVA, Sovietų Rusija, rugs. 13. — Į Rusiją atvyko pirma vokiečių inžinierių grupė. Kalbama, Vokietijos inžinieriai padėsią rusams perorganizuoti pramonę. Tačiau neužmirštama ne nacių pasigyrimo, kad jie gausią iš Rusijos reikalingą karui medžiagą. Taigi Vokietijos inžinieriai gal ir atvyko į Rusiją karo reikmenų naciams parupinti.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

VARŠUVA. — Berniukai ir mergaitės maršuoja apkasų kasti, kad butų galima atmušti vokiečių atakas.

HITLERIS ĮSAKĖ BOMBARDUOTI CIVILIUS GYVENTOJUS

ANGLIJA ĮSPĖJA, KAD JI KERŠYS VOKIEČIAMS TUO PAČIU BUDU

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 13. — Vokietijos kariuomenė sutiko sunkią kliūti Lenkijoje. Ne tik lenkų kariuomenė kovoja vokiečius, bet ir civiliai gyventojai priešinasi užpuolikams. Ir net fronto užnugary, jau paimtose vokiečių apylinkėse, lenkai puola vokiečius kai tik pasitaiko proga.

Taigi Hitleris trečiadienį įsakė Vokietijos artilerijai ir oro laivynui bombarduoti Lenkijos neginkluotus miestelius ir kaimus ir tuo budu sulaužyti lenkų civilių gyventojų pasipriešinimą.

Londone Britanijos užsienių reikalų sekretorius Halifax pareiškė: Jeigu vokiečiai pradės bombarduoti civilius gyventojus, tai Britanija skaitys esanti pilnai laisva imtis tokių priemonių, kokias matys reikalą pavartoti.

Kitaip sakant, Halifax įspėjo Hitlerį, kad Britanija už civilių gyventojų bombardavimą gali keršyt naciams tokiu pat budu.

Vis daugiau britų kariuomenės siunčiama į Franciziją

LONDONAS, Anglija, rugs. 13. — Kasdien tukstančiai britų kareivių pasiekia Franciziją. Laivus, kuriais britai gabenami Francuzijon, palydi karo laivai ir lėktuvai. Siuntimas britų kariuomenės Francuzijon eina nesutrukdomai ir metodiškai.

Athenia pasažieriai Amerikoje

HALIFAX, Canada, rugs. 13. — Amerikos prekybinis laivas City of Flint trečiadienį atplaukė į šitą uostą. Jis atgabeno 223 pasažierius laivo Athenia, kurį paskandino britų submarinas.

Daladier perorganizavo kabinetą

PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 13. — Premjeras Daladier trečiadienį perorganizavo Francuzijos ministerių kabinetą. Svarbiausioji permaina kabinete yra ta, kad iš užsienių reikalų ministerio vietos tapo pašalintas Bonnet, o tą ministeriją paėmė pats Daladier. Daladier dar eis krašto apsaugos ministerio pareigas. Bonnet paskirtas teisingumo ministeriu.

Britai laukia vokiečių oro atakų

LONDONAS, Anglija, rugs. 13. — Iki šiol vokiečių lėktuvai neatakavo Anglijos. Manoma, jie buvo užimti operacijomis Lenkijoje. Taipgi Hitleris vis dar tikėjosi, kad jam pavyks susitaikyti su francuzais ir britais.

Dabar Hitlerio viltis žuvusi, todėl tenka laukt nuožmių nacių žygių, atkreiptų ne tik prieš lenkus, bet ir prieš anglus ir francuzus. Tenka laukti ir vokiečių lėktuvų atakų Anglijoje.

Apie tą pavojų Britanijos valdžia įspėjo ir Jungt. Valstijų ambasadą.

Vokietija sumažino mėsos porcijas

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 13. — Vokietijoj iki šiol skirta vienam asmeniui pusantro svaro dešros per savaitę. Nuo trečiadienio, bent per dvi savaites, vokiečiai tegaus tik po vieną svarą dešros savaitėje.

Gdynia dar nepaimta

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 13. — Lenkų uostas Gdynia, netoli Dancigo, dar vis pasiliekа lenkų rankose.

Lenkai atsiėmė Lodz

Sulaužė vokiečių grandinį

LONDONAS, Anglija, rugs. 13. — Lenkų pranešimai trečiadienį sako, kad dvi jų armijos vakaruose sulaužė vokiečių kariuomenės linijas.

Lenkai atsiėmė Lodz miestą. Jų kariuomenė atakuoja vokiečius Warta klony, į vakarus nuo Lodz ir grumoja vokiečių linijos kairiajam sparnui.

Kita lenkų armija padarė kontaktą su lenkų jėgomis, kurios gina Varšuvą.

Radijo pranešimas iš Maskvos trečiadienį informuoja, kad lenkai pradėjo ofensyvą šiaurėje.

Tas lenkų armijas, kurios sulaužė vokiečių linijas, naciai skaitė pražuvusiomis, apsuptomis. Pasirodė betgi kas kita. Lenkų armijos muša vokiečius.

Stebėtojai aiškina, kad Vokietijos generalinis štabas perdaug ištiesė savo operacijų liniją, ir lenkų jėgos ją dabar sulaužė.

CIVILINIAI VARŠUVOS GYVENTOJAI GINA MIESTĄ

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 13. — Ne tik kariuomenė, bet ir civiliniai Varšuvos gyventojai gina miestą nuo vokiečių.

Antradienį, pavyzdžiui, vienas vokiečių tankas įsibriovė į Varšuvos priemiestį. Moterys ir vaikai apsupo tanką ir nuginklavo vokiečius kareivius.

Vokiečių lėktuvai tebeterioja miestą. Antradienį lėktuvai atakavo miestą keturioliką kartų. Lvovą vokiečių lėktuvai atakavo 12 kartų. Pakartotinos atakos padarytos prieš kitus lenkų miestus.

KARIAUS IKI GALO — SAKO CHAMBERLAIN

LONDONAS, Anglija, rugs. 13. — Kalbėdamas parlamentui, premjeras Chamberlain trečiadienį pareiškė, kad britai ir francuzai kariaus iki galo tikslu visai sunaikinti Hitlerizmo pavojų.

Pasak Chamberlaino, francuzai ir britai pilnai pildo duotus Lenkijai pižadus. O Lenkija iki šiol sulaužo Hitlerio užsimojimus užkariauti ją.

BRITAI VEDA DERYBAS SU ITALAIS

ROMA, Italija, rugs. 13. — Romoje sukėlė spekuliacijų Italijos užsienių reikalų ministerio Ciano ir britų ambasadoriaus Sir Percy Loraine pasikalbėjimai. Antradienį įvyko jau trečia jų dviejų konferencija.

Neabejojama, kad pasitarimai eina dėl Italijos laikysenos karo atžvilgiu.

Francuzijos ambasadorius Italijai Francois-Poncet, kuris buvo parvykęs į Paryžių užsienių reikalų ministeriui Bonnetui padaryti pranešimą, sugrįš Italijon ketvirtadienį.

Italijos spauda pakeitė toną. Iš karto ji kritikavo lenkų kariuomenės žygius ir gyrė vokiečius. Dabar jau teikia kredito ir lenkams.

Skandinavijos atstovai susirinks konferencijai

COPENHAGEN, rugs. 13. — Švedijos, Norvegijos, Suomijos ir Danijos premjerai turės konferenciją rugsėjo 18 — 19 dd. Jie susirinks Copenhagene ir svarstys karo padėtį.

PASKIAUSIOS ŽINIOS

PORTSMOUTH, N. H., rugs. 13. — Nuskendęs Jungt. Valstijų submarinas Squalus iškeltas paviršiun ir yra velkamas į Portsmouth dokus.

—x—x—x—

BUDAPEST, Vengrija, rugs. 13. — Čia gautas pranešimas, kad trečiadienio vakare 11 augštų lenkų valdininkų, jų tarpe vice-premjeras ir finansų ministeris Kwiatkowski, perėjo Lenkijos rubežių į Rumuniją.

—x—x—x—

PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 13. — Francuzai pasistumė apie mylią pirmyn Saar srity trečiadienį. Įvyko vokiečių ir talkininkų lėktuvų kautynės. Keletas lėktuvų oro mušiuose nušauta. Nukentėjo taip talkininkų, kaip ir vokiečių lėktuvai.

Naciai kviečia žydus grįžti į Vokietiją

ANTWERP, Belgija, rugs. 13. — Vokietijos konsulate šiame mieste iškabinti posteriai, kurie kviečia vokiečių tautos daktarus, inžinierius ir technikus grįžti į Vokietiją, nežiurint jų rasės. Kitaip sakant, kviečiami grįžti ir žydai.

Tačiau iki šiol dar ne vienas žydas Hitlerio pakvietimo nepriėmė.

Nedavė laisnio nacių organizacijai

NEWARK, N. J., rugs. 13. — New Jersey valstijos alkoholinio gėrimų komisionierius nedavė laisnio alui pardavinėti nacių organizacijos — vokiečių bundo — stovykloje. Šita stovykla yra miestelio Andover apylinkėje.

Leido rinkti pašalpą Lenkijai

DETROIT, Mich., rugs. 13. — Lenkų susivienijimo konvencijai Detroite pranešta, kad Jungt. Valstijų valstybės departamentas leido kolektuoti Amerikoje fondus nukentėjusiems dėl karo lenkams šelpti.

Vokiečiai protestuoja

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 13. — Vokietijos Raudonasis Kryžius pareiškė tarptautiniam komitetui Genevoje protestą. Vokiečiai nusiskundžia lenkų žiaurumais. Jie sakosi turį irodymų savo skundui paremti.

Dabar—
Sekmadieniais
NAUJIENŲ RAŠTINĖ
bus
ATIDARYTA
nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet.

Kitomis Dienomis—
ATIDARYTA nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro.
—NAUJIENŲ ADMIN.

Svečious pas chicagiečius

(Tęsinys)

Malonu buvo pasipažinti ir su musų Vyriausybės atstovu konsulu p. Daužvardžiu ir jo žmona p. Daužvardiene. Už jų nuolatinį rupestį, parodytą tiek visai grupei, tiek ir kiekvienam iš musų skyrium, priklauso nuoširdžiausia padėka.

Man, kaip amato mokytojui, buvo labai įdomu pamatyti amerikonišką amatų mokyklą. Ačiu p. Daužvardžiui proga buvo sudaryta. Vieną dieną su jo giminaičiu, nuvažiavome į Washburne trade school, kuri kaip tik vasaros metu veikė. Kiek pastebėjau, principai ir metodai, kurie vartojami jaunuolį kuriai nors specialybei paruošti, yra panašųs į Europoj ir pas mus Lietuvoj vartojamus, tik gal čia daugiau žiurima į tai, kad išėjęs iš mokyklos jaunuolis greit galėtų prisitaikinti greitesniam mechanizuotos gamybos tempui.

Norint arčiau pažinti Amerikos gyvenimą, nepakanka pamatyti jos miestų dangoraižius, gražiai sutvarkytus parkus, paminklus, turtingai įrengtas krautuvių vitrinas, didžiulius magazinus, tirštą judėjimą ir ilgiausias eiles automobilių gatvėse, bet reikia dar pamatyti, kaip žmonės dirba ir kaip gyvena. Čia turėjom progos ir šiuos pastaruosius savo geismus patenkinti. Vieną dieną nuvažiuojam į Stock Yardus, kurios skaitomos didžiausiomis mėsos produktų apdirbimo įmonėmis visame pasaulyje. Kada mes valgome skaniai išvirtą ir padėtą ant stalo kumpį, mes niekad neįsivaizduojame, kokį biaurų ir nešvarų darbą reikia atlikti tiems žmonėms, kurie šiam tikslui skirtus galvijus piauna ir juos apdirba. Kai mes pamatėm to darbo pradžią, mums pradingo bet koks apetitas mėsą valgyti ir tose skerdyklose buti. Ir tikrai reikia atjausti tuos darbininkus, kurie tokį sunkų, nors ir naudingą ir reikalingą darbą dirba. Šiaip ar taip, nors skerdyklose bebunant buvom manę, kad jau mėsos tikrai negalėsime valgyti, bet kai parėjom išalkę namon ir radom ant stalo padėtą kumpį, vėl apetitas atsirado.

Chicagos City yra gana švarus, bet pakraščiai švarumu ne tik kad pasigirti negali, bet tiesiog šiukšlynas. O apie Stock Yardus ir oras pradvokęs. Sunku įsivaizduoti, kaip ten žmonės gyvena. O vis tik gyvena, nes gyventi reikia.

Ne sykį važiavom ir per juodžių apgyventus kvartalus. Čia ypač nešvaru.

Musų tautiečio p. Piežos pastangomis buvo sudaryta proga aplankyti vieno didžiausių Amerikos dienraščio Chicago Evening American spaustuvę ir leidyklą, kurioje jis dirba. Ačiu to laikraščio vyriausio redakt. Mr. Malloy dėmesiui, musų grupės atvaizdai ir aprašymas tilpo net keliose to laikraščio laidose. Mums, turintiems reikalų su spauda, buvo ypatingai įdomu tokio mąsto spaustuvę pamatyti. Labai patiko rupestingas ir tvarkingas laikraščio iškarpų rinkimas. Ypač buvome maloniai nustebinti, kai p. Pieža čia pat gavo iškarpas straipsnių, kada tik kokie buvo tilpę apie Lietuvą.

Visą musų viešėjimo laiką apvainikavo suruoštas priėmimas Evergreen klube. Čia didžiausis nuopelnas reikia priskirti p. Kuraičiui, kuris, nesigailėdamas nei laiko, nei telefono, nei pagaliau, automobilio, sugebėjo sukviesti tokį skaitlingą burį vietos stamesniųjų biznierių ir įvairių visuomenės grupių veikėjų.

Nors malonu buvo viešėti pas chicagiečius ir su didele širdgėla turėjome atsakyti kvietimus aplankyti privačias šeimas, bet jau buvo laikas apleisti Chicagą. Paskutinę dieną aplankę dar kai kuriuos pažįstamus, kuriems jau buvom anksčiau pasižadėję, jų. tarpe p. Brenzaitę, žymią katalikų moterų organizacijų veikėją ir lietuvį komiką Jakavičių, kitą dieną anksti rytą, kada dar chicagiečiai miegojo, mes leidomės į kelionę atgal.

Tebunie čia dar kartą leista padėkoti visiems chicagiečiams, vienu ar kitu budu prisidėjusiems prie musų priėmimo bei sudarymo sąlygų pažinti Chicagą ir joje gyvenančių lietuvių vedamas įmones. Ypatingai gili musų padėka priklauso pp. Kuraičiams, kurie ne tik globojo mus per 10 dienų, bet dar p. Kuraitis, nepagailėjęs trijų dienų brangaus laiko ir savo "Buicko", ryžosi mus pristatyti į Pittsburghą, padarydamas ten ir atgal apie 1,000 mylių kelio.

J. Valentukonis

(GALAS)

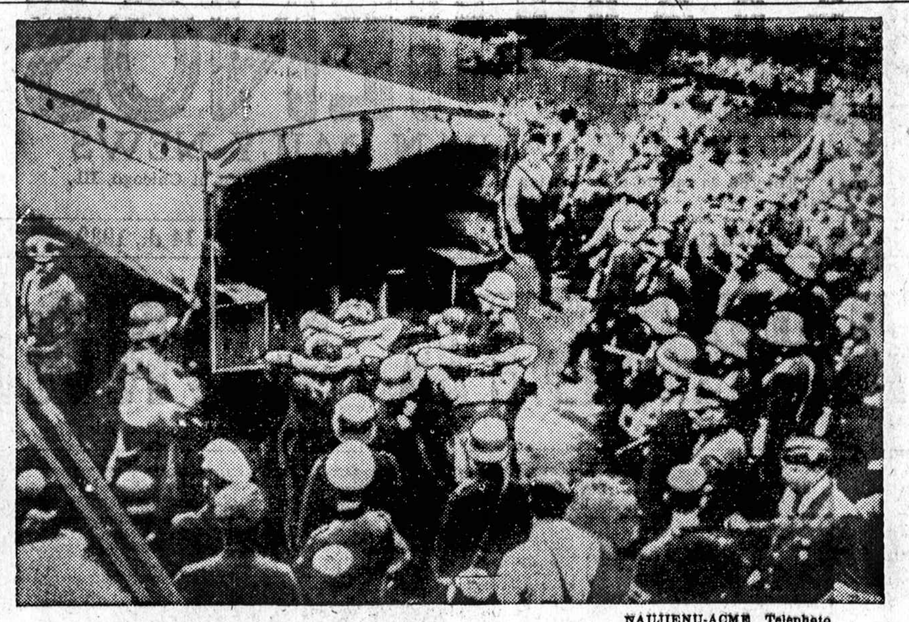

NAUJIENŲ-ACME Telepheto

Civiliai Dancigo pašto darbininkai, kuriuos vokiečiai paėmė į nelaisvę.

IŠ LIETUVOS

MEDINGĖNAI. — Ši apylinkė kituomet buvo pats svarbiausias žemaičių žemės centras gabenant keletas knygnešių, nors dauguma jų jau išmirę. Vienas kitas gyvųjų gauna pensijas. Pastebėtina, kad senieji knygnešiai ir šiandien tebėra dideli laikraščių skaitytojai. Kurie negali patys prenumeruoti, tie ateina į pašto agenturą arba pas pažįstamus, kur visus rastus laikraščius perskaito iki galo.

ŠIAULIAI. — Šiaulių miesto savivaldybė pradėjo reprezentacinio viešbučio statybą. Naujasis viešbutis bus didžiausias Lietuvoje ir užims veik visą kvartalo pusę iš Pagyžių (tarp Višinskio ir Dariaus-Girėno gatvių). Visi viešbučio įrengimai bus padaryti pagal paskutinius technikos reikalavimus. Be keliasdešimt kambarių svečiams, taip pat bus alaus baras, restoranas ir kt.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

TOKIO, Japonija, rugs. 12. — Vokiečiai Tokio mieste, Japonijoj, deda visas pastangas, kad rusai ir japonai pradėtų derybas nepuolimo sutarčiai padaryti.

—x—x—x—

WASHINGTON, D. C., rugs. 12. — Atstovų rumų narys Adolph J. Sabath, po pasikalbėjimo su prezidentu, antradienį pareiškė, kad jis mano, jogei speciali kongreso sesija bus sušaukta spalio mėn. 1 d.

—x—x—x—

BASEL, Šveicarija, rugs. 12. — Gaunamais čia pranešimais, Vokietijos kariuomenė siunčiama iš Badeno į vakarus. Šveicarai iš karto bijojo, kad vokiečiai arba francuzai, kariaudami, gali mėginti jų neutralitetą sulaužyti. Jie dabar mano, kad mušių centras vystosi 90 mylių atstumoje į vakarus nuo Šveicarijos, Saar srity.

NEW YORK, N. Y., rugs. 12. — Armijos atstovas praneša, kad pirmadienį įvyks karo teismas Grover Cleveland Bergdollui, kuris Pasaulinio karo metais pabėgo iš Jungt. Valstijų kariuomenės ir vėliau išvyko į Vokietiją.

JUOKAI

Ekstra Naujiena.

Laikraščių pardavinėtojas lekia gatve ir rėkia:

"Ekstra naujiena, ekstra naujiena—52 dvi aukos didelės apgaulės..."

Vienas ponas nuperka laikraštį, bet tuoj įsitikina, kad laikraštyje nieko apie tai nėra. Tik jis girdi toliau šaukiantį pardavėją:

"Ekstra naujiena... 53 aukos didelės apgaulės..."

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Telefonas DORchester 7200 — Rez. Tel. STEwart 3316
Dr. William J. Charm
DENTISTAS
Ofiso valandos: 10-12, 1-5, 7-9
1957 E. SEVENTY-FIRST ST.
prie Jeffery Ave.

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. Yards 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m 7-8:30 p. m.
DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994.
Antrad., Ketvirtad., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Daktarai
Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6328
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1—4 po pietų, 7—8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis

KITATAUČIAI
DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 38 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakare ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI
K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0815.
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

Joseph V. Mockus
ADVOKATAS
Chicago, Illinois
1664 W. Madison St.
Telefonas MONROE 0701
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Laisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpigę

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką,—gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run (Screened) Tonas $7.25
SMULKESNĖS $7.00
PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonus ar daugiau Tonas $7.25
Sales Tax ekstra.

SAMUEL HELMAN
SERVICE WITH A SMILE
1411 So. Halsted Street
Tel. CANAL 5063
DIDELIS IŠPARDAVIMAS
SPECIALĖ MALEVA ..... 97¢
4 VAL. SPAR VARNIŠIUS ..... $1.10 aukšč.
SIENŲ POPIERIUS ..... 5¢ aukšč.
VIENO KAUTO ENAMELIS $1.65
PRISTATOME MIESTE VISUR.

Spausdinam
PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse
Klausykite musų Lietuvių radio programų Antradienio ir Šeštadienio vakarais 6:30 val. vakaro iš W. H. I. P. stoties (1480 K.)
—Pranešėjas P. ŠALTIMIERAS.

Laidotuvių Direktoriai
NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos
Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE
LACHAWICZ IR SUNŲS
2314 West 23rd Place — Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street — Tel. Pullman 1270
ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. — Phone Lafayette 8024
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue — Phone Yards 4908
ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. — Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court — Cicero — Phone Cicero 2109
J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue — Phone Lafayette 3572
P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street — YARDS 1419
I. J. ZOLP — Phone Yards 0781
1646 West 46th Street — Yards 0782
S. P. MAŽEIKA — Yards 1139
3319 Lituanica Avenue — Yards 1138

Clevelando ir Ohio Žinios

Karas Europoje ir Amerikos neutralitetas. — Clevelandas pasidarė lyg ir oro lenktynių centras. — Čalis pats save apgaudinėja. — Savo šmeižtams panaudojo kito žmogaus vardą.

Mes galime pasidžiaugti, kad gyvename laisvoje demokratiškoje šalyje, ir gyvename už gilių jurų, kur šiandien vėl eina kraujo praliejimas. Šiandien Europoje vėl plaukioja juodi debesys, už kurių slepiasi dar juodesnė ateitis darbo žmonėms.

Praeities žaizdos dar nespėjo užgyti, o šiandien ir vėl atnaujinamos. Čia galima suteikti tą garbę Anglijai ir Prancuzijai už varinėjimą politikos su Hitleriu. Jie patys pagelbėjo Hitleriui įsigyti ragus, kuriais dabar nori visą pasaulį išbadyti.

Visas pasaulis akimis sekė, kai Hitleris ginklavosi ir darėsi stipresnis. Šiandien kariaujančios šalys suteikė jam visokių progų. Jie leido Hitleriui pasigrobti Austriją ir praryti Čekoslovakijos demokratiją. O šiandien jis nori ir juos praryti, jeigu tik pasiseks.

Tą pat darė ir kiti Lietuvos kaimynai lenkai. Jie naudojosi visomis galimomis progomis. Ne vien tik pritarė Hitlerio darbams, bet dar ir patys dėjosi prie jo norėdami pasipelnyti. Na, ir tokie nešvarus politikavimai privedė pasaulį prie kito kraujo praliejimo ir įtraukė į skerdynę per tris šimtus milijonų gyventojų. O kiek dar daugiau įtrauks karui pasitęsus, tai sunku ir spėti.

Pasaulio išganytojas Juozas Stalinas, kurį komunistai už dievaitį laiko, irgi nusimaskavo suguldamas su Hitleriu į vieną lovą. Jis padavė ranką kitam diktatoriui ir pasižadėjo jam gelbėti paminti pasaulio demokratinę laisvę. Tas paskatino Hitlerį ir uždavė smugį Anglijai ir Prancuzijai. Dabar jos nori ar nenori, bet turi kariauti, kad galėtų išgelbėti savo kailį. Ir jos tik galės išsigelbėti, jeigu gaus daugiau talkininkų. Anglija ir Prancuzija turėjo stoti prieš Hitlerio pasikėsinimus, kol jis nebuvo pagrobęs Austriją, Čekoslovakiją ir Lietuvos dalį. Bet matyti, kad joms nerupėjo mažesnės tautos, ir vien tik gražiais pažadėjimais jas ramino.

Komunistų spauda mulkino savo skaitytojus su savo užtarimu. Jie sakydavo, jog reikalui esant Rusija prieš Hitlerį atkreips visą jėgą, kad galėtų apginti mažesnes valstybes. Tačiau Rusija niekur nepasirodė. O dabar viskas jau išėjo aikštėn, kodėl Stalinas nesikišo, jų sutartis jau galėjo seniai buti padaryta. Tokių valstybių ir tokis svarbus susitarimas negalėjo buti padarytas per trumpą laiką. Aišku, kad jie tą sutartį jau seniai darė, tik laukė progos su ja viešai pasirodyti.

Na, o kokis likimas Lietuvą laukia, tai sunku spręsti. Viena, kad pačioje Lietuvoje nėra didelio pritarimo dabartinei valdžiai, kuri galėtų stipriai šalį ginti. Antra, kas žino, kokią sutartį Stalinas su Hitleriu padarė. Prieš karo prasidėjimą buvo laikomos visokios konferencijos kelių valstybių tarpe. Bet kiek žmonių žinojo apie jų tarimus. O labiausiai apie Hitlerio su Stalinu susitarimą. Kas dar iki šiol gali užginčyti, kad Stalinas negriebs mažesnias valstybes savo kaimynystėje. Taigi ir Lietuvos padėtis nėra aiški, nors daugelis tų pačių komunistų virto Lietuvos patriotais ir jau daug ginklų Smetonai supirko.

Kitas svarbus klausimas, tai kiek ilgai išsilaikys Amerika neįsivėlusi į šį pasaulinį kraujo praliejimą. Rooseveltas sako, kad dės visas pastangas, kad butų galima išlaikyti Ameriką neutralia. Jis žada pravesti visokius suvaržymus, kurie vienodai bus kreipiami į visas kariaujančias šalis. Tiesa, Rooseveltu galima pasitikėti. Jis yra darbininkų draugas ir jis nenori matyti žmogaus kraujo. Jis per visą savo tarnybos laiką stoja už darbininkus. Bet kiek tam yra priešų, kiek yra tokių, kurie nori jam kelią pastoti. Šiandien ir musų kaiminka Kanada jau stojo į kariaujančių eiles. O su Kanada bizniški ryšiai yra artimi. Vienaip ar kitaip kalbant, visgi yra sunku pasakyti, kas ištiks ir Amerikos neužtrališkumą. Svarbiausia, tai ką padarys susirinkęs kongresas. Ką darys Roosevelto priešai? Prezidento rinkimai artinasi. Ar republikonai nenorės ką padaryti demokratų partijai. Šis klausimas kol kas neaiškus. Dabar lieka tik laukti ir tikėtis, kad Rooseveltui pasiseks savo priešus nugalėti, ir kad pasiseks išlaikyti Ameriką dabartinėje pozicijoje.

Aišku, karas ką tiktai prasidėjo. Ugnis dar nepilnai prasiplėtusi. Visos šalys dar pilnos ginklų ir amunicijos, turi maisto, turi drabužių ir visokių reikmenų, turi dar daug kariuomenės. Jos dar pagalbos neprašo. Bet po kurio laiko, jeigu karas pasitęs, visos pradės kreiptis į Ameriką pagalbos: dolerių, maisto, ginklų ir amunicijos. Kaip darė ir praeitame kare. Nuskandins vieną kitą Amerikos laivą. Užgaus visus Amerikos interesus Europos šalyse. Ką tada kapitalistai sakys. Ar Rooseveltas pajėgs išlaikyti neutrališkumą. Čia jau bus svarbiausias klausimas.

Kokią reikšmę turėjo Anglijos karaliaus atsilankymas į Ameriką, — kas žino jo kelionės tikrąją priežastį? Tai buvo istorinė kelionė, kada Anglijos Jurgis pirmą kartą apleido savo žemę. Gal buvo daugiau kas surišta, negu vien tik piknikas su "hot dogs".

Amerikos žmonės ir darbininkų organizacijos turėtų į tą dalyką rimtai žiurėti. Unijos turėtų veikti, kad Amerika neįsikištų į karą. Šiuo laiku darbo žmonės yra stipresni, turi daugiau jėgų, yra daugiau organizuoti. Prieš bile blėdingus valdžios pasimojimus darbo unijos turėtų kovoti. Motinos nukentėjo daug skausmo, panešė daug vargo, kol užaugino savo sunus. Nejaugi juos augino pastatymui prieš kitos šalies darbininko ginklą, kad jį užmuštų, ar sužalotą atgal grąžintų. Taigi, broliai darbininkai, viskas priklauso nuo jusų. Jeigu mes miegosime, tai kapitalas mus pavergs dar daugiau.

¤ ¤ ¤

Clevelandas pasidarė lyg ir centras oro lenktynių. Kiekvienais metais įvyksta oro lenktynės. Kurie lankėsi pereitais ir šiais metais, tai pastebėjo didelę pažangą padarytą. Nors vienas metas laiko nėra toks ilgas laikas, tačiau labai daug padaryta progreso. Kiek matyti, tai tie vadinamieji mechaniški paukščiai daro tikrus stebuklus. Sunku yra ir įsivaizduoti, kad tokią jėgą kas gali ore turėti. Ir greitumas vystosi nepaprastas. Tik gaila, kad vienas lakūnas prarado gyvastį benorėdamas parodyti, ką pažanga šioje šakoje padarė. Kurie dar nėra matę oro lenktynių, tai patartina pamatyti, jeigu tik proga pasitaiko. Tai yra verta.

¤ ¤ ¤

"Dirvos" Čalis pats save džiugina. Jis pasigiria labai dažnai, kad Ohio valstijoje gyvena 80,000 lietuvių, ir daugumas jų skaitąs jo Dirvukę. Čia tai jau tikras burbulas ir pats savęs džiuginimas. Ir dar nori, kad kiti tuo tikėtų. Iš tiesų, tai yra tikras nonsensas. Tokius burbulus pučiant, tai gali ir pilvas trukti.

¤ ¤ ¤

Karpius per daugiau nei metus savo "Dirvoje" šmeižė mane po visokiais slapyvardžiais pasislėpęs, ir tas buvo po surengto pikniko bendrai trijų SLA kuopų. O galų gale dar uždėjo ir vieno žmogaus vardą po rašiniu, — tai p. Dubausko.

Aš per visą laiką nieko neatsakydavau, nes man Karpius žinomas, — tai nenorėjau nė laiko veltui leisti. Tačiau pamatęs p. Dubausko vardą nebeiškenčiu neatsakęs į jo priekaištus. Vienok po kiek laiko paaiškėjo, kad p. Dubauskas apie minėtą rašinį nieko nežinojo, ir nieko bendro su juo neturėjo. Tai buvo Karpiaus fabrikacija.

Taigi, šiuo ir atsiprašau p. Dubausko, jeigu aš kiek jį įžeidžiau savo korespondencijoje. Pamatęs jo vardą po rašiniu, turėjau duoti atsakymą. Tačiau ir p. Dubauskas turėtų ką daugiau pareikšti Karpiui už tokį negražų pasielgimą. Tai yra tik ardymas taikos lietuvių tarpe.

Jonas Jarus.

JUOKAI

Gera Partija.

Ponas Plikis iš tiesų plikas kaip tilvikas: nė cento prie dušios. Bet jis vis dėlto nori vesti ir pasiperša vienai moteriai:

"Tamsta nė abejoti neturėtum abejoti, Tamsta viską turėsi, nes mano jau tokia prigimtis: kas mano, tai drauge ir mano artimiausio žmogaus".

Mažas Neapsižiurėjimas

Plikis truputį per ilgai kartą žiurėjo į stikliuką. Pagaliau grįžta viena siaurute gatvele namo. Jis ir dabar, kaip ir visuomet, atsargus. Jis stovi ir laukia. Pagaliau klausia vieną praeivį:

"Na, pasakyk, kada čia pravažiuos autobusas?"

"Kai tik kada gatvė bus praplėsta, tada ir pravažiuos."

Tiksli Metrika.

Krikšto ir mirties užrašų valdininkas įtraukia į knygas žinias apie mirusįjį:

"Amžius? — pusantrų metų, užsiėmimas? — nežinomas, šeimos padėtis?—(čia valdininkas suabejoja ir įrašo) — viengungis.

INSURANCE

(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Svetainė Dėl Rendos

Vestuvėms, šokiams, parėms, Bunco ir įvairiems vakarėliams. Privažiuoti galima Western Ave., Damen Ave., Halsted St. iki 18-tos ir Blue Island Ave. prie Leavitt Street.

2435 So. Leavitt Street
WALTER NEFFAS, Savininkas
WEST SIDE HOTEL
Telefonas CANAL 9585

BILL'S TAVERN
4756 SOUTH WESTERN AVENUE
Telefonas LAFAYETTE 2649

MODERNIŠKIAUSIS TAVERNAS SOUTH SIDE—SPECIAL PLATE LUNCH KASDIENĄ 25c — UTARNINKAIS KUGELIS IR BARBEQUE: FRIED CHICKEN IR STEAKS—TREČIADIENIAIS, ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS.—KEPTA ŽUVIS PENKTADIENIAIS. Kviečia Visus Atsilankyti:

ONA IR VINCAS POPELL, Savininkai

KLAUSYKIME
KAS VAKARĄ **ŠALTIMIERO**
LIETUVIŠKŲ RADIO **PROGRAMŲ** IŠ STOTIES **W.H.I.P**
NUO 6:30 VALANDOS VAKARO
KAS VAKARĄ—1480 K.

Turtas virš - - - $3,500,000.00
Atsargos kapitalas - $250,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

4192 ARCHER AVENUE
SAVINGS FEDERALLY INSURED

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE
Insurance and Loans

Statau visokios rųšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokį taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Companijų dėl taisymo apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

ŠAUKIT CALUMET 6969
UNIVERSAL PLUMBING & HEATING SUPPLY COMPANY Not Inc.
10 West 18th Street Į VAKARUS NUO STATE STREET

Ir musų patyręs inžinierius atvažiuos į jusų namus ir suteiks DYKAI apskaičiavimą del namų apšildymo reikmenų (plant), garu arba karštu vandeniu šildomą... NEREIKIA PINIGU ĮMOKĖTI—36 MĖNESIAI IŠMOKĖJIMUI—ŽEMA PALUKANŲ KAINA
Lietuvis Salesmanas

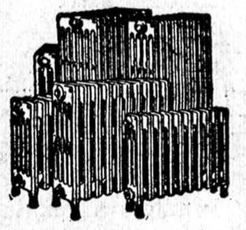

Atdara vakarais iki 7 val.
Nedėliomis iki 1 v. dieną

ŽIURĖK!..

GALIMA PASIDĖTI PINIGUS ANT GERŲ NUOŠIMČIŲ

SKOLINAM PINIGUS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ

BETO kiekvieno indėlis yra apdrausta iki $5000.00 - - - -

FEDERAL SAVINGS & LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT INSURED UP TO $5000

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER

LITHUANIAN BUILDING, LOAN & SAVINGS ASS'N
NAUJIENŲ SPULKA
1739 So. Halsted Street **Tel. CANal 8500**
Atdara kasdien nuo 8 v. iki 8 v.

COOK COUNTY PASIULO
ATIMTŲ AUTOMOBILIŲ IŠPARDAVIMĄ, KOKĮ CHICAGA ILGAI MINĖS.
Užtikriname, kad Sutaupysite Šimtus Dolerių.

Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbysčių naujutėlių karų tokiomis kainomis, kokių negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti. Nelaukite. Musų įstaiga yra didžiausia finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai.

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokią kainą, kokią išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jusų senąjį, o likusią dalį

GALITE ĮSIMOKĖTI PER DVEJUS METUS.

Musų parodos kambarys yra atdaras kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sekmadienį.

Nesvarbu kur gyvenate, nepraleiskite šios progos. Mus aplankykite pirma ir sutaupykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY
1340 West 63rd Street
prie Loomis.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 vakaro.
Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklelius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI
Pelnas eina
LIETUVOS AERO KLIUBO NAUDAI.

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 10 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas_____
Adresas_____
Miestas_____
Valstija_____

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta)	
Metams	$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Nepaprasta kongreso sesija

J. V. prezidentas šaukia kongresą susirinkti Washingtone rugsėjo 21 d., t. y. beveik dviem savaitėm anksčiau, negu buvo tikėtasi.

Svarbiausias šios nepaprastos sesijos uždavinys bus pakeisti arba atšaukti vadinamą neutralumo įstatymą, kuris draudžia pardavinėti ginklus ir amuniciją kariaujančioms šalims. Šitą prezidento sumanymą rems ne tiktai demokratai, bet ir žymi dalis republikonų, kadangi už neutralumo įstatymo atšaukimą pasisakė republikonų vadas J. V. senate, Charles L. McNary.

Senatoriai Borah, Nye ir kiti griežtos izoliacijos šalininkai, ketina daryti obstrukciją ilgomis kalbomis, bet viešoji opinija privers, galų gale, ir juos nutilti. Milžiniška dauguma žmonių Amerikoje nori, kad Hitleris butų sumuštas; o kad jisai butų sumuštas kaip galint greičiau, tai reikia suteikti Europos demokratijoms ginklų, karo lėktuvų ir amunicijos.

Šitas reikalas yra juo didesnis, kad Vokietijos nacius remia sovietų valdžia. Kai Amerika viešai pasisakys už ginklų pardavinėjimą sąjungininkams, tai ir Stalinas nebus toks uolus Hitlerio talkininkas. Galutinai išgaruos ir Mussoliniui noras eiti išvien su Vokietija.

Amerikos neutralumo įstatymo atšaukimas gali buti mirtinas smugis nacių viltims dabartiniame kare.

Proletariški milionieriai

Komunistų partijos New Yorko distrikto sekretorius, duodamas parodymus J. V. kongreso komitetui, pasakė, kad tos partijos New Yorko valstijos ižde 1937 ir 1938 m. m. buvo $1,302,000. Pinigai yra laikomi bankuose sekretoriaus vardu.

Tuo pačiu laiku kongreso komiteto advokatas parodė, kad komunistų partija turėjo, aukščiaus paminėtais metais, $10,164,000 apyvartos. Kaip dėl "proletariškos" partijos, tai nemaži pinigai.

Bet kongreso komitetas jau patyrė, kad gera dalis tų sumų buvo gauta iš Maskvos. Todėl komitete kilo sumanymas reikalauti, kad komunistų partija užsiregistruotų valstybės departamente, **kaipo apmokama svetimos valstybės agentura,** paduodama savo narių vardus ir kitokias informacijas.

Darbai gerėja

Į skerdyklas, į plieno dirbtuves ir į kitas pramonės įmones jau šaukiami darbininkai.

Ar tai ne ironija? Ko negalėjo padaryti per šešis su viršum metus Roosevelto Naujoji Dalyba, tai daro karas. Bedarbiai grįžta prie darbo!

Jeigu karas prasitęs metus, kitus, tai Amerika susilauks gerovės. Žmonių gyvasčių žudymas vienose šalyse, neša gerovę kitoms šalims.

Tokia yra šių dienų kapitalizmo sistema. Kada žmonės susipras ir ją pakeis geresne visuomenės santvarka?

Lietuvos Naujienos

PANEMUNĖLIS. — Žemės Ūkio Rūmai čia yra prieš keletą metų įrengę pirmąjį Lietuvoje linų apdirbimo fabriką, kur ukininkų suvežti linai yra specialiai mirkomi ir minami, paruošiant geras rųšis eksportui. Dabar tą fabriką perėmė Lietukis ir žada ateityje steigti Lietuvoj daugiau tokių kooperatinių linų apdirbimo įmonių. Mažeikiškiai jau kreipėsi į Lietukį, prašydami ir jiems įsteigti rajoninę linų apdirbimo įmonę. Tokią įmonę įrengti pasisiulė belgai. Žemės Ūkio ministerijos ir Lietukio atstovai išvyko į Belgiją susipažinti su belgų linų apdirbimu; Belgija yra žinoma geriausiais Europoje linais.

KAUNAS. — Besiruošiant statyti pirmąjį Cemento fabriką, Skirsnemunėje daromi papildomi esamos fabriko gamybai žaliavos išteklių tikrinimai. Kaip tikrinimai rodo, cemento fabrikui Skirsnemunėje statyti sąlygos yra visiškai geros. Įdomu tai, kad betikrinant randami nauji žaliavos išteklių klodai.

PALANGA. — Nuo gegužės 1 d. iki rugpiūčio 28 d. Palangos svečių registracijos biuras užregistravo 8897 vasarotojus: 4976 vyrus ir 3821 moterį. Pagal tautybę: lietuvių 55 nuoš., žydų 43 nuoš. ir kt. 2 nuoš.

Apžvalga

LENKIJOS NUODĖMĖS IR DEMOKRATIJOS KLAIDOS

Brooklyno tautininkų laikraštyje K. J. Paulauskas "duoda velnių" Lenkijai:

"Vokiečių tauta jokiu budu pakęsti negalėjo, matydama, kuomet lenkiškas aras savo snapą buvo įkišęs į Danzigą, persikeldamas vokišką teritoriją. Aiškus dalykas, kad lenkiškas aras su nukirstu kaklu neilgai galės savo sparnais plasnoti ir bus jam galas.

"Lenkija neturi nuosavo proto savystoviai gyventi. Ją, kaip kokį burbulą, išputė išgamos lietuviai: Pilsudskis, Moscickis (?—"N." Red.) ir kiti. Jie, virtę nesusivaldančiais imperialistais, pradėjo plėšti kaimynus. 1919 metais jie atplėšė Austrijos ir Vengrijos 30,914 ketvirtainių mylių teritoriją, 1923 metais (1920 m. — "N." Red.) atplėšė 10,422 ketvirtainių mylių Lietuvos teritorijos su sostine Vilnium. 1919 metais atplėšė vokiečių teritorijos 17,889 ketvirtainių mylių plotą. Vokietijai pradėjus draskyti Čekoslovakiją, čia irgi Lenkija smeigė peilių į Čekoslovakijos šoną ir taipgi atplėšė teritorijos dalį — 405 ketvirtainių mylių.

"Dabar atėjo Lenkijai atsiskaitymo momentas. Dabar ji pastatyta prieš teisėją turės atsakyti už visas vagystes, už visas kaimynams padarytas skriaudas. Suprantama, jeigu prasikaltėlis buna per daug prasikaltęs, tuomet jam buna net mirties bausmė."

Bet kas yra tas "teisėjas", prieš kurį Lenkija yra pastatyta? Tai — Hitleris!

Tokiu budu Paulauskas savo kaltinimuose Lenkijai nuėjo taip toli, kad net pripažino Hitlerio banditišką žygį teisingumo aktu!

O tas rudasis "teisėjas" pirmiaus pasmaugė Čekoslovakiją, pagrobė Austriją, atplėšė nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą. Jeigu jisai laimėtų dabartinį karą, tai Europoje **nebeliktų nė vienos laisvos tautos.**

Ar ne per toli Paulauskas eina?

Nenuostabu, kad jisai, šitaip teisindamas nacių agresiją, neturi gero žodžio Europos "pakrypusioms demokratijoms". Jisai rašo, kad demokratijos kaltos dėl diktatorių įsigalėjimo, dėl Čekoslovakijos sunaikinimo ir dėl kitų blogumų, įvykusių Europoje.

Čia irgi ne labai gera logika. Demokratijas galima (ir reikia) kaltinti, kad jos buvo **perdaug nuolankios diktaturoms;** bet jų negalima kaltinti už diktatorių piktus darbus.

HITLERIS JAU GERINASI ŽYDAMS

Telegrama iš Belgijos praneša, kad Vokietijos konsulatas iškabino kvietimą daktarams, inžinieriams ir technikams **"Vokietijos tautybės, be atsižvelgimo į rasę",** kad jie tuojaus grįžtų Vokietijon.

Jiems žadama grąžinti visas jų teises ir net jų sukonfiskuotą turtą.

Tai reiškia, kad Hitleris jau nori susitaikyti su žydais, kuriuos jisai kankino, niekino, plėšė ir žudė. Matyt, jam darosi riesta.

Bet nė vienas žydas iki šiol to jo pasiulymo nepriėmė. Ir veikiausia nepriims. Kol Hitleris Vokietijoje viešpataus, ne tiktai žydai, bet ir kiti žmonės, kuriuos naciai persekiojo, nedarys taikos su Vokietijos valdžia.

Europos karo išvakarėse

Mes apsipratome, nervai atbuko. — Viskas paruošta karui. — Spaudos karas. — Silpnieji, kaip kiškiai medžiojami. — Kenčiame liežuvį prikandę. — Keisti troškimai. — Jei ne beširuošimas karui, tai galėtume daug ką nuveikti.

(Mūsų specialaus korespondento Lietuvoje)

Jau seniai rašiau. Vasargalis, vietoje nenustygsi. O kai važinėji, nevisuomet turi laiko ir progos parašyti. O be to, ir nuotaika buvo tokia, kad nesusivaikyši. Štai ir dabar rašau visai laisva "tema" — apie viską ir kartu apie nieką. Jūs skaitotė didžiulius dienraščius, kurie paduoda gausybę žinių iš Europos karingos padangės. Jums, tur but, iš tolo viskas atrodo žymiai baisiau kaip mums čia vietoje gyvenantiems. Negalėčiau pasakyti, kad ir mes čia ramiai jaučiamės. Gal tik apsipratome, nervai atbuko.

Kokia jau čia ramybė, jei šiandien Europoje daugiau kaip dešimts milijonų vyrų ginkluotų laukia įsakymo pradėti karo veiksmus. Juk žymi tų vyrų dalis miega naktimis drabužių nenusivilkę, ginklų nepadėję — budi!

Geležkelių atsarginėse stotyse kai kur stovi gatavai paruošti ištisi traukiniai su garvežiais, ir jie laukia įsakymo kada reikės pradėti žmones ir ginklus vežti. Kiekvienas sveikas vyras, kuris dar į kariuomenę nepašauktas, bet jos mūštrą anksčiau išėjęs turi kišenėje gatavą pakvietimą į kariuomenę stoti. Tik laukia įsakymo. Pakvietime jau iš anksto nužymėta, kur ir į kokią kariuomenės dalį privalo stoti. Daug kur Europoje mobilizacija gali įvykti per pora valandų. Mobilizuotasai gali ir turi teisę nemokamai naudotis visomis susisiekimo priemonėmis.

O visos susisiekimo priemonės, tiek valstybės, tiek privačios, tiek visuomeninės suregistruotos, surašytos, tik laukia įsakymo, kada turės jau iš anksto į paskirtas vietas suvažiuoti.

Visai neabejotinai, kad ir jos per valandą kitą, reikalui ištikus, bus įsakytoje vietoje. Jos veš kas joms bus įsakyta, jos atliks tai, kas iš jų bus pareikalauta! Kai kuriose valstybėse vyrų mobilizacijos atveju jau iš anksto yra numatyta, kad jų darbo vietas pakeičia moterys. Daug kur jos jau įspėtos ir pamokytos savo vyrų darbė.

Trumpai, drutai tarus, veik visa Europa garą paleidus ir tik laukia įsakymo, kada reikės iš vietos pajudėti.

Psichologiniai ir praktiškai Europa karui pasiruošusi. O vienok išviršiniai ji atrodo labai rami. Nepaisant, kad ir daugelis šiemet jokių atostogų negavo, bet poilsio vietos pilnos žmonių. Vieni ilsisi, o kiti linksminasi! Linksminasi ir dirba. Dirba daugelyje ir daugelyje vietų veik išimtinai busimam karui.

Betgi rami. Kol kas eina tik spaudos karas. Visokie pašaukti ir nepašaukti vadai sako grąsinančias kalbas. Vieni kitus įtikinėja, kad karo nenori... Karo norėte nenori, bet jei tik butų galima be karo vieni kitus išsmaugtų. Štai italai, jei nesmaugia, tai geruoju, patiems vokiečiams sutikus Tirolio vokiečius, senus to krašto gyventojus varu krausto į Vokietiją.

Čia tų gyventojų valios niekas neatsiklausė: nori nenori keliauk sau sveikas pas Hitlerį.

Supraskite, tarp tų dviejų vadų įsigalėjo tokia meilė, kad sutiko savo gyventojais, nelygindami, gyvuliais pasikeisti.

Tuodu vadai tiek vienas kitam "pasitiki", kad sutiko Tirolio vokiečius Vokietijon iškelti.

Tai nepripuolamas atsitikimas ir žmonių istorijoje retai kada senovės laikais buvęs. Tai savotiškas pasitikėjimas, kada dvi "draugingos" valstybės keičiasi gyventojais...

Juk dabar tokia dvasia įsigalėjusi visoje Europoje. Toksai "pasitikėjimas" daug kur pastebiamas. Daromos sutartys ir kartu paisoma, žiurima, kaip bus galima, reikalui ištikus, tų sutarčių nusikratyti, arba taip išaiškinti, kad jos ne visais atsitikimais veikia...

Viešai tokių sutarčių sulaužymo pradžia buvo padaryta su Čekoslovakija. Prancuzijos, pagaliau ir Anglijos dideli teisės "žinovai" išaiškino, kad jei Vokietija puola Čekolsovakiją, tai seniau tarp tų valstybių sutartis padaryta negalėsianti veikti...

Ir praktiškai ji nustojo veikti, Vokietija Čekoslovakiją be jokio šuvio išparceliavo.

Pradžia buvo sėkminga. Tais pačiais keliais ir toliau norima veikti — be šuvio kitus mažesnius kraštus parceliuoti!

Nukąstas Lietuvos gabalas Klaipėdos pavidale laimingai prarytas. Štai ir dabar norima atsikąsti Lenkijos, ar Vengrijos, o seniau sudaryta neva laisva Slovakija jau baigiama grumuliuoti.

Ginkluoti vyrai kazermėse budi, o rykliai ryja vis naujas aukas. Pirmoje eilėje ryja mažesniuosius, o paskui kai jau nebus kas ryti kibs į gerkles patys vieni kitiems.

O kol kas, kol kas deramasi kitų sąskaiton.

Karas be karo, tai šių dienų paradoksas.

Tautų apsisprendimas, tas tautas pavergiant, tai šių dienų išmislas, tai raganų pirtis!

Ir velnias gudriau sugalvoti negalėjo.

Milijonai, miliardai eina lėšų, kad mažesnius pavergus. Didžiosios tautos nori iš mažų misti ir tukti.

Jau todėl tu esi kaltas ir didesnių turi buti baudžiamas, kas silpnas esi — tokia logika ir tokia moralė.

Tie silpnieji, kaip kiškiai medžiojami.

Ir tiems silpniemsiems sakoma, kalama, agituojama — bukite ramūs, bukite kantrūs, gihklais nesišvaistykite, nes kas daroma, tai daroma tik jūsų labui. Matykite, mes norime jus sukulturinti, apšviesti, jusų pragyvenimo lygį pakelti! Mums didiemsiems reikalinga erdvė, o patys bent kiek pasistumėkite, susiglauskite.

Taip visai atvirai kalbama ir rašoma.

(Bus daugiau)

Iš Lietuvos

ALYTUS. — Šiemet pietinės Lietuvos ukininkai pasisodino daugiau tabako kaip kitais metais ir džiaugiasi geru derliu. Ypatingai daug tabako pasėta Butrimonių, Onuškio, Someliškių, Punios ir Alytaus apylinkėse. Nors Lietuvoje tabakas buvo auginamas tik savo reikalams, bet paskutiniais metais išsivystė į tikrą pramonę ir nemaža tabako parduodama tabako fabrikams. Šiemet dėl šiltos ir palyginamai sausos vasaros tabakas anksti prinoko ir lapai jau renkami džiovinimui.

KAUNAS. — Esant dideliam susisiekimui, miesto valdyba įveda mieste dar 10-12 naujų susisiekimo linijų autobusais, taip pat dirbiniama 10 naujų autobusų, kuriems kuzavai daromi čia pat, Šančiuose.

Apie Įvairius Dalykus

ŽMOGAUS VEIDO KALBA

Vokiečių mokslo žurnalas "Forschungen und Fortschritte" liepos 1 d. numeryje įdėjo įdomų Muencheno universiteto prof. Dr. Fritzo Langės straipsnį apie žmogaus veido kalbą. Tas mokslininkas teigia, kad iš žmogaus galvos formos ir veido bruožų daug ko galima esą spręsti ir apie patį žmogų.

Anot prof. Dr. Fritzo Langės, mokslinės fizionomikos tėvas esąs Lavateris, parašęs pirmąją didelę knygą apie fizionomiką. Tačiau šio mokslininko teigimai esą paremti labiau jausminiais sprendimais ir nemažu fantazijos priedėliu. Už Lavaterį rimtesnis fizionomikos tyrinėtojas buvęs Gallis. Tačiau ir Gallio mokslas nėra visai pamatuotas. Kaip žinia, Gallis skelbė, jog dvasinės ir budinės ypatybės, kaip savijauta, vaikų meilė ir kt., priklausančios nuo tam tikrų smagenų vietų ir kad atitinkamai besivystant didėjančios ne tik tos smagenų dalys, bet net tų vietų kaukolė esanti išstumiama į priekį.

Vaisingesni buvo prancuzų neurologo Duchenne veido raumenų tyrinėjimai. Tas tyrinėtojas elektriškai erzino atskiras veido raumenų vietas ir stebėjo, kokios permainos veide dėl to atsirado, stengdamasis visa tai fizionomiškai pasižymėti. Duchenne tuo budu sudaryti veido paveikslai yra didelės vertės ir teikia daug ko pamokančio. Tačiau grynai mokslinės fizionomikos nė tuo budu nepavyko sudaryti, nes yra gana didelis skirtumas tarp dirbtinai elektros erzinimo sudarytų ir natūralių veido išraiškų. Norint fizionomikai pateikti grynai mokslinį pagrindą, tenka griežtai atskirti kaulinę kaukolės formą nuo jos paviršiuje esančio veido odos riebalų ir raumenų sluoksnio.

Kaulinės kaukolės forma dažniausiai yra rasės arba šeimos paveldėjimas. Šiandien mes žinome, kad kai kurios atskiros rasės turi bendrų dvasinių ir budinių bruožų. Tačiau ne kiekvienas, kas turi pailgą šiaurinę, kaukolę, tetturi ir šiaurinės dvasios ir sielos pirmenybės. Ir antraip, dažnai žmonės su plačia kaukole parodo geriausias šiaurės žmogaus ypatybes. Dėl to iš kaukolės formos, nors ji ir butų labai svarbi rasinė žymė, negalima daryti jokių individo fizionominių sprendimų. Tai ypačiai galima pasakyti apie kaulinę nosies formą, kuri beveik visada yra paveldėjimo palaikas. Dinaro drąsi erelinė nosis nieko daugiau nesako už negro priplotą nosį drąsos ir narsumo atžvilgiu. Klek atsargiai tenka spręsti kaulų formų fizionominę reikšmę, rodo vadinamos išminčių kaktos. Iki šio laiko tokios kaktos buvo laikomos įtempto dvasinio darbo padariniu. Landavo, Spatzo ir kitų mokslininkų naujausi tyrinėjimai yra parodę, kad po 25 amžiaus metų dvasinio darbo įtakoje kaukolės forma nebekinta. Vadinamoji išminčių kakta pirmiausia priklauso nuo plaukų nusmukimo. Ypačiai gražios išminčių kaktos susidaro dėl techičio ir vandeninės galvos. Tai ligos, kurios prasideda kudikystėje. Geri tokių išminčių kaktų pavyzdžiai yra Hebbelio, Helmholtzo ir Menzelio galvos. Dėl to iš kaulinės kaukolės formos mokslinei fizionomikai nedaug ko tegalima pešti. Daug daugiau čia reiškia minkštųjų galvos dalių studijos, pirmoje eilėje veido odos, jos raukšlių ir raumenų, kurie pirmąsias pagamina.

Veido raumenys sudaro plonus siulus ir plokšteles, kurių anatomo mastu negalima iki pat šio laiko tiksliai išmatuoti. Dėl to visą studijų svorį teko perkelti į vadinamąjį veido raumenų žaidimą, kuris pasireiškia veido odos formų pakitimais ir raukšlių susidarymais. Šioje srityje prof. Dr. Fritzas Langė esąs jau dirbęs net 50 metų. Visus savo tyrinėjimo darbus, pradedant nuo vaiko iki pat seno amžiaus, jis vaizdavo net fotografinėmis nuotraukomis. Tos nuotraukos rodo, kokie veido pakitimai susidaro amžiaus bevyje. Vienerių metų vaiko veidas išrodąs apvalus ir pridengtas storo riebalų sluoksnio. Vėlesniame amžiuje daugelio žmonių veido odos sluoksnis pasidaro plonesnis, tačiaus senatvėje vėl iš naujo pasirodo storesnis riebalų sluoksnis. Tuo budu odos riebalai žymiai veikia veido formos susidarymą, tačiau jų reikšmė fiziologijos mokslui yra gana menka.

Daugiau teko laukti iš veido raumenų studijų. Susitraukimo akimirksniu jie veide padaro raukšles, kurios yra skirtingos beveik kiekviename raumenyje. Raumenų susitraukimo atsitikimu pakinta taip pat ir lupų forma bei akies apylinkė. Jei vienas ir tas pats raumuo dažnai sutraukiamas, tai pagaliau pasidariusi raukšlė pasilieka ilgesnį laiką veide. Ir kadangi kiekvienas raumuo tėra sutraukiamas tik tam tiktos nuotaikos atsitikimu, juoko raumuo tik linksmu atveju, skausmo raumuo liudnu laiku, tai galima pažinti, kurie raumenys veide yra vyraują.

Kadangi daug dvasinių išgyvenimų, kaip linksmumas ir liudnumas, nusivylimas, susikrimtimas, neapykanta, savivalda, dvasinis ir fizinis įtempimas, dėmesys, tragiškas skausmas, pyktis, gresianti nuotaika, karinė nuotaika pasireiškia atskirų raumenų sutraukimu, tai iš veido raukšlių ir veido formos permainų galima spręsti apie žmogaus būdą, temperamentą, nuotaiką, gyvenimo patyrimą ir kt. Dėl to veido raumenų studijos yra vienas pačių svarbiausių fizionomikos pagrindų, nors apie tą mokslą yra buvę įvairių netikrų nuomonių ir nušvietimų. Šios srities darbo laukas yra toks didelis, kad čia dar neviskas tėra parodyta. Tačiau jau iš iki šiol pasiektų vaisių esą galima spręsti, kad fizionomika yra didelė ir svarbi priemonė žmogui pažinti. Pirmoje eilėje fizionomines žinias turi buti pasisavinę archeologai, istorikai ir artistai. Prie kokių nesąmonių priveda fiziologinių žinių stoka, gerai matyti ekrane (nuleista viršutinė lupa, negalimi akių vokai, biaurios žvaigždžių rašalinės lupos). Tačiau pačią didžiausią reikšmę fizionomijos žinių praplėtimas gali turėti auklėjimui ir žmogaus budo pagerinimui. Juk kas gerai moka pažinti veido linijas, tas jau iš pat mažens pradės kovoti su savo blogais įpročiais, nes jie veide yra spauste įspausti tokiam blogų įpročių asmeniui. O kas gi nori turėti blogą kalbą kalbanti veidą. Kiekvienas stengsis juo nusikratyti. Taigi, iš veido bruožų geras fiziologas gali pasakyti apie žmogaus vertę ir jo dvasinius pergyvenimus.

Kanados lietuvių žinios

IŠ WINNIPEGO Į TORONTO

(Žiupsnelis įspudžių)

(Tęsinys)

Šis dienraštis kaipo toksai populiarus ne tik Chicagoje, bet ir plačiai už jos ribų. Kiti du dienraščiai tuo pasigirti negali ir jų papuliarumas nepalyginti daug mažesnis. Tąja proga teko lankytis "Naujienose". Turėjau "audienciją" su vyr. redaktorium P. Grigaičiu, K. Augustu, vyr. redaktoriaus padėjėju ir "Kanados Lietuvių Žinių" redaktorium, ir su draugu T. Rypkevičium, "N-nų" kontesto vedėju. Kitų "Naujienų" štabo draugų neteko matyti, nes tuo metu jų redakcijoje nebuta.

Daug kas mėgsta spiaudytis, ypatingai iš komunistų, buk tai "Naujienas" vadovaują asmenys "pasiputę, išdidųs ir ponai", bet tai yra atvirkščiai: jie nuoširdųs, draugiški ir paprasti. Jie savo giliu mokslu ir aukšta kultura nesididžiuoja, kaip daugelis kitų kad daro. "Naujienas" ir jų atsakingus draugus plusta ir šmeižia tik tie, kurie iš žmonių mulkinimo ir tamsinimo valgo skanią duonelę, o tokių žmonių, kurie nežiuri kokiu budu (kad ir labai nešvariu) pelnyti sau duoną nestinga visur. Mano lankymosi proga pas naujieniečius ėjo prisiruošimo darbai pavasarinei gegužinei, į kurią kaip paprastai suvažiuoja tukstančiai naujieniečių draugų ir svečių. Dvejose "Naujienų" gegužinėse esu buvęs ir visa tai matęs savo akimis. Į tą naujieniečių sanburį (gegužės 21) buvau kviečiamas ir labai norėjau pasilikti. Kas gi nenorėtų kelių tukstančių naujieniečių minioje svečiuotis? Gaila, kad vykdamas į Chicagą nežinojau, kad "N." gegužinė bus geg. 21. Jei bučiau žinojęs, tai savo dokumentus bučiau sutvarkęs taip, kad ant to laiko bučiau galėjęs pasilikti.

Aplankęs Chicagą, joje gyvenančius gimines ir keletą draugų, mane pasitikusieji Chicagoje brolis ir sesuo parsiveža į namus, kuriuose gyvena mano tėveliai kartu su jais St. Charles, Ill., miestelyje. Nekalbėdamas daug apie savo šeimą, pasakysiu tik tiek, kad čia esu visuomet laukiamas ir mylimas. Bet šiuo kartu buvau ir baramas namiškių už tai, kad ne ant ilgai teatvažiavau. Aplankęs savuosius ir gerai pailsėjęs (per savaitę laiko) gegužės 18 vakare išsirengiu antrai pusei kelionės į Toronto.

Kadangi iš Chicagos išvykau 8 val. vakaro, todėl keliauti prisiėjo nakčia. Butų buvę įdomu pamatyti tą krašto dalį, per kurią dar niekad nesu keliavęs, bet... Detroitą pasiekiau 4 val. ryto. Apie tiek pat valandų teko laukti autobuso einančio į Toronto. Dėl trumpo laiko daug miesto pamatyti negalėjau, o pasilikti čia nenorėjau, nes neturėjau artimai pažįstamų. Pervažiavę po upe iškastu vieškeliu-tuneliu, kuris skiria Detroitą nuo Vindsoro ir vėl randuos Kanados teritorijoje. Po mažos inspekcijos dokumentų ir bagažo važiuojame toliau Toronto link. Centralinėje Kanadoje gyvendamas esu girdėjęs, kad apie Toronto klimatas kitoks, švelnesnis, ypač žiemos metu, kad čia daugelis verčiasi vaisių ukiu, augina tabaką, sėja kviečius ir t. t. Ir iš tikro, kad čia gražus gamtos vaizdai, visur pakelėse matosi didesni ir mažesni vaismedžių sodnai, kurie tuo metu žydėjo pilnumoje, lyg koksai gėlynas. Trobesiai gražus, keliai geri ir todėl ta rytinė Kanados dalis niekuo nesiskiria nuo gražios Illinojaus valstijos. Pakeliui teko pravažiuoti didesnius Ontario miestus kaip tai London, Ont., ir Hamilton, Ont. Taip bežiopsant į gražius žydinčius sodnus ir kelio galas.

Toronte

Mano vaizduotėje kalbamasai miestas turėjo buti didelis, gražus ir klaidus. Galvojau, kaip čia susirasiu prietelį, pas kurį važiuoju. Pasirodo, kad truputį apsirikau. Miestas nepasižymi dideliu grožiu nė didžiu. Pagal gyventojų skaičių turėtų buti 3—4 kartus didesnis už Winnipegą. Čia daugiaus muro namų ir parkų. Jei neskaityti Ontario ežero su gražiais pakraščiais, tai nieko ypatingesnio už Winnipegą nėra: kaip pirmas, taip ir antras yra komerciniai miestai.

Vakaras artinasi, ir kad nereikėtų klaidžioti nakties metu, nutariau susirasti draugą kiek galima anksčiau, ir tas pavyko dargi nieko neklausinėjant.

Pas draugus Frenzelius

Draugo A. Frenzelio nė jo šeimos asmeniškai nepažinojau, bet drg. Frenzelį kaipo visuomeninką, kaipo klasiniai susipratusį draugą, socialistinių, visuomeninių bei kulturinių organizacijų veikėją, pažangiosios spaudos (ypatingai socialistinės) rėmėją, platintoją ir bendradarbį — idėjiniai giliai įsitikinusį marksistą socialistą pažinojau jau nuo seniai. Draugas Frenzelis gyvendamas Lietuvoje Kaune ir kitur priklausė Lietuvos Socialdemokratų Partijai, Socialistinio Jaunimo Sąjungoje "Žiežirbo", profesinėje žemės ūkio ir darbininkų sąjungoje ir gal kitur. Ne tik priklausė, bet ir veikė partijos organizacijose bei kuopose kaip vadovaujamas draugas. Žymėtina, kad draugas A. Frenzelis be partinio ir asmeninio darbo yra dirbęs ir plačiai susipažinęs su kooperatiniu gyvenimu. Žinoma, už tai krikščionių ir smetoninių tautininkų-fašistų buvo persekiojamas ir kalinamas. Kaip darbštus žmogus, turėdamas gerą gyvenimui padėjėją, mokėjo ir galėjo sąžiningu budu užsidirbti sau ir savo šeimai pragyvenimą. Bet nuolatiniai Smetonos agentų teroriz[illegible] ir po kalėjimus tampomas, turėjo emigruoti į svetimą kraštą, palikdamas draugus, kuriems tiek daug dirbo ir kurie jo darbą daug įvertino ir brangino.

Atvykęs į Kanadą ir radęs ateivių neorganizuotą gyvenimą, drg. Frenzelis pašvenčia daug savo jėgų ir patyrimo organizaciniam darbui. Jo pastangomis (žinoma, jo vienminčiams padedant) yra įsteigta Sunų ir Dukterų kuopa Edmontone, SLA kuopa Toronte, Toronto Lietuvių Socialistų kuopa ir Kulturos draugija. Pastaroji, rodos, komunistų intrigų dėka liko sugriauta, o Sun; ir dukterų draugijos kuopa pasisavinta užvaldžius centrą. Dabar draugas A. Frenzelis SLA eina generalio organizatoriaus pareigas, o Lietuvių socialistų kuopoje pirmininko pareigas. Toronto lietuviams dar neapakusiems dešiniuoju ir kairiuoju fanatizmu ir organizacijoms drg. A. Frenzelis yra brangus ir nepamainomas veikėjas. Taigi, galima suprasti kaip buvo džiugu ir malonu susitikti su idėjiniu draugu ir užmegsti asmeniską pažintį. Už kelių valandų drg. Frenzelių šeimoje aš jau ne svečias, rodos, tos šeimos narys. Pastebėtina, kad drg. A. Frenzelio žmona yra ne tik jo gera gyvenimo draugė, bet ir gera visuomeninių darbų padėjėja. Visuomet energinga moteris, linksma, juokaujanti moteris. Jos veide niekuomet nematysi nusiminimo ar nuovargio bruožų. Visuomet draugiška, visuomet maloni moteris. Aktyviai dalyvauja organizacijose. Be jos retas susirinkimas įvyksta, be jos retas parengimas apsieina. Žodžiu, ji visur ir visame reikalinga, o jos kuklumas jai neleidžia atsisakyti nuo visuomeninių darbų.

Duktė Zalina (rodos, 14 metų) lanko mokyklą. Gabi moksle. Aukštėjama lietuviškoje dvasioje (ne šovinistinėje), gražiai vartoja lietuvių kalbą. Tai gražį, protinga ir mandagi mergaitė. Suprantama, kitokia ji ir buti negali.

Tokie tai yra draugai Frenzeliai. Tačiau musų nauji tautininkai tiek prieš susitarsiant, tiek susitarus su Adolfu Hitleriu gatavi draugą Frenzelį pa-

1940 Metų Plymouth — "Važiuotės Prabanga

Naujasis Plymouth nuo bumperio iki bumperio yra visais atžvilgiais ištaigingesnis, didesnis automobilis. Didesnė įtalpa, minkštesnis ir tvirtesnis vidaus įrengimas teikia važiuotės smagumą ir malonumą. Tuo automobiliu važiuojant, keleivis jausis taip, kaip tinka modernam keleiviui. Taigi, Plymouth yra tikras "Kelio karalius". Šią savaitę pas dylerius jį jau bus galima pamatyti.

Palaiptai—running boards palikti pirkėjo pasirinkimui. Norint galima pirkti be palaiptų, arba su palaiptais. Priešakinės lempos pagerintos tiek, kad teikia nuo 50 iki 65% geresnį regėjimą, t. y. tiek geriau kelią apšviečia. Pagerintas ir vairavimas, geresnio darbo yra ir transmisija bei klučas, geresnis ir šiftavimas.

Prie kalbamų pagerinimų ypatingai daug prisideda bodies insuliavimas. Važiuodamas nejauti jokio kelio nelygumo nė bildėsio. Visi langai didesni. Tarpe stiklų sluoksnių įdėta yra permatoma plastika, kas padaro stiklą tvirtesniu ir saugesniu. Priešakinių durų žovieškai sudėti taip, kad iš viršaus nesimato jų. Tatai irgi prisideda prie bendro auto grožio, o vidaus padidintą įtalpą pasmagina kelionę. Nebereikia ranguotis ir taupytiės dėl vietos.

Daug turi pagerinimų ir motoras. Švelnesnis jo ėjimas, mažiau vartoja gasolino. Taigi, Plymouth automobilis ir ekonomiškesnis. Tačiau, kas svarbu, kad taupumo sumetimais atsargintis ratas iš trunko iškeltas ir pritaisytas prie šono. Tuo padaroma daugiau vietos trunke daiktams susidėti.

Apie įvairius S.L.A. reikalus Chicagoje

Ateina Naujas Vajus. — Dr. Graičunas. — Organizatoriai, Pabuskit.

Pirmas pažangos vajus prasėjo. Davė neblogiausias pasekmes, bet turėjo buti daug geresnės. Vajaus vedėjas, Kleofas Jurgelionis, savo darbo vaisiais nėra perdaug nusiminęs. Savo organizatorių armijai praneša, kad visi rengtųsi prie antro vajaus su geresne energija ir didesne praktika. Kas svarbiausia, dabar atlyginimas yra nemenkas. Dabar jau nei vienas negalės sakyti "Kam Susivienijimui dirbti už dyką?" Čia jau ne už dyką. Prie dabartinės tvarkos šimtinę užsidirbti gali kad ir menkiausias organizatorius, ir ta tvarka galės pasilikti, jeigu visų kuopų ir apskričių organizatoriai parodys savo gyvumą ir pastoviai prirašys daug naujų narių. Tai tokia mano nuomonė.

"Politika"

Pastaruoju laiku patėmijau "Naujienose" Dr. A. L. Graičuno atsišaukimą. Jisai yra Chicagos generalis organizatorius. Nekviestas atsilankiau pas Dr. Graičuną, nes jaučiau, kad jisai turi ką nors naujo SLA labui. Kalbėjomės gerą valandą laiką, ir daktaras pareiškė "Nežiurint visokio sabotažo, Chicagos ir apylinkės kuopos turi padvigubinti narių skaičių. Nelaukim pagelbos iš aukštybių, o vartokim savo spėkas. Mums artinasi svarbus momentas, nominacija Pildomosios tarybos ir seimas Chicagoj."

Tolians daktaras pridurė, "Aš tave seniai pažįstu kaipo atvirą SLA darbuotoją. Galiu atvirai pasikalbėti. Pas mumis politika seniai viešpatauja. Sluokim ją laukan." Taip, politika, sabotažas pas mus viešpatauja. Pašalinti tą visą blogą nėra galimybės. Galima pataisyti-pagerinti. Jau ir šiandieną davinių turim, kurie suka Susivienijimą geron pusėn. Naujas "Tėvynės" redaktorius ir pirmo pažangos vajaus vedėjas, brolis Jurgelionis, nėra Pildomosios Tarybos narys, o jos samdinys. Vienok kerta kaip su kirviu, o jeigu nors pora tokių drąsuolių turėtume, tai visi, arba didžiuma pašalinių "geradarių" uždarytų burnas.

Gerbim Valdybą

Aš niekad nepamiršiu pareiškimo "Sandaros" redaktoriaus laike Auksinio Vajaus. "Aš prirašysiu naujus narius, o Bagočius pasiims kredita. Nothing Doing. Nedirbsiu nieko." Tai, anot Dr. Graičuno, "sabotažas", ir po šiandienai "Sandaros" nusistatymas tas pats, Susivienijimą, viršininkus kramto kiek galėdami. Nežiurėkime ypatos ir jo pažvalgų, jeigu tik dirba gerai Susivienijimui. Ir to turite laikytis visi. Didžiuma balsų išrinkti viršininkai turi buti gerbiami ir su jais reikia kooperuoti. Tik tada musų Susivienijimas bujos.

Kaip aš, taip ir visi senieji nariai, pažįstame Dr. A. L. Graičuną. Jeigu katrie nepažįsta jo ypatiškai, tai skaito jo raštus. Vadinasi—plačiai yra žinomas ir vienas iš senųjų SLA narių. Paskutiniam "Tėvynės" numery, redaktorius pažymi Dr. Graičuną Kulturos Fondo sumanytoju. Dabar vėl kreipia dėmesį į SLA, atsiminęs, kad neužilgo prasidės Pildomosios Tarybos rinkimai ir, kaip visuomet, jisai turės statyti savo kandidatūrą arba į prezidento arba į daktaro kvotėjo vietą.

Kandidatas

Kai kas nori, kad daktaras Graičunas daugiaus nekandidatuotų, bet aš iš savo pusės sakau, "Daktare, nepaisyk nieko. Buk kandidatas į daktaro kvotėjo urėdą, o liksi išrinktas. Ir kodel gi ne? Juk esi pilnai to užsitarnavęs. SLA nariai tą žino."

Žodis kitas Chicagos ir apylinkės SLA kuopų organizatoriams. Gerbiamieji: Gerbkite savo urėdą: titulą organizatoriaus ir išlaikykite pilnoj aukštumoj. Pirmo pažangos vajus skaitlinės rodo, jog didžioji Chicaga liko toli užpakaly mažojo Detroito ir kitų mažesnių kolonijų. Tiesa, Detroite dirba musų chicagietė p. Kemešienė, ir jai pilnai pasisekė. Dabar artinasi vėsios dienos, ilgi vakarai. Prasidės antras pažangos vjus.

Wake Up!

Stokim visi darban, kad atgauti savo prarastą garbę. O tai atsieksim, jeigu kiekvienas organizatorius padvigubinsime savo kuopos narių skaičių. Beje, čia turim 6-tą apskritį. Apskričio pirmininkas Dr. Montvidas ir generalis organizatorius plačio kontinento. Butų labai vietoj sušaukti kuopų organizatorių pasitarimą. Juk mažų kolonijų akys atkreiptos į didelę Chicagos inteligentiją. Yra du daktarai—organizatoriai. Wake up, please!

—*K. P. Deveikis*

Jaunimečių Ratelio Choras Smarkiai Darbuojasi

Perstatys veikalą Keistučio Kliubui

Liet. J-mo K-ros Ratelio choras susitarė su Keistučio Kliubo parengimų komisija ir lapkričio 19 d. Sokolų svetainėje, Keistučio Kliubo metiniame parengime, perstatys "Našlio Piršlybos", dviejų veiksmų operetę.

Veikalas yra gražus ir juokingas, tad tikime, kad keistutiečiai vaidinimu bus patenkinti. Ir mes prisidėsime padaryti Keistučio Kliubo parengimą pasekmingu.

Nauji nariai

Mes galime pasidžiaugti, kad musų choras vis auga narių skaičiumi. Įstojo į musų chorą veiklus draugijų veikėjas, vaidybos mėgėjas, komikas ir trumpų vodevilių kurėjas, B. Armoška. Tikiu, kad savo veikimu prisidės pagyvinti jaunimečių choro veiklą.

Taipgi įstojo į chorą jauna čiaginė lietuvaitė, Marcelė Mečėnas. Marcelė atvyko iš Wisconsino valstijos apsigyventi Chicagoj. Atėjo sykiu su B. Sekyte į choro pamokas ir įstojo į chorą. Mėgsta dainą, lietuvišką jaunimą ir ji kaip tik ras čia linksmų draugių ir draugų burelį. Niekados nebenorės grįžti į Wisconsiną.

Pakeitė perstatymo datą

Sužinojęs, kad jo parengimas supuola su "Naujienų" metiniu koncertu, choras pakeitė savo parengimo datą. Dabar choro perstatymas įvyks vasario 4 d. 1940 m. Sokolų svetainėje, kur bus perstatyta įdomi, linksma trijų veiksmų operetė "Kada Kaimas Nemiga". —W. R.

Kvietimas Į Iškilmingą Atidarymą

Širdingai kviečia visus p-ios Mary Yanulevich ir sunaus Walter draugus į iškilmingą jų Oakwood Lounge (taverno) atidarymą. Jų prekybos įstaiga randasi prie 1301 West 51st street, pirmiau buvusi prie 5758 West 65th st., Clearinge. Bus geros užkandos ir gera muzika. (Skelb.)

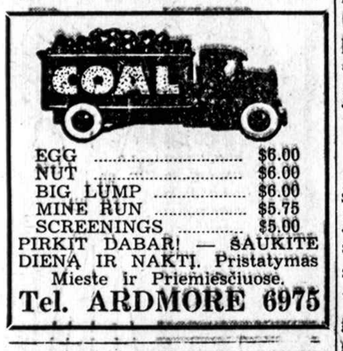

EGG	$6.00
NUT	$6.00
BIG LUMP	$6.00
MINE RUN	$5.75
SCREENINGS	$5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.

Tel. ARDMORE 6975

KRAUJAS--ODA

PUSLĖS, INKSTŲ IR VISŲ KRONIŠKŲ LIGŲ LIGONIAMS

Nenusiminkite, jei kur kitur bandėte gydytis ir nepasisekė. Per paskutinius 24 metus vyrai ir moterys—kroniškieji ligoniai, kurie gydėsi musų moderniu mokslišku budu, pasigydė.

X-RAY EKZAMINACIJA

Kraujo tikrinimas ir slapumo analyzas. Užtikrintas tikras diagnozas Trumpas gydymo kursas paprastai pataiso atkakliausius atsitikimus.

Raudongyslių, Storosios Žarnos Ligos

GYDOMOS BE OPERACIJOS IR DARBO LAIKO SUGAIŠTIES

Pilna pagelba per 3 iki 6 dienų daugumos atsitikimuose. Išlaidos pakeliamos darbo žmonėms.

PATENKINIMAS UŽTIKRINTAS KIEKVIENAM ATSITIKIME

Nepagysite—nieko nemokėsite

Dykai Ekzaminacija

Vidutinis mokestis—terminai pritaikomi. Kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL INSTITUTE

202 SOUTH STATE STREET

Kampas Adams — Šeštas aukštas

Atdara: 9 v. r. iki 8 v. v. kasdien Sekmadieniais ir šventadieniais 10 v. r. iki 1 v. p. p.

Lietuvis Plumberis

— Laisniuotas —

GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS ĮRENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES

2422 West 69th St.

Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St.

Šaukit Tel. YARDS 3408

• LIGONINĖS HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠIMAMI už	$13.50
GYDYMAS LIGONINĖJ	$50.00
AKUŠERIJOS IŠIMAMA viena diena Ligoninėje	$15.00
REUMATIZMAS Greitai Palengvinama	$2.00
VISAS LIGAS GYDOMA	$1.00

Ekzaminacija įskaitant vaistus

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago
Tel. Lawndale 5727.

• FOTOGRAFAS

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.

420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

MADOS

4089—Kasdieninė suknelė. Sukirptos mieros 16, 18, 20 ir 20. Taipgi, 30, 32, 34, 36, 38 ir 40 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

MOTERŲ SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY — EINA KAS KETVIRTADIENĮ

ĮSTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENĖS

Gabrielė Petkevičaitė

Iš Musų Vargų Ir Kovų (1898 — 1927)

(Tęsinys)

Ta tėvo valdinė tarnyba, ta caro duona, šitaip atrodė. Dvarininkas Ignacas Karpius 1811 m., paleisdamas iš baudžiavos savo žmones, pastatė ligoninę, daktarui butą, vaistinę, mokyklą, visam tam laikyti paliko kapitalo ir žemės. Be to, visa tai jis dovanojo Vilniaus universitetui. Rusų valdžia paglemžė viską savo globon ir ligoninę paskyrė drauge su mokykla savo švietimo ministerijai. Kadangi testatorius paliko tą visą turtą vyriausiam savo šeimos nariui globoti, tai rusų valdžia teikėsi šiek tiek su ta globa skaitytis, ypač tais laikais, kada Karpių šeimos vyriausiu nariu buvo bajorvedys, kamerheris ir pačiam carui Aleksandrui II-am pažįstamas Felicijonas Karpius. Dėl to Karpiaus pateko tėvas tos ligoninės gydytoju, turėjo visus parapijos žmones nemokamai vaistais aprupinti ir gydyti, taip pat ligoninėje, buti atsakomingam už vaistinę, Karpiaus kapitalo lėšomis laikomą, ir už visą darbą iki 1902 metų, betarnaudamas 37 metelius, gaudavo atlyginimo 33 rubl. mėnesiui (iš to, rodosi, dar buvo išskaičiuojama pensijai, kurios negaudavo, rodosi, už mano nuodėmes), butą, sodą (kiek daugiau kaip 1 ha žemės) ir kurą. Aišku, kad jei ne tėvo didžių didžiausias darbas ir atsidavimas savo profesijai, iš to atlyginimo vargiai išmistų.... Tėvas brangino savo vietą dar ir todėl, kad tai buvo veik vienintelė "placowka", kurios neužėmė rusai...

Tiesą pasakius, tie rusų mokytojai turėjo nemaža priežasčių pykti ant manęs. Neatsimenu, kuriais metais buvo musų tarpe nutarta: tegul vaikai lieka geriau be mokslo, nekaip tos rusinamosios dvasios liaudies mokyklose prisigeria. Iš tokio mokslo naudos maža, išmoksta tik biauriais rusų žodžiais burnotis, tėvų negerbti ir t. t.

Kaip rankos pamojimu Joniškėlio mokykloje neliko mokinių. Liko tik keli žydukai iš 200-tų moksleivių. Mokytojams patiems teko po sodžius važinėti ir kviestis mokinių, kurių vos-ne-vos tais metais iki 20-ties pririnko.

Antrą sykį, atsimenu, kaži kodėl jų šventikas pradėjo labai dažnai lankytis mokykloje ir vis švęstu vandeniu šlakstyti klases, aišku, drauge su mokiniais.

Buvo mokiniams išaiškinta — kaip kas Dievą gerbia, taip gerai. Tik kiekvienas turi savo tikybos laikytis. Toks šventiko šlakstymas švęstu vandeniu jusų, katalikų,* — gal jums pakenkti ir imsit savo bažnyčios nemylėti, imsit linkti į cerkvę. Užteko to. Vaikai dar sau išsiaiškino, kad ant ko nukris lašas vandens iš šventiko šlakstytuvo, tas jau nebe toks grynas katalikas.

Atvykus šventikui į klasę, kaip paprastai, vaikai, vos tik pamatę jo palydovų nešamą švęstą vandenį, visi ramiausiai, kaip išgąsdintos pelės, pasislėpė po suolais. Veltui čia buvo mokytojų kalbos, grasinimai. Iškiš vienas kitas vaikas galvą iš po suolų, kaip žuvis iš vandens, ir vėl pritupia, kol šventikas neišsidangino...*)

*) Šių mokytojų pavardės: Stephan Vikentijevič Ošaklinskij (ėjo gandai, kad persikrikštijęs katalikas, net buvęs katal. dvas. semin.), antras Michailovas (tėvo vardą ir pavardę užmiršau).

(Bus daugiau)

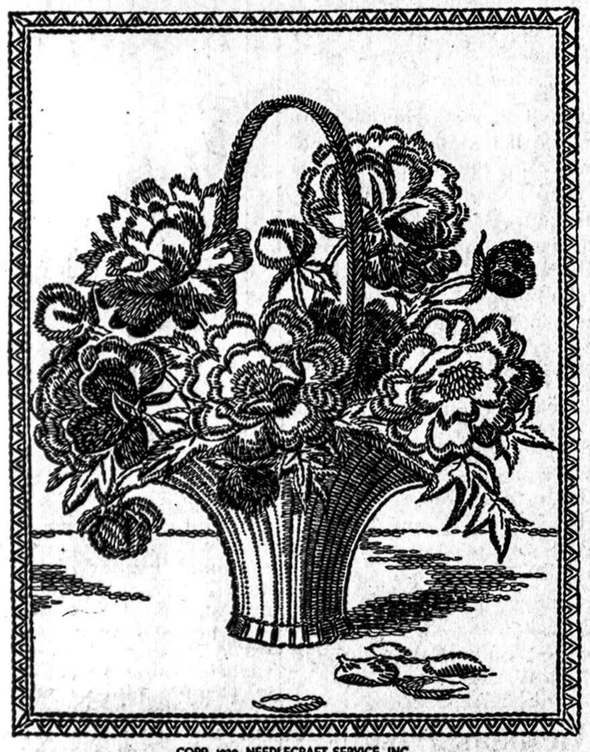

COPR. 1939, NEEDLECRAFT SERVICE, INC.

PEONIES PATTERN 2259

No. 2259—Bijunai—išsiuvinėjimas paduškėlei.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2259
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas ir valstija.....

Moterų Klubų Federacija gins vedusių moterų teisę dirbti

Apgynimas vedusių moterų teisės dirbti, rodos, bus viena svarbiausių užduočių Illinois Business ir Profesionalų Moterų šio sezono programoj.

"Akyvaizdoje didelės opozicijos Illinois Federacija Business ir Profesionalių Moterų Klubų rengiasi kampanijai visuomenės supažindinimui su tuo kas liečia vedusių moterų darbininkių reikalus ir jų kontribucijas draugijai", sako žymi rašytoja p-lė Betty Browning savo skyriuje praeito sekmadienio Chicagos Tribune.

Pasirodo, kad nuo praeito liepos mėnesio, kada Nacijonalės Federacijos susivažiavimas nutarė paskirti pusšešto tukstančio dolerių finansavimui "faktų suradimo ir veikimo programos" šiame klausime Illinois prisidėjo prie kitų valstijų suteikime informacijų, kurios bus išplatintos po visą šalį šį rudenį.

Vedėjas šios kampanijos akcentuoja šiuos du punktus:

Vedusios moterys darbininkės reprezentuoja nežymią dalį moterų dirbančių pelningose vietose. Todėl darbų stoka butų pataisoma labai mažai, jeigu nors kiek, per atstatymą tokių darbininkių iš vietų.

Didelė didžiuma vedusių moterų darbininkių turi "dependents", tokių kuriuos jos maitina ir užlaiko.

"Du metai atgal Federacija padarė platų tyrinėjimą, kuris atidengė, kad beveik visos vedusios moterys dirba dėl to, kad joms butinai reikalinga. Plačioji publika nesupranta to. O tuo tarpu išimtys tai taisyklei susilaukė daug garsinimo," sako p-lė Celia Howard, kuri yra viena Federacijos valdybos narių.

"Neseniai mėginimai buvo daryti net dvidešimts vienoj valstijoj, kad įvesti legislaciją prieš vedusias moteris biznyje. Daugumas iš musų mano, kad ši yra tiktai pradžia judėjimo *prieš visas darbininkes moteris*. Ir dėl to, kad sutikti šią greitą ir svarbią padėtį, mes norime paremti musų tyrinėjimą su naujais faktais ir tuomet pateikti juos visuomenės domei," toliau sako p-lė Howard.

Vietinės moterys daro savo planus ir siuntinės savo kalbėtojas į organizacijas ir gaus įvairaus laikraščių ir radijo garsinimo šiai kampanijai, kuomet jos laikys savo distrikto susirinkimą spalio mėnesyje. Kitos dalys Illinois valstijos mobilizuosis tokiai kampanijai panašiuose susirinkimuose sekančią savaitę.

Praeitą pavasarį biznio moterys ir kitos organizacijos susivienijo, kad pasipriešinti įnešimui į legistlaturą, kuris griežtai draudė visas moteris dirbti, kurių vyrai uždirba penkioliką šimtų ar daugiau per metus. Iš priežasties faktų, kuriuos šios moterys surinko, tas bilius nebuvo priimtas. Šiuo laiku Illinois Federacija ginkluojasi prieš atnaujinimą tokios atakos ant vedusių moterų darbininkių. —N.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Poeto velionies Juliaus Janonio motina

M. Janonienė Dalyvavo Moterų Seime

Rugsėjo 7-8-9 dienomis šių metų įvykusiame Lietuvių Moterų Seime Brooklyn, N. Y., dalyvavo daug Amerikos įžymių ir senų veikėjų.

M. Dundulienė-Aukšt kalniutė, bene pirmutinė Amerikos Lietuvių Moterų scenos vaidintoja; ji pati parašė nemažai veikalų ir niekuomet nėra apleidusi žymesnio moterų veikimo. Taippat nenuilstanti SL A darbuotoja. Ji šiame seime buvo kartu su kitomis pagerbta kaipo veteranė Lietuvių Moterų veikėja.

Seimas gavo labai daug pasveikinimų su aukomis nuo įvairių organizacijų ir įžymių veikėjų. SLA prezidento Bagočiaus telegrama pasveikinimas su labai gražiais linkėjimais Seimo priimtas su didžiausiu entuziazmu.

Lietuvos Moterų Tarybos pasveikinimas taippat sukėlė delegatėse labai gerą upą, nes pasveikinimas pilnas gražiausių ir širdingiausių linkėjimų; po pasveikinimo pasirašė Lazoraitienė pirm., ir Grigonienė, sekretorė.

Per visas tris dienas Seimas buvo labai įdomus, rimtas ir pavyzdingas. Gražus sumanymai, įnešimai, paskaitos ir rezoliucijos sudarė tikrai kulturingą suvažiavimą.

Seimo Dalyvė

Įvairenybės Iš Moterų Gyvenimo

Moteris kaminkrėtis

Pirma pasaulyje moteris kaminkrėtis yra tula Alice Quinney miestelio Rugby gyventoja, Anglijoj. Į savo darbą ji važiuoja motociklu, kurio priekaboj vežasi reikalingus įrankius.

Jos tėvas taip pat buvo kaminkrėtis. Ji, kaip vienintelis vaikas, dažnai padėdavo tėvui jo darbe. Ištekėjo irgi už kaminkrėčio, bet šiam per nelaimingą atsitikimą žuvus ir palikus ją su dviem mažais vaikais, ji užėmė vyro kaminkrėčio vietą. Greitu laiku ponia Quinney švęs sukaktuves tukstantinio kamino išvalymo.

Seinausias moterų klubas Londone

Seniausiu moterų klubu Londone laikomas "Aleksandria" klubas. Neseniai buvo minima jo 75 metų sukaktis nuo jo įsteigimo. To klubo nariais gali buti tik moterys, baigusios aukštąjį mokslą.

Moteris biznio įmonės direktorius

Naujorko gyventoja Marija Cramer išrinkta vyriausiu direktorium viešbučių savininkų sindikato. Minimas sindikatas, kurio rankose yra beveik visi didieji Amerikos viešbučiai, turi kapitalo apie 12 milijonų dolerių.

Švedijoj moterys eina į savivaldybes

Švedijos moterų sąjunga prieš kiek laiko pravedė smarkią akciją, kad moterys daugiau dalyvautų savivaldybių darbe. Ši akcija davė gražių rezultatų: į provincijos savivaldybių valdybas buvo išrinkta 41 moteris (buvo tik 9). Į savivaldybių tarybas išrinkta 305 moterys (buvo 171).

Pasaulinė mokslininkė —Mary Mitchel

Mary Mitchel, išaugusi tarp teleskopų ir chronometrų tėvo laboratorijoje, Amerikoje, dar jauna budama buvo apdovanota aukštais mokslo titulais. 1847 m. už atradimą kometos Danijos karaliaus buvo apdovanota aukso medaliumi. Dešimčiai metų praėjus, buvo išrinkta į Amerikos mokslo akademiją.

Tuo nesibaigia jos mokslinė karjera. 1877 metais ji profesoriauja universitete ir vadovauja didelei observatorijai.

MOTINA IR DUKTĖ

RAŠO LIUDA

(Tęsinys)

Aš jaučiu dumų kvapą nuo jusų; jus rukot ir dar tikitės pagarbos nuo vyrų! — Tikėkit man, aš turėjau jai taip atsakyti, nes mano tarnyba davė man progos susitikti su daug vyrų ir jie visi beveik išimtinai smerkia rukiančias moteris ir kas kart vis nustoja joms reikiamos pagarbos. Arba štai dar vienas pavyzdys, kur keli netaktiški žmonės pagadino reikalą šimtams kitų. Kaip prieš 20 metų aš gavau tarnybą vienoje didžiulėje įstaigoje ir atsiklausiau kokios valandos, tai man buvo pasakyta: 9 v. ryto buti įstaigoje ir 1½ pietums, laiką jųs pati galit pasirinkti. Aš iš ryto visuomet 8:30 budavau jau įstaigoje ir man pilnai užtekdavo vienos valandos pietums. Bet buvo tokių merginų, kurios ryto metu ateidavo 9:15 ar vėliau, o pietums joms neužtekdavo nei 1½ val. Kartą aš turėjau eiti operacijai ant akies ir išbuvau ligoninėje gana ilgą laiką. Kai grįžau įstaigon, tai pastebėjau naujas laiko reguliacijas. Darbo pradžia 8:30 v., pietų 1 val. ir vakare iki 5 v. vietoj anksčiau buvusios 4 valandos. Bet man administracija pareiškė, jog naujos reguliacijos manęs neliečia, aš galiu prisilaikyti senos tvarkos. Matote, ar ne tų kelių dėka, kurie neprisilaikė punktualumo ir visi kiti buvo nubausti? Aš visuomet stengdavausi gyventi ir žmonėms patarnauti ko teisingiausia ir aš nesigailiu, nes dabar, kai aš likau vienų viena pasaulyje, nieko iš šeimos nei giminių neturiu — mano darbdaviai kiekvieną šeštadienį atsiunčia vokelį su mano mokestim-alga. Matote, del silpnos sveikatos, aš dabar jau nedirbu...

—Kaip gaila, kad jums reikėjo vienai pasauly pasilikti —tariau jai.

—Taip. Turėjau dvi seseris ir brolį. Buvom linksma ir graži šeimyna. Seserys buvo abi turtingai ištekėjusios, brolis geras studentas ir paskui suaugęs vyras, turėjo gerą vardą. Oh!.. paskendo vargšas...

—O kaip gaila—pasakiau—Kaip tai atsitiko?

—Jis buvo reporteriu vieno New Yorko didlapio. Kartą jo pasigesta ir tik po savaitės buvo surastas Hudson upėje. Konstatuota, kad prieš savaitę buvęs automobilių susidurimas ant tilto ir galimas daiktas, kad mano brolis tuo laiku einantis tiltu, buvo nustumtas vandenin, o del auto susidurimo užėsio, nieks negirdėjo jį nukrintant. Taip tai užbaigė gyvenimą mano brolis, vos 30 metų amžiaus sulaukęs. Po to mirė motina ir netrukus abi seserys... Tėvo netekau, kai buvau dar jauna.

Taip tai dabar gyvenu vienų viena čia štai šiuose apartmentuose prie parko. Vakarais ateinu čia į parką pamatyti žmonių, pasidžiaugti laimingaisiais ir pasigailėti nelaimingųjų. Taip ir bėga vienatvės dienos...

Staiga ji atsistojo, atsistojau ir aš.

—Labai džiaugiuosi turėjusi valandėlę su jumis — tarė ji.

—Aš taipgi džiaugiuosi—atsakiau ir mudvi išsiskyrėva. Tai matai dukrelė, kokią vargšę man teko susitikti ir kaip laiminga ji jautėsi galinti bent su kuo valandelę pakalbėti, pasiguosti prieš tamsią naktį vienatvėje. Tikrai džiaugiuosi, kad ten nuvykau.

—O mamytė, kiek ji tau pripasakojo ir kiek pavyzdingų dalykų iš gyvenimo!

—Taip dukrelė, kiekvienas žmogus yra mums pavyzdžiu, tik mes turim išskirti gerus pavyzdžius nuo blogųjų.

(GALAS)

Bukim Gražios

Veda Nina

Daugumas labai užimtų moterų, kurios neranda laiko pašvęsti tam tikrą laiką del reguliario pasimankštinimo, gali pritaikyti tai prie savo paprasto veikimo. Pavyzdžiui, kaip tik atsibundi iš ryto, tuojau atsigulk ant nugaros, ir ištiesk savo kojas ir rankas, kuotoliausiai siekdama, kaip kojų taip rankų pirštais. Tada atsigulk ant šono, su ranka po šonu, ir su kita ranka ir koja vėl ištieski abidvi kiek tik galima. Apsivertus antron pusėn, atkartok. Darant šią gimnastiką reikia giliai kvėpuoti.

Maistas

Veda MORTA RUGIENĖ

Kepenų Sriuba

Svaras ir pusė kepenų
3 riekutės rukytų lašinių
6 svogunai
6 mažos morkvos
6 mažos bulvės
1 puodukas kenuotų tomačių
3 puodukai vandens
druskos ir pipirų.

Viską reikia smulkiai sumalti ir sudėjus puodan lėtai virinti apie pusantros valandos. —V. Faiza.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

4127—Striukė. Supirktos mieros 12, 14, 16, 18, ir 20 taipgi 30, 32, 34, 38 ir 40 colių per krutinę.

4908—Sijonas. Sukirptos mieros 26, 28, 30, 32, 34 ir 36 colių per juosmenį.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.....

Mieros ..... per krutinę

.....
(Vardas ir pavardė)

.....
(Adresas)

.....
(Miestas ir valstija)

NEŠVARI AGITACIJA IR MELAS APIE SLA NUOSAVYBES CHICAGOJ

SLA. nariai jau žino, kad adv. K. Gugis Pild. Tarybos posėdyj rezignavo iš menadžeriaus vietos ir nuo šių metų balandžio pirmos dienos Chicagoj turimas nuosavybes pavesta tvarkyti iždo globėjai E. Mikužiutei.

Nė buvusis manadžeris, nė centras nepranešė randauninkams apie manadžeriaus pakeitimą. Naujam menadžeriui prisiėjo vaikščioti pas juos ir įtikinti. Kurie netikėjo, tie randas mokėjo senojo menadžeriaus paskirtiems agentams, iš kurių vienas nėra grąžinęs poros randų.

Kiek iš naujojo menadžeriaus paaiškėjo, nelengva buvę gauti rekordus apie tai, kokius kontraktus yra gavę randauninkai, kada tie kontraktai baigiasi, ant kiek ir kokiam terminui yra apdrausti namai ir krautuvių stiklai. Nekurie apdraudos rekordai esą iki dabar negauti.

Nekurie randauninkų kontraktai baigėsi su gegužės 1 diena, todėl reikėjo skubinti juos atnaujinti. Trys randauninkai iš vieno namo (6739 Chappel ave.) jau kovo mėnesyj buvo susiradę butus kitur ir nuo gegužės 1 d. išsikraustė. Naujasis menadžeris rado aukščiausias randas nešantį namą netoli tuščią. Ar tyčia ar neišvengiamai buvo šitaip pavaišintas naujasis menadžeris, kas gi pasakys? Dabar šitame šešių butų name tik du butai tušti, o buvo keturi ištuštėję. Iš apie 60 randavojamų vietų yra tik 3 neišrandavotos. Išrodo, kad nuo šio ar kito mėnesio neliks nė vienos tuščios vietos.

Randos daugelyj vietų pakeltos, nes buvo per žemos. Jau dabar SLA. gauna $105.50 daugiau į mėnesį, negu gavo pirmiau. Tai sudarys $1,266 į metus. Tas daugiau negu reikės menadžeriui išmokėti už darbą, o ir pirmiau kai dabar mokama penktas nuošimtis nuo gaunamų randų. Atsiminkime, kad kitų namų savininkai moka 5% tik už randų kolektavimą, o už manedžeriavimą moka atskirai. Susivienijimui šis reikalas atsieina nepaprastai pigiai.

Kadangi visi randauninkai, kurių butai nebuvo dekoruoti per du metu ar ilgiau, pavasariui atėjus reikalauja dekoravimo ir kadangi didžioji butų dalis turėjo buti dekoruota šiemet, tad ir naujasis menadžeris priverstas buvo padaryti išlaidų. Du ateinanti metai šiame dalyke jau bus gerokai pigesni.

Keliems butams prisiėjo valyti arba pirkti naujas langų užlaidas, langų sėtus, taisyti apgriuvusias lubas ir sienas, keisti grindis, taisyti vandens sistemą, kad nevarvėtų ir neblokuotųs. Tai nesudarė didelių išlaidų. Tik didysis garažas ant Halsted st., kurio stogas buvo supuvęs ir suplyšęs, kurio sienos buvo iškiurusios, vandens tekėjimas visur užsiblokavęs, reikalavo virš $300 pataisymui. Butų dekoravimas ir įvairųs pataisymai, kiek teko padarytą darbą matyti ir išmokėtas už jį sumas, neatsiėjo brangiau, negu priimta yra mokėti.

Kurie janitoriai tinkamai namų neaptarnavo, juos teršė, triukšmavo ir su randauninkais pykosi, tie tapo pakeisti naujais. Washtenaw Ave. name dabar janitorius atsieina $27.50 pigiau į mėnesį, negu pirmiau.

Keliuose namuose buvo privisę tarakonų ir blakių, nes buvo nesvietiškai apleisti. Prisiėjo samdyti eksterminatorius.

Visgi po apmokėjimo įvairių išlaidų dabartinis menadžerius pasiunčia į centrą po tukstantį dolerių ir daugiau kas mėnuo. Kiek teko patirti, už liepos mėnesį jau pasiųsta virš $1,100, gi už rugpiutį virš $1,300.

Aš nespręsiu, ar taip buvo gerai, bet pirmesnysis menadžerius, budamas užimtas savo profesijos reikalais, pats negalėjo menadžeriauti, todėl kone visas nuosavybes pavedęs buvo tvarkyti savo agentams. Ir kokiu tai budu pasitaikė, kad beveik visi agentai buvo sandariečiai, dargi trejetas iš jų 36 kuopos vadai, vienas gi net nenarys Susivienyjime.

Kada paėmė naujasis menadžerius tvarkyti musų Chicagos nuosavybes, tai visus agentus pakeitė. Nuo to ir prasidėjo pekla. Per savo laikraščius ir kuopų mitinguose jie visaip puola naująjį menadžerių. Reikalauja prie jo komisijos, nors nieko nesakė, kada senasis neturėjo jokios komisijos, o skaitė tokia savo agentus. Čia neišmėtinėju jam, nes ir nebuvo patvarkymo, kad turėti kokią komisiją. Kada naujasis menadžerius ir komisiją sudarė ne iš agentų, o iš skirtingų kuopų veikėjų, kurie jokio uždarbio ir atlyginimo negauna, o turi visas nuosavybes apžiurėti, del daromų darbų su menadžeriumi tartis ir padarytus darbus patikrinti, vistiek musų "tautiečiai" triukšmauja. Tur but, jie kuomi nors naudojosi budami "menadžeriais". Už ką tai jie ima reikšti didelių simpatijų buvusiam menadžeriui. Gal dėl strategijos, kad sukiršyjus pažangiuosius veikėjus, nes nominacijos netoli.

Iždo globėja E. Mikužiutė, kuri yra Chicagos nuosavybių menadžerius nuo balandžio 1 dienos, turi smulkmenišką raportą apie kiekvieną nuosavybę. Už savaitės kitos jis turėtų tilpti "Tėvynėje". Tuomet tikrai paaiškės, kaip yra tvarkomos SLA. nuosavybės Chicagoj.

Iš "Tėvynėj" sekretoriaus paskelbtos atskaitos visai nėra aiškų, ar Chicagos nuosavybės duoda pelną ar nuostolius. Pavyzdžiui, skelbiama, kad 817 W. 35th St. namui buvę $11,729.48. Šitas namas nėra pavestas E. Mikužiutei menadžeriauti. Jame buvo kilęs gaisras ir iždin. K. Gugis rupinosi jo taisymu ir gavimu tiek pinigų iš apdraudos kompanijos, kiek taisymas kainavo. Jokių nuostolių čia nėra. Šitą sumą nekurie laikraščiai jau paskelbė melagingai esant Mikužiutės išlaidomis. Ant namo 1748 W. 86th st. tik vandens taksų $20.60, iš jo nebuvo gaunama jokios randos, o dabar gaunama nors po $14 mėnesyj, tačiau "Tėvynėj" skelbiama, kad buvę $81.00 išlaidų. Gal tai taksai, gal apdrauda. Namui 3101 So. Morgan st. menadžerius išleido nedaugiau kai $150, o sekretoriaus atskaitoj pažymėta $411. Namui 1035 W. 69th st. išleista tik virš $12, gi "Tėvynėj" sekretorius skelbia $359.34. Namui 10742 So. Michigan ave. neišleista nė cento, gi "Tėvynėj" pažymėta $164.90. Nekitaip yra ir su kitų nuosavybių skaitlinėmis. Žinoma, sekretorius nemeluoja. Gal buvo mokėti taksai. Gal buvo paimta apdrauda keliems metams. Bet primesti tas skaitlines dabartiniam menadžeriui yra melas ir demagogija.

—Vienas iš komisijos

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

3 MENESIŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS.

AGOTA AUGAITIENĖ

PO PIRMU VYRU KASPARIENĖ.

Persiskyrė su šiuo pasauliu 11 d. birželio 1939 m., gimus Lietuvoje.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Juozapą, sunų Albiną, gimines, draugus ir pažįstamus.

Liudnai atminčiai musų brangios moters ir motinėlės, bus laikomos Šv. Mišios Šv. Antano parap. bažnyčioje, rugsėjo 16 d., 1939 m. 7:30 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui į Šv. Kazimiero kapines, kur įvyks perkėlimas kuno Juozapo Kasparo, jos pirmo vyro iš duobės į nuosavą lotą šalia Agotos Augaitienės. Mes, Tave musų mylima moteris ir motinėlė, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebegrįši, bet mes anksčiau ar vėliaus pas tave ateisime. Lauk mus ateinant.

Nuliudę liekame: *Juozas Augaitis ir Sunus Albinas.*
1608 S. 50 Ave., Cicero, Ill. Telefonas CICERO 2633.

NAUJAUSI IR GERIAUSI
RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA
LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

Diena Iš Dienos

Sudiev Jaunystė, Tu Gražioji

Jaunimas nesnaudžia, ypatingai musų lietuviškas jaunimas.

Štai, Joniškiečių L. K. Klubo veikėjų, Juozo ir Jadvygos Vaičiulių, marquetteparkiečių, kurie gyvena 7031 So. Maplewood Ave., vienatinė dukrelė, Josephine, paveda savo jautrią širdelę ir geriausius norus Jolm Skrinckui.

Šių jaunuolių šliubo ceremonijos įvyks šį šeštadienį, rugsėjo 16 d., Gimimo Panelės Švenčiausios bažnyčioj, Marquette Parke, 6800 So. Washtenaw Ave., lygiai 4-tą val. po pietų.

Vestuvių pokilis prasidės apie 6-tą val., Gramanto svetainėj, 4500 S. Rockwell g-ve.

Vaičiuliai yra įtekmingi žmonės, tikis turėti daug svečių.

R. Š.

Grįžo iš Tolimos Kelionės

Praeitą šeštadienį, rugsėjo 9-tą d., susirinko gražus burelis Emmos Parmalis (Pocaitės) artimųjų draugų ir pažįstamų, ir suruošė jai kaip ir "sutiktuves". Ji gyvena ties num. 6311 So. Greenwood Ave.

Šeimininkė svečius maloniai priėmė ir nuoširdžiai juos pavaišino su skaniai prirengta vakariene ir nepaprastais, importuotais kanadiškais gėrimais.

P-a Parmalis neseniai sugrįžo iš atostogų, kurias praleido, važinėdama po įvairias žymesnes vietas Kanadoj ir Amerikoj. Ji aplankė Windsor, London, Detroit, Pittsburgh, New York, McKees Rock, Scranton ir kitus svarbesnius Amerikos miestus.

Jos dukrelė Emily neseniai užėmė svarbią vietą vienam moterų grožio institute. Ji čia dirba už instruktore.

Steponas.

Grįžo Iš Atostogų

Šiomis dienomis iš Sand Dunes valst. parko grįžo Marquetteparkiečiai pp. Milkintai, 6918 S. Campbell Ave., kur per visą vasarą atostogavo. Pats Viktoras Milkintas mažai teturėjo atostogų, bet jo šeima p-ia Milkintienė su dviem sunais, galima sakyti, gerokai saule nudegė. Vyresnysis sunus per vasarą gelbėjo žmonių gyvybes kaip "life saveris". P-ia Milkintienė vasarotojų programus paįvairindavo lietuviškomis dainomis.

Pp. Milkintai užsirašė "Naujienas" metams, kad žiemos metu turėtų ką skaityti, ypačiai kai karas eina.

— Dr-gas.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms

(Chicagoj)

Edward Thomas, 25, su Adele Petrus, 24

John Lulewicz, 31, su Dorothy Jogmin, 28

John Engleman, 52, su Nellie Kaminski, 45

Edward Thomas, 25, su Adele Petrus, 24

Chester Armatis, 21, su Launa Roman, 27

Michael Magliano, 28, su Francine Yakulionis, 21

Joseph Mažeika, 46, su Margaret Tomman, 39

George Parkinson, 29, su Sadie Stephens, 28

Norbert Alexander, 22, su Lucille Melkus, 24

Pirkite savo apielinkės krautuvėse

Padėkos Žodis Draugams

Praeitą pavasarį aš buvau sunkiai susirgęs. Gydytojų įsakytas, mėnesį laiko gulėjau lovoje, o vėliau gydytojas liepė nors porą mėnesių pagyventi tyrame ore. Taip ir padariau.

Kol aš sirgau, mane lankė draugai. Nebeturiu žodžių tinkamai padėkai išreikšti draugams, kurie net po kelis kartus mane namuose aplankė, ir kurie gelbėjo man iš namų išsikelti. Dėkoju už gausingas gėles, užuojautos laiškus, už literaturą ir kitokią pagalbą. Taip pat dėkoju Chicagos Lietuvių Draugijai už išmokėjimą ligos pašalpos.

Atleiskite man, mieli draugai ir prieteliai, kad jusų vardų nepaminėjau. Dėl to neminėjau, kad raštas nebutų labai ilgas.

Su aukšta pagarba,
Mikas Šileikis.

13-to Wardo Demokratai Vėl Veikia

Marquette Parko didžiausia lietuvių organizacija, butent, 13-to wardo Lietuvių Demokratų klubas, pradėjo savo rudeninį veikimą. Valdybos susirinkimas įvyko trečiadienį klubo raštinėje, 6912 S. Western ave., ir buvo nustatytas planas didesniam veikimui ateinančiais metais.

Klubo nariai labai nusiminę praradę du veikliu nariu, Antaną Ambrozą ir Praną Druktainį, kuriuos mirtis išplėšė iš musų tarpo.

Didžiulis susirinkimas sekmadienį

13-to Wardo reguliaris mėnesinis susirinkimas įvyks parapijos salėje, 68th ir Washte-naw Ave., 2 val. popiet, sekmadienį, rugsėjo 17 d. Seni ir nauji nariai kviečiami atsilankyti. Bus duoti patarimai apie taksų protestus, pilietybės ir balsuotojų registracijas. Atsineškit savo taksų bilas ir laiškus, kuriuos dabar gavote iš Election Commissioners ir mes padėsim atsakyti, nes kitaip prarasite savo balsą. Sek. J. Juozaitis išpildys visiems šias blankas.

Pilietybės kliasos atsidaro

Per pereitus tris metus trylikto wardo lietuvių demokratų klubas vedė pilietybės ir anglų kalbos pamokas. Per šituos metus buvo suteikta pagalba 418 ypatoms. Kliasos vėl prasidės šį mėnesį 21 d. ir bus vedamos kas ketvirtadienį. Kliasos laikomos klubo centre, 6912 S. Western Ave,, nuo 7 val. vak. iki 9 v. v. Mokytojaus klubo raštininkas Jonas L. Juozaitis, kuris turi daug patyrimo šitoj srityj. Pamokos nemokamos ir visi lietuviai kviečiami atsilankyti. —J. L. J.

Englewood Lietuvių Demokratų Klubas Atnaujina Politišką Veikimą

Penktadienį, rugsėjo 15 d., 7:30 val. vak. Jono P. Stankovičiaus real estate raštinėje, 6912 S. Western ave., yra šaukiamas masinis mitingas ir visi nariai kviečiami atsilankyti.

Lietuviai, suinteresuoti politika, yra nuoširdžiai kviečiami atsilankyti į šį mitingą ir prisirašyti prie organizacijos.

Pilietybės pamokos

Ateiviai, kurie nėra Amerikos piliečiais, yra kviečiami lankyti pilietybės pamokas, kurias duoda Jonas L. Juozaitis.

Jonas P. Stankowicz,
E. L. D. K. pirm.

Telšių Bendro Klubo Parengimas

Artinas musų parengimas, kuris įvyks rugsėjo 17 dieną Aušros Vartų Rutos darže West Sidėje, 2327 W. 23rd Pl. 4 val. popiet.

Prašome visuomenę paremti musų darbą, nes jis yra rengiamas geram tikslui. Užtikrinam, kad jųs turėsit gerus laikus. Yra labai gražių dovanų, bus gera muzika. Dalyvaus garsus Moterų Choras.

Prašome visų narių, kurie paėmėt išlaimėjimo knygutes, priduoti jas šeštadienį komisijai, kad butų galima viską sutvarkyti. —Telšiškis.

Šiandien Žemaičių Susirinkimas

Šiandien, rugsėjo 14 d., pripuola Žemaičių Kulturos Kliubo mėnesinis susirinkimas.

Susirinkimas įvyks Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd street, apie 7:30 val. vak.

Visi Žemaičių Kulturos Kliubo nariai-ės dalyvaukite, nes turime prisirengti prie musų kliubo parengimo, kuris įvyks sekantį sekmadienį, rugsėjo 17 dieną, Darbininkų svetainėje, 10413 S. Michigan Ave., Roselande. Žemaičių Kulturos Kliubo pirmininkas

Steponas Narkis.

SUSIRINKIMAI

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO 15 WARDO susirinkimas įvyks rugsėjo 15 d. 1939 m., bažnytinėj svetainėje, 6812 So. Washtenaw ave. 7:30 val. vakaro. Maloněkite visi atsilankyti. —Valdyba.

Politika

Lietuvių Atstovai Reikalauja Rooseveltą Trečiam Terminui

Cook County Lietuvių Demokratų Sąjungos susirinkime dalyvaują delegatai iš 11 klubų, vienbalsiai nutarė remti dabartinį prezidentą F. D. Rooseveltą 3-čiam terminui. Visi kalbėtojai buvo tos minties, kad dabartinis prezidentas yra padaręs darbininkų gerovei ir kad toliau yra reikalinga apsaugoti darbininkų žmonių reikalus.

Susirinkimas buvo skaitlingas ir pilnas entuziazmo. Išduoti raportai iš buvusio lygos pikniko, parodė, kad buvo pasekmingas iš visų atžvilgių, nes sutraukė tukstančius žmonių ir pelno liko keli šimtai dolerių. Daug pagyrimo komisijai: Jonui Dowiatt, Konst. Dairiui ir Al. Kumskiui.

Susirinkimas Paw Paw Lake

Specialis išvažiavimas visų delegatų ir jų šeimynų ir pasitarimas įvyks North Park Hotel Resort, Paw Paw Lake, Michigan valstijoj, 100 mylių nuo Chicagos. Savininkas šios vietos yra Gediminas Zuris, teisėjo Zurio brolis, kuris visus pavaišins dykai su alum ir kitais gėirmais.

Demokratų Lygos delegatai išvyks penktadienį, rugs. 22 d. o kiti išvyks šeštadienį, 23 d. Daugumas grįš sekmadienio vakare arba pirmadienio rytą.

Numatoma, kad sesijoj, kuri įvyks North Park Hotel Resort, bus nutarta kas bus remiami į svarbesnes politikos vietas ir didesnius darbus ateinančiuose rinkimuose.

Delegatai norį vykti į šią konferenciją, prašomi užsiregistruoti pas Lygos pirmininką Al. G. Kumskį, arba sekretorių J. L. Juozaitis. Šaukit Lygos raštinę, Tel. Prospect 1156. —J. L. J.

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Pp. Žukauskai Progresuoja

Du metus nematęs pp. Juozo ir Uršulės Žukauskų vasarnamio Hollywoode (prie 106th ir Cicero), nusistebėjau padaryta pažanga. Namas iškeltas, pamurytas beismentas, o jau gėlių gėlių — kai kokioj oranžerijoj. Kieme gražus prudas maudytis.

P-ia Žukauskienė neseniai grįžo iš trumpų atostogų Escanaba, Mich. apylinkėj, kur beviešėdama nupirko žemės sklypą ir ketinanti pastatyti bažnyčią.

Pp. Žukauskai gyvena Chicagoje ir laiko viešbutį adresu 2126 So. Halsted street. Pats p. Žukauskas turi barbernės biznį viešbučio "labėje". P-ia Žukauskienė kaip ir jos vyras, yra labai draugiška, darbšti moteriškė. Ji pati apžiuri visus savo biznius, visus namus ir namų statybą.

— Š-kis.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL
Asmenų Ieško

IEŠKAU APSIVEDIMUI VYRO nuo 40 iki 50 metų amžiaus, esu našlė, vaikas užaugęs. Kreiptis laišku. 1739 So. Halsted St., Box 1051.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKALINGA MERGINA bendram ruošos darbui. Geri namai, $7.00. Briargate 1186, Marcus, 1605 Farwell.

REIKALINGA MERGINA arba moteris prie namų darbo. Pageidaujama, kad galėtų ant vietos gyventi. Šaukit vakarais J. Kuchinskas, Prospect 0933.

MERGINA LENGVAM NAMŲ ruošos darbui—2 vaiku prižiurėti, buti. Dorothy, 507 E. 60 St.

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDAI GYVENIMUI KAMBARIAI 437 E. 60th St. prieš parką, geras L ir gatvekarių susisiekimas. Su virtuvėlėmis pigiai kaip $4.00 savaitei. Mokėk už dvi savaite ir gauk vieną dykai. Miegami kambariai pigus kaip $3.00 savaitėje, švarus, gerai užlaikomas namas. Agentas vietoje.

PASIRENDUOJA DIDELIS IR ŠVIESUS kambarys prie mažos šeimynos pigiai. Tinka vedusiai porai ar pavieniui. Kreipkitės 8340 South Halsted St.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

PRIVERSTAS PARDUOTI 6-ių kambarių rakandus ir "Safe" (saugiąją šėpą) visus sykiu arba pavieniai. Parduosiu už pirmą teisingą pasiulymą. Taipgi galite renduoti kambarius kaip yra —$18.00 į mėnesį. Vienas kambarys parenduotas. Aš renduosiu kitą už $2.50 į savaitę. 102 W. 72nd St., antros lubos.

BUSINESS SERVICE
Biznio Patarnavimai

MELEVOJU ir popieruoju iš lauko ir vidui už prieinamą kainą. Darbą garantuoju. JOSEPH AUGAITIS, 1608 So. 50th Ave., Cicero. Tel. CICERO 2633.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI TAVERNAS, seniai išdirbtas, priežastį patirsite ant vietos. 3059 West 38th St. Lafayette 5036.

PARDAVIMUI TAVERNAS, geroj apylinkėj, prieinama kaina, turiu 2 biznius. 936 E. 75th St.

PARDAVIMUI GROSERNĖ už prieinamą pasiulymą, seniai išdirbtas biznis. Priežastis— nesveikata. 5752 So. Racine Ave.

MAŽAS VIEŠBUTIS pardavimui — $500 cash, noriu išsėtis. LINCOLN HOTEL 952 West Madison St.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

NAUJAS 4 FLATŲ MURO namas, garu šildomas arti 71st Marquette Park. Kaina $12500. cash—$5000.00. A. N. MASULIS, 6641 S. Western Avenue.

FINANCIAL
Finansai-Paskolos

AŠ MOKĖSIU AUKŠČIAUSIĄ kainą už pirmus morgičius už mokamus ar defaultuotus nuo $500.00 iki $6,000.00 ant nuosavybės, bet kokioj Chicagos ar priemiesčių sekcijoj. Rašyti ar telefonuoti.
J. HESS,
201 N. Wells St. Randolph 8884

Kas diena . . .

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t.

• • •

Todėl jeigu turite ką parduoti, mainyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilios jusų gerąji kostumerį, bet garsinkitės ŠIANDIEN NAUJIENŲ "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siuloma daug įvairių gerų bargenų.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu pašaukdami arba atveždami:

CANal 8500
"NAUJIENOS"
1739 S. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

DARO CHICAGOS STATYBOS PRAMONĖS TYRINĖJIMĄ

Slapti Valdžios Agentai Renka Įrodymus

Trumpą laiką atgal Chicagon atvyko burys slaptų federalės valdžios agentų, visi atsiraitojo rankoves ir pasinėrė darban. Jie ne piktadarius gaudė, ne komplikuotas detektyvų misterijas rišo.

Slaptieji agentai rinko paprastam žmogui labai pilkas, bet kartu ir labai svarbias žinias apie Chicagos statybos pramonę.

Federalės valdžios teisingumo departamentas Washingtone, kuris tyrinėjimui vadovauja, yra įsitikinęs, kad tarp statybos kontraktorių, medžiagų gamintojų ir statybos unijų Chicagoj yra sudaryta kombinuotė, kurios tikslas yra lupti kuoaukščiausias kainas už statybos darbus ir medžiagas, kiek tik aplinkybės leidžia.

Valdžia yra toliau įsitikinusi, kad jeigu kombinuotę pasisektų suardyti, tai statybos aukštos išlaidos žymiai sumažėtų ir tas atgaivintų dėl brangumo beveik apmirusią namų statybą.

Kai agentai užbaigs rinkti įrodymus, teisingumo departamentas įteiks juos vietos federalei grand džiurei. Ji iš savo pusės tęs tyrinėjimą ir, jeigu bus pamąto, patrauks kontraktorius, medžiagų gamintojus ir unijų viršininkus atsakomybėn.

Einant kai kuriais kaltinimais tariamoji Chicagos statybos kombinuotė kartais veikia sekamai: Kontraktoriai turi imti tam tikros firmos statybos medžiagas. Jeigu jų neima, darbininkai atsisako dirbti. Arba vėl, jeigu kontraktorius neima tam tikrų darbininkų, jisai negali pirktis statybos medžiagos. O jeigu kontraktorius, nepriklausantis prie kombinuotės nori namą pastatyti, tai jis negali gauti nei medžiagos nei darbininkų.

Tokie tai yra užmetimai Chicagos statybos pramonei. Valdžios tyrinėjimas parodys ar jie yra pamatuoti. —R.

Lėktuvus Jau Žinojo 1700 Metų Prieš Kristų

Nepaprastai Įdomi Brošiura apie Aviacijos Pradžią.

Tikėkite ar ne, bet senovės kiniečiai, kurie išrado paraką, popierą, ir buvo civilizuoti, kai kiti žmonės dar buvo laukiniai, žinojo apie lėktuvus suvirš 1700 metų prieš Kristų.

Pirmą "Skrendantį Vežimą" išrado kiniečių imperatorius Ki-kung-ši, kuris valdė Kiniją nuo 1766 metų prieš Kristų iki 1754. Su pagalba kelių didelių "vanagų" ('kaitų') ir prielankių vėjų, jo mašina galėdavo nulėkti dideles distancijas. Tačiau Ki-king-ši savo stebuklingą mašiną sunaikino. Jisai pabijojo, kad jo priešai išradimą pasivogs ir lėktuvus panaudos jo šalies užpuolimui.

Prieš daug šimtų metų atgal protingas kiniečių valdovas jau žinojo, kokią rolę oro mašinos—arba "skraidanti vežimai"—kaip kiniečiai jas vadino, gali sulošti kare.

Tokius faktus apie aviacijos senovę paduoda žymus mokslininkas, Dr. Bethold Laufer, buvęs Chicagos Field muziejaus antropologijos skyriaus vedėjas. Jo ir kitų mokslininkų radiniai yra surašyti nepaprastai įdomioj brošiuroj, "*The Prehistory of Aviation*", kurią galima nusipirkti už mažą kainą Field muziejuje, prie 12-tos ir Michigan ežero.

Baltimore and Ohio Pašaukė 800 Darbininkų

Baltimore and Ohio gelžkelis skelbia, kad šaukia darban 800 darbininkų, kurie prieš kurį laiką buvo laikinai atleisti. B & O ir visi kiti gelžkeliai Chicagoj ruošiasi dideliam apyvartos padidėjimui.

Kanada Šiandien Atvėsins Chicago

Vakar po pietų Chicagos oro pranašas paskelbė, kad pereitų kelių dienų varginanti karščiai šiandien pasibaigs. Iš ryto iš Kanados pradės pusti vėsus vėjai ir duos miestui progos atsikvėpti. Vakar temperatura buvo iškilusi iki virš 95 laipsnių.

Mirė Petras Povilaitis

Palaidojo Tautiškose Kapinėse

A. a. Petras Povilaitis buvo gimęs Lietuvoje 1897 m. ir atvykęs į Ameriką užsiėmė amatu ir smulkiu bizniu. Jis nusiskųsdavo nesveikata, ir išgyvenęs 42 m. mirė rugsėjo 1, 1939 metais.

Jo laidotuvėmis rupinosi buvusi žmona Pranciška ir duktė Veda. Veda yra rimta ir inteligentiška mergina, baigusi aukštąją mokyklą ir mėgėja muzikos ir akrobatiškų šokių. Ji ir dabar priklauso prie artistų grupės ir su jais scenoje bendradarbiauja.

Laidotuves aptarnavo laidotuvių direktorius S. P. Mažeika, o išlydint, koplyčioje ir kapinėse, arkivyskupas Geniotis pasakė po rimtą pamokslą. Koplyčia buvo pilna palydovų, taip pat ir kapinėse dalyvavo daug žmonių ir visi širdingai ir rimtai teikė prideranti patarnavimą.

Duktė Veda ir motina Pranciška širdingai dėkoja aptarnautojams ir palydovams.

Žemaičių Duktė.

Nujautė, Kad Žmona Nusižudys

Rado Pasikorusią Klozete.

Grovery Railey, Belt Line gelžkelio svičmonas, vakar, kaip ir kasdien, dirbo gelžkelio jarde. Bet kaž kodėl jam buvo neramu. Kas nors negerai atsitiko su žmona, jisai galvojo, ir benegalėdamas iškentėti, pašaukė ją telefonu. Bet niekas neatsiliepė.

Tada panika apėmė Railey. Metęs darbą, jisai pašaukė Chicago Lawn policijos nuovadą, prašydamas pagalbos, ir nuskubėjo namo. Visos durys buvo užrakintos. Vienas reikėjo išlaužti. Įsigavęs vidun, Railey nieko ypatingo nerado. Viskas atrodė tvarkoj. Bet jo baimė nebuvo be pamato. Ji išsipildė: kai jis atidarė nekaltai atrodančio rubų klozeto duris. Railey ten rado savo žmoną, kabančią nuo vieno rubų kabłio. Ji pasikorė su pagalba jo pažamų diržo.

Velionė buvo 36 metų amžiaus, ir ilgą laiką sirgo. Gyveno su vyru adresu 4701 W. 65th street.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Žuvo Motorciklistas

● **Northfield priemiestyje, prie Tower ir Skokie Highway kryžkelio, motorciklistas įvažiavo į besisukantį automobilį ir užsimušė. Tai buvo 21 metų amžiaus Michael Borsewicz, nuo 1410 Wabansia avenue. Jo draugas, John Hridak, nuo 1619 N. Ashland avenue, buvo sunkiai sužeistas.**

● **Chicagoj įvyko kita motorciklio nelaimė. Prie Ellis ave. ir Midway bulvaro, motorciklis užvažiavo ant moteriškės, po to smarkiai pasuko į šalį ir įvažiavo į medį. Moteriškė, Mrs. Mary Gleason, nuo 1206 East 55th street, ir motorciklistas, John Wagoner, nuo 1445 E. 60th Place, buvo sunkiai sužeisti. Abu guli Billings ligoninėje.**

● **Prie Diversey ir Austin avenue automobilis užmušė 76 metų senelį, William Fulton, nuo 5958 Ohio street. Prie automobilio vairo buvo chicagietis Anthony Pellikan, nuo 5137 N. Paulina street.**

Ilsėsis Ir Naują Muziką Rašys

P. Sarpalius Rhinelanderyj

Trijų savaičių poilsiui Rhinelanderin, Wis., išvyko muzikas Petras Sarpalius.

Bet jisai nevien tinginiaus ir gamta gerėsis. P. Sarpalius išsivežė su savim pluoštą dainų, ir joms žada parašyti naują muziką. Ten budamas, p. Sarpalius taipgi žada užbaigti uvertiurą, šienapiutę, kurią pradėjo rašyti kiek laiko atgal.

Duktė Milwaukėj

Birutė Sarpaliutė, P. Sarpaliaus duktė, kuri neseniai baigė Illinois Universitetą, šiomis dienomis išvyksta į Milwaukee, Wis.

Viena privatiška mergaičių mokykla ją pakvietė į muzikos mokytojas. Ji yra gabi pianistė. N.

Sukėlė $236.24 Oak Foresto Senelių Naudai

Roselando komiteto atskaita

Roselando ir apylinkės draugijų atstovų Oak Forest Lietuvių Senelių Komiteto įvykusiam susirinkime 25 d. rugpiučio buvo išduotas raportas nuo pikniko ir parengimo. Pasekmės buvo sekamos:

Pikniko įplaukų buvo	$145.59
Pikniko išlaidų buvo	113.72
Paliko pelno	31.87
Parengimo įplaukų buvo	67.35
Parengimo išlaidų buvo	56.91
Paliko pelno	$10.44
Už serijas įplaukė	96.80
Visų aukų įplaukė	42.40
Nuo visokių smulkių laimėjimų įplaukė	23.25
Nuo 1938 metų likusių pinigų buvo	31.88
Viso įplaukų buvo	407.27
Viso išlaidų buvo	170.63
Pasilieka iždė pinigų	236.64

Su šiais pinigais bus aplankyti Oak Forest lietuviai seneliai. Yra paskirta komisija sužinoti kada bus galima tai padaryti. Aplankymo laikas ir diena bus pranešta vėliau.

Ši atskaita buvo priimta visų draugijų atstovų. **—Komitetas.**

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Traukia Teisman Už Balsavimų Netikslumus

Penkis jau nubaudė

Vakar apskričio teisėjas Edmund K. Jarecki pradėjo svarstyti bylą, iškeltą penkiems valdininkams, kurie prižiurėjo pereitus rinkimus 24-to wardo 54-tam precinkte.

Jie yra kaltinami balsų klastavimu, neteisingu skaitymu ir vartojimu kitokių priemonių, kad balsavimų rezultatus pakeisti.

Teisiamieji yra Emanuel Solomon, 3909 W. 16th st., demokratas; Ben L. Orloff, 3919 W. 16th st., republikonas; Margaret Jennings, 1651 So. Harding avenue, republikonė; Margaret Malee, 1649 S. Harding avenue, demokratė, ir Frank Freedman, 1634 S. Harding ave., republikonas.

Užvakar teisėjas Jarecki nutarė paskirti bausmes penkiems kitiems valdininkams iš 61-mo precinkto, tame pačiame 24-me warde. Jie taipgi buvo apkaltinti balsavimų netikslumais, ir jau buvo rasti kalti. Teisėjas juos paleido ir leido paduoti apeliaciją po to, kai visi sudėjo po $1,500 kaucijos.

Palydėjome Gerą Prietelį ir Nuoširdų Draugą

Palaidojo Dominiką Radvilą

Gruzdietis Dominikas Radvilas šeštadienį, rugsėjo 2 d., vidurnaktyje buvo nuvežtas į Holly Cross ligoninę. Sekmadienį, rugs. 3 d. (jau buvo sprogęs apendikas) padarius operaciją su stropia daktarų pagalba, ligonis keturias dienas kovojo kaip liutas prieš ligą, bet mirė penktadienio rytą, rugs. 8 d., akyvaizdoj artimiausių giminių, Mortos ir Antano Gudų, jo dukterų Anelės, Marytės, Onutės, Prano Adomaičio, Antano Gudo ir kitų. Užmerkė akis amžinai.

Laidotuvių direktoriaus Simano Skudo buvo pašarvotas 1816 S. Ruble St. ir amžinosios tėviškelės puikiame namelyje Dominikas amžinai miegojo.

Buvo gražus vainikai nuo organizacijų ir asmenų: nuo Chicagos Lietuvių Draugijos, Žagariečių Draugiško Klubo; nuo Gudų šeimynos, Bill Zick, The Trimming Room of Kuppenheimer's, B. Kuppenheimer's; nuo Ann Gudas, Zimmerman šeimynos, nuo Christina, Phyllis ir Anne Puishis, Mr. ir Mrs. John Czavina, Joe Sadlauskas ir daug kitų.

Antradienį, rugsėjo 12 d., velionis buvo nulydėtas į Apveizdos Dievo bažnyčią. Po gedulingų pamaldų ilga mašinų eilė patraukė į Šv. Kazimiero kapines. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių. Velionio pusseserė p. Gedminienė buvo atvykus iš Jackson, Mich. Graudžiai verkė nelaiminga našlaitėlė, Josephine Gedminaitė, kuri tik tris savaites gavo gyventi su savo geriausiu dėde.

Atvyko Amerikon 1889 m.

Drg. Radvilas iš Lietuvos atvyko į šią šalį 1889 metais. Jaunas, stiprus jaunuolis apsigyveno Pittsburghe ir sunkiai dirbo geležies fabrike. Dėl savo gero budo ir draugiškumo buvo visų mylimas. Nors keturiasdešimts metų laiko prabėgo, kaip sriaunaus upelio vanduo, bet Dominikas nebuvo užmiršęs savo gimtinio kaimelio. Jaunuolius ir Lietuvoj gyvenančius gimines sušelpdavo reikalui atėjus ir jais rupindavosi.

Mielas parapijone, buvai visiems geras ir nuoširdus. Dabar jau užbaigei šio pasaulio vargus ir rupesčius. Tebuna tau lengva Amerikos šalies žemelė. **—Parapijonas.**

VAKAR CHICAGOJ

● **Kadangi užvakar vakaras buvo labai šiltas, tai adv. Louis H. Dembo, 3404 N. Ridgeway avenue, eidamas gulti, paliko užpakalines duris atdaras. Per jas vakar anksti rytą į butą įsigavo didelė žiurkė ir skaudžiai apkandžiojo advokato septynių metų dukrelę Adrienne. Dembo žiurkę užmušė su šluota ir atidavė sveikatos departamentui, surasti ar ji neturėjo kokių nors limpamų ligų.**

● Apskričio iždininkas John Toman vakar paskelbė, kad namų savininkai jau sumokėjo $140,762,202 1938 metų real-estate mokesčiais. Jie dar tebėra skolingi iždui apie $60,000,000. Pernai nesumokėtų mokesčių buvo apie $4,000,000 daugiau negu šįmet.

● **Chicagos Raudonasis Kryžius dabar priima aplikacijas nuo moteriškių, kurios nori lankytis įstaigos slaugių kliasas. Aplikacijas reikia priduoti adresu 607 South Michigan avenue.**

● Vakar savo virtuvėj atsuko gasą ir atsigulė ant grindų 50 metų moteriškė Mrs. Jeanette Rittschof, nuo 8401 South May street. Kai vyras ją atrado, moteriškė jau buvo negyva. Jisai yra savininkas cigarų fabriko, Louis Ritschof, Inc., adresu 5522 South State street.

● **16 metų berniukas Andrew Savage užsimušė, nukritęs cementuotan kieman nuo trečio aukšto verandos. Nelaimė įvyko ties 2202 W. Madison st., kur jisai gyveno. Savage darė akrobatiškus triukius ant verandos tvorelės, bet ji neatlaikė jo svorio ir lužo.**

● **Užvakar policija areštavo 36 metų chicagietį Stanley Sobolewski, nuo 8023 Houston avenue. Kelioms valandoms praėjus jisai pasimirė South Chicago nuovadoj, kur buvo uždarytas. Kitas kalinys vakar liudijo koroneriui, kad vienas policistas Sobolewskiui smarkiai įspyrė į pilvą, ir jisai nuo to greičiausia pasimirė.**

● Prie Exchange ir 79th kryžkelio Illinois Central traukinys sunkiai sužeidė 11 metų berniuką Robert Conway Jr., nuo 7957 Coles avenue.

● **Iš Michigan ežero, prie 73rd gatvės, policija vakar ištraukė kuną apie 35 metų vyro. Dėvėjo mėlynus marškinius, sveterį, juodas kelines ir darbinius čeverykus. Turėjo juodus plaukus, mėlynas akis ir svėrė apie 140 svarų.**

Du jauni piktadariai vakar prisipažino, kad jie apiplėšė 14 krautuvių ir gasolino stočių. Vienas yra 18 metų Harry Solon, nuo 1911 W. Huron street, o antras, 17 metų Alex Kopulos, nuo 1653 W. Huron.

Pasimirė Ona Kilnas Motina

Vakar "Naujienose" buvo pranešta, kad Ladd, Illinois pirmadienį po pietų pasimirė lietuvė, Ona Kilnas. Turėjo buti pasakyta, kad mirė ne p. O. Kilnas, bet jos motina.

Ji bus palaidota šiandien Spring Valley kapinėse.

Velionė turėjo daug pažįstamų Chicagoje. —Č.

"Naujienos" vėl rinks gražuolę

1940 m. Automobilių Parodai

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, Automobilių Parodoje, kuri prasidės lapkričio (Nov.) 4 d., lietuvius atstovaus gražiausia ir tipiškiausia lietuvaitė išrinkta "Naujienų" pastangomis. Gražuolės rinkimai įvyks spalių (Oct.) 18 d., Lietuvių Auditorijoje.

Užsiregistruoti konkursui galima tuojau, tad lietuvaitės, skubėkite, nes laiko liko nedaug. Išpildykite šios dienos "Naujienose" telpantį kuponą ir priduokite "Naujienoms" kartu su savo paveikslu. Gerai padarytas paveikslas geriau atrodys ir laikraštyje.

Jeigu kuri mergaičių neturite tinkamo paveikslo, tai nueikite į New City Furniture Mart, po antrašu 1654-56 W. 47th St. Jie padarys jums tinkamą paveikslą.

ŠTAI KOKIAS DOVANAS SUTEIKS NEW CITY FURNITURE MART, 1654 W. 47 St., LAIMĖJUSIOMS GRAŽUOLĖMS.

WM. KASMAUSKAS
Manageris New City Furn. Co.

PIRMA gražuolė gaus: Complete Bedroom setą, susidedantį iš Dresser, Chest, inner springsų — vertės $175.00. Nuo Automobilių Show dar gaus Evening Gown ir $35.00 cash kaipo mokestį už išliktą laiką. Lietuvišką kostumą turės įsigyti pačios.

ANTRA gražuolė gaus $80.00 vertės radio.

TREČIA — gaus $45.00 vertės Cedar Chest.

KETVIRTA — gaus 3 šmotų bedroom lempas ir lovai užtiesalą, vertės $25.00.

PENKTA — 100 šmotų linen set, vertės $15.00. Be to, Syrena restaurantas visoms mergaitėms surengs iškilmingą bankietą.

Pirmutinė gražuolė dalyvaus Automobilių Parodoje, kuri prasidės lapkričio (Nov.) 4 dieną ir tęsis iki lapkr. 12 dienos.

Lietuvaitės nuo 18 iki 25 metų amžiaus tuojaus išpildykite "Naujienose" telpantį kuponą ir prisiųskite "Naujienoms", 1739 So. Halsted St.

GRAŽUOLIŲ KONTESTAS

ĮSTOJIMO KUPONAS

Vardas-pavardė .....

Antrašas .....

Telefonas ..... Amžius .....

Aukštis: .....pėd. .....coliai. Svoris: .....sv.

Užsiėmimas .....

Ar galėsit išlikti iš darbo, jeigu busite išrinkta dalyvauti Automobilių Parodoje per savaitę laiko .....

"Open Air Art Show"

Hyde Park Jubiliejaus Minėjimui.

Šią savaitę Hyde Park'o kolonija apvainikščioja pusės šimtmečio sukaktį, kurios iškilmėms vadovauja paskiros komisijos, atstovaujančios įvairias meno bei kulturos sritis. Dailės skyriui atstovauja Hyde Park Golden Jubilee komisijos nariai: Paul H. Douglas, pirm. ir Nick John Matsoukas, direktorius. Jų pastangomis buvo sumanyta suruošti didelę dailės parodą, suprantama, gatvėje, tarpe 57-tos gt. ir Stony Island, priešais Jackson Parką.

Sąkyta paroda buvo atidaryta praeitą sekmadienį iš ryto. Prieš piet nedaug eksponatų dar tesimatė išdėstytų ant parko suolų. Iš pirmos dienos jau buvo galima spręsti kas toj parodoj dalyvauja, atseit, kokie dailininkai savo kurinius ten pasiuntė. Pasirodė, kad kone išimtinai tik mėgėjai į parodą sugužėjo. Pakvietimus siuntė visiems chicagiškiams dailininkams.

Šią savaitę kiekvieną vakarą ten buna kokie nors parengimai. — *Buvęs.*

Reikalauja Padengti Didelį Trukumą

Will apskričio valdyba neseniai susekė $104,966 trukumą apskričio iždė. Kai pasirodė, kad trukumas susidarė demokratui Conrad J. Wirth einant iždininko pareigas, apskričio viršininkai pareikalavo, kad jisai trukumą padengtų nevėliau 22 rugsėjo. Jeigu to nepadarys, tai prieš Wirth bus užvesta kriminalė byla. Wirth buvo iždininku nuo 1934 iki 1938 metų.

Uždarė Belgijos parodą dėl karo

BRUSSELS, Belgija, rugs. 12. — Liege tarptautinė paroda tapo uždaryta pirm laiko. Uždarymo priežastis — karas Europoje. Paroda buvo atidaryta 90 dienų.